

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 5, No 1 (1954)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 1954

FASCICULE N° 13. JANVIER - MARS 1954

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

•

BULLETIN

DE LA SOCIÉTÉ VÉTÉRINAIRE HELLÉNIQUE

●

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ: Ε. ΒΟΓΙΑΤΖΗ - Η. ΤΑΓΚΑ

ΟΔΟΣ ΖΗΝΩΝΟΣ 23

1954

Ἔτησία συνδρομή . . . . . Δρχ. 100.000
Διὰ τοὺς φοιτητὰς Κτηνιατρικῆς . > 40.000

Ἐμβάσματα καὶ Ἐπιταγαί.

κ. Π. ΔΡΑΓΩΝΑΝ

Κτηνιατρικόν

Μικροβιολογικόν Ἰνστιτοῦτον

ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ-ΑΘΗΝΑΙ-Τηλ. 55.711

Διευθυντῆς Συντάξεως καὶ ὕλης

κ. Κ. ΤΑΡΛΑΤΖΗΣ

Κτηνιατρικόν Μικροβιολογικόν Ἰνστιτοῦτον

Βοτανικὸς Κήπος - Ἀθῆναι - Τηλ. 55.711

Chef de Redaction

Dr C. TARLATZIS

Inst. Bact. Vétérinaire

Jardin Botanique—Athènes (Grèce)

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταὶ ὅπως ἐμβάσωσιν εἰς τὸν Ταμίαν τῆς Ἑταιρείας κ. Π. Δραγῶναν τυχόν καθυστερουμένας συνδρομάς παρελθόντων ἐτῶν, ὡς καὶ τὴν τοιαύτην τοῦ ἀρξαμένου ἔτους, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν ἐκδόσεως τοῦ Δελτίου.

Ἡ

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΤΟΥΣ 1954-55

Πρόεδρος
Γ. ΔΗΜΑΣ

Ἀντιπρόεδρος
Β. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. Γραμματεὺς
Ν. ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ

Εἰδ. Γραμματεὺς Κ. ΤΑΡΛΑΤΖΗΣ
Ταμίας Π. ΔΡΑΓΩΝΑΣ

•

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΛΤΙΟΥ
Ν. ΤΖΩΡΤΖΑΚΙΣ, Κ. ΤΑΡΛΑΤΖΗΣ, Π. ΔΡΑΓΩΝΑΣ

ΕΔΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
Βοτανικὸς Κήπος—Ἀθήναι
Siège de la Société Vétérinaire Hellénique
Jardin Botanique—Athènes (Grèce)

"KEMITHAL"

“Έν νέον και άσφαλές άναισθητικόν διά μικρά ζώα

Έφαρμοσθέν από τινων έτών εις εύρειαν κλίμακα και μετ' έπιτυχίας έν τή 'Ιατρική, τó 'KEMITHAL, εισήχθη έπ' έσχάτων και εις τήν Κτηνιατρικήν και άνεγνωρίσθη ότι άποτελεϊ έν άκίνδυνον και έξαιρετικά κατάλληλον μέσον άναισθησίας εις τά μικρά ίδίως ζώα (σκύλλοι, γαλαί, αίγοπρόβατα), εις πάσαν περιπτωσιν χειρουργικής έπεμβάσεως.

'Ανήκει εις τήν ομάδα των Βαρβιτουρικών και χρησιμοποιείται εις ένδοφλεβίους κυρίως ένέσεις, ή και ένδοπεριτοναϊκάς τοιαύτας.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Κλινικαί παρατηρήσεις επί του άναισθητικού τούτου, έπεβεβαίωσαν ότι τó 'KEMITHAL, όπως εις τήν 'Ιατρικήν ούτω και εις τήν Κτηνιατρικήν, παρουσιάζει τά κάτωθι σπουδαία πλεονεκτήματα έν συγκρίσει πρós άλλα ταχέως δρώντα βαρβιτουρικά, ήτοι :

- 'Η προκαλουμένη άναισθησία είναι ταχεία και όμαλή.
- 'Η διάρκεια ταύτης δύναται νά ρυθμίζεται από 10' λεπτών μέχρι 2 και πλέον ώρων, τόσον διά τής χορηγήσεως τής ανάλογου δόσεως, όσον και βάσει του ρυθμού τής έγχύσεως.
- 'Η άναπνευστική κατάπτωσης περιορίζεται εις τó έλάχιστον, ή δέ άναισθησία δέν συνοδεύεται υπό έμέτων.
- 'Η ανάνηψις συντελείται ήρέμως και άνευ δυσαρέστων έπακολούθων, κατά πολύ δέ ταχύτερον των άλλων ένδοφλεβίως χορηγουμένων βαρβιτουρικών.

Κυκλοφορεϊ εις φύσιγγας του 1 και 2 γραμμ. μετά ή άνευ άπεσταγμένου ύδατος εις κυτία των 5 και 25 φουσίγγων.

Προϊόν τής

IMPERIAL CHEMICAL (PHARMACEUTICALS) LTD.
(A subsidiary company of Imperial Chemical Industries Ltd.)
WILMSLOW MANCHESTER ENGLAND

Διά σχετικήν βιβλιογραφίαν άπευθυνθεϊτε εις τόν

Γενικόν 'Αντιπρόσωπον διά τήν 'Ελλάδα: **Κ. ΚΑΝΑΡΟΓΛΟΥ**
'Ιπποκράτους 12 — Τηλ. 612-421 — 'Αθήναι

**ΕΠΙΖΩΟΤΙΚΗ ΨΕΥΔΟΑΦΘΩΔΗΣ ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ
ΚΑΙ ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΟΡΦΗ ΜΗΝΙΓΓΙΤΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΔΙΗΘΗΤΟΝ ΙΟΝ**

Ὁ διαπρεπὴς Καθηγητὴς P. Mollaret τῶν λοιμωδῶν νόσων εἰς τὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων καὶ τὸ ζεῦγος τῶν ἐκλεκτῶν συναδέλφων L. Salomon καὶ Mme L. Salomon τοῦ Κεντρικοῦ Ἐργαστηρίου Κτηνιατρικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Alfort κατόπιν ἐμπεριστατωμένων καὶ ἀξιολόγων ἐρευνῶν ἀνεκοίνωσαν εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Γαλλίας ^{1, 2} καὶ τὴν Ἱατρικὴν Ἐταιρείαν τῶν Νοσοκομείων τῶν Παρισίων ³ τὰ πορίσματα ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφερούσης μελέτης των ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπικεφαλίδι θέματος, ἀναγομένου τόσον εἰς τὴν Ἱατρικὴν ὅσον καὶ τὴν Κτηνιατρικὴν Παθολογίαν. Τὰ πρωτόκολλα τῶν ἐργασιῶν των καὶ τὰ σχετικὰ συμπεράσματα δημοσιεύονται in extenso εἰς τὴν Presse Medicale ⁴.

Κατόπιν παρακλήσεώς μας εἰ ὡς ἄνω ἐρευνῆται ἀπεδέχθησαν ἐκθύμως νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν εἰς τὸ Δελτίον μας σύντομον περίληψιν τῆς πρωτοτύπου ταύτης ἐργασίας των καὶ δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας νὰ ἀπευθύνωμεν εἰς αὐτοὺς τὰς θερμότερας τῶν εὐχαριστιῶν μας.

* *

Αἱ διάφοροι στοματίτιδες τῶν Βοοειδῶν ὀφείλονται ὡς γνωστὸν εἰς ἐμμόρφους μικροοργανισμούς, εἰς μύκητας ἢ εἰς διηθητοὺς ἰούς. Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἐταυτοποιήθησαν μέχρι σήμερον δύο ἴδιαι νοσολογικαὶ ὀντότητες: ὁ Ἀφθώδης Πυρετός καὶ ἡ Φλυκταινώδης στοματίτις, αἵτινες ὁμως οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι μὲ τὴν ὑπὸ μελέτην *ψευδοαφθώδη στοματίτιδα*. Ἀντιθέτως ἡ τελευταία αὕτη παρουσιάζει πολλὰς ἀναλογίας πρὸς τὴν συνώνυμον στοματίτιδα τοῦ Hutyra καὶ Mareck, ἀγνώστου μέχρι σήμερον αἰτιολογίας καὶ εἶναι δυνατόν νὰ συσχετισθῇ ἐπίσης μὲ τὴν ψευδοστοματίτιδα τῶν βοοειδῶν (*stomatitis papulosa bovis specifica*) τὴν περιγραφάσαν κατὰ τὸ 1906 ὑπὸ τῶν Ostertag καὶ Bugge καὶ ἥτις ἀπεδόθη μὲν αἰτιολογικῶς εἰς διηθητὸν ἰὸν πλὴν δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐπιβεβαίωσις τοῦ ταυτοσήμου τοῦ ἰοῦ τῶν δύο τούτων λοιμώξεων. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν νόσον τοῦ Armagh (στοματίτις μελετηθεῖσα ἐν Ἱρλαν-

δίᾳ ὑπὸ τῶν Prentice, Norris καὶ Mettam 1913) ὡς καὶ τὴν ἐξανθηματικὴν στοματίτιδα τῶν Mason καὶ Neitz τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς (1940).

Ἀπὸ τριῶν ἐτῶν οἱ συγγραφεῖς ἐμελέτησαν μίαν ἠπίαν μορφήν στοματίτιδος τῶν βοοειδῶν ἐπιπολάζουσαν εἰς τὴν Δυτ. Γαλλίαν, μεγάλῃς μεταδοτικότητος. (Ἐκ τῶν 180 μόσχων ἡλικίας μέχρι 2 ἐτῶν τῆς περιοχῆς ταύτης, οἱ 140 προσεβλήθησαν ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης, ἣτις χαρακτηρίζεται κατὰ γενικὸν κανόνα ὑπὸ ἀλλοιώσεων τῆς στοματικῆς κοιλότητος καὶ τοῦ ἀκρορρινίου, ἄνευ ὅμως παρεμφερῶν ἐντοπίσεων εἰς τὰ ἄκρα καὶ τοὺς μαστούς.

Ἡ περίοδος τῆς ἐπιπόσεως τῆς ὑπὸ τὰς συνήθεις συνθήκας φυσικῆς μόλυνσεως δὲν ἔχει ἐπακριβῶς καθορισθεῖ. Μία παροδικὴ θερμοκὴ ὕψωσις (πλέον τῶν 40°) διαρκείας μόλις 24 ὥρῶν χαρακτηρίζει τὴν ἀρχικὴν εἰσβολήν, ἡ γενικὴ κατάστασις τῶν ἀσθενῶν ἐλάχιστα ἐπηρεάζεται, ἡ δὲ ὄρεξις διατηρεῖται ἀμετάβλητος.

Ἡ κυρίως συμπτωματολογικὴ εἰκὼν συνίσταται εἰς τὴν ἐμφάνισιν ἐξανθηματικῶν ἀλλοιώσεων αἵτινες κατὰ κανόνα ἐδρεύουσιν ἐπὶ τῶν οὐλῶν καὶ τῶν χειλέων, δυνάμεναι νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀκρορρινίου καὶ τῆς ὑπερώας, σπανιότερον δὲ ἐπὶ τῆς γλώσσης. Ἡ ἔναρξις τῶν σημειοῦται διὰ λευκῶν κηλίδων (φυσαλλίδων) κυκλικῶν μεγέθους φακῆς περιβαλλομένων ὑπὸ ζώνης χρώματος ζωηροῦς ἐρυθροῦ. Αὗται εἶναι στεροῶς προσκεκολλημέναι ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων ἰστών, καὶ δὲν ἀποσπῶνται εἰμὴ μόνον δι' ἀποξέσεως. Ἐπακολουθητικῶς αἱ φυσαλλίδες αὗται αὐξάνουν κατ' ἔκτασιν καὶ προσλαμβάνουσι χροιάν φαιοκιτρίνην ὀφειλομένην εἰς τὴν ἀπόπτωσιν τοῦ ἐπιθηλίου.

Ἡ περαιτέρω ἐξέλιξις τῶν ἀλλοιώσεων τούτων ποικίλλει. Οὕτω, δὲ μὲν παρατηρεῖται προοδευτικὴ ἐπούλωσις ἐντὸς 3 - 4 ἑβδομάδων ὁπότε σμικρύνονται εἰς ἔκτασιν καταλείπουσαι κηλῖδα σκοτεινοῦ χρώματος βραδέως ἐξαφανιζομένην, ὅτε δὲ λόγῳ δευτερογενῶν ἐπιμολύνσεων, αἱ φυσαλλίδες ἐξελκοῦνται καὶ ἐπικαλύπτονται ἐνίοτε ὑπὸ ψευδομεμβρανῶν μὲ ἐντονον δυσσομίαν. Ἡ ἐπούλωσις συντελεῖται βραδύτατα ἐντὸς 1 - 2 μηνῶν, δὲν καταλείπονται ὅμως ἴχνη προϋπάρξεως τῶν ἀλλοιώσεων τούτων.

Ἡ ἱστολογικὴ ἐξέτασις κατέδειξεν ὅτι πρόκειται περὶ ἐνδοδεσμικῶν φυσαλλίδων αἵτινες σχηματίζονται δι' ἐκφυλίσεως συνισταμένης εἰς διόγκωσιν τῶν ἐπιθηλιακῶν κυττάρων (Degenerescence ballonisante épitheliale).

Πειραματικὴ ἀναπαραγωγή. Ὁ ἐνοφθαλμισμὸς παθολογικοῦ ὕλικου συνισταμένου εἴτε εἰς λειοτριβήματα τῶν εἰδικῶν ἀλλοιώσεων εἴτε εἰς ὀρὸν αἵματος ἐκ νοσοῦντων ζώων, ἔστω καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν κλασσικῶν ἀντιβιοτικῶν ἐπέτρεψε τὴν ἀναπαραγωγὴν τῆς νόσου δι' ἐνδοδεσμικῆς ὁδοῦ εἰς

τὸν κόνικλον καὶ τὸν ἰνδόχοιρον. Τὸ πρόβατον θεωρεῖται ἐλάχιστα ἐπιδεκτικὸν μολύνσεως, τὰ δὲ μόνοπλα οὐδὲλως.

Καλλιέργειαι εἰς ἐμβρυοφόρα ὡά. Αὗται ἐπετεύχθησαν εὐχερῶς εἰς γόνιμα ὡὰ ὀρνίθων καὶ χηνῶν δι' ἐναποθέσεως μικρῶν ποσοτήτων τοῦ ἐπὶ τοῦ χοριοαλλαντοειδοῦς χιτῶνος, μὲ μικρὸν ποσοστὸν θνησιμότητος τῶν ἐμβρύων καὶ μὲ σχηματισμὸν εἰδικῶν χαρακτηριστικῶν ἀλλοιώσεων ἐπὶ τῆς μεμβράνης ταύτης, περιγραφομένων λεπτομερῶς ὑπὸ τῶν ἐρευνητῶν. Ὁ οὕτω καλλιεργηθεὶς ἰὸς ἐνιέμενος ἐνδοθερμικῶς εἰς τὴν στοματικὴν κοιλότητα τοῦ μόσχου καὶ τοῦ κόνικλου, ἀπεδείχθη λοιμογόνος μετὰ περίοδον ἐπωάσεως 22 ἡμερῶν. Ἡ ἐνδοπεριτοναϊκὴ ὁδὸς προεκάλεσεν εἰς ἀρτιγεννήτους (24 ὥρῶν ἡλικίας) μῦς καὶ ἐπίμυα, παραλύσεις μεταξὺ τῆς 2ας καὶ τῆς 4ης ἡμέρας.

Βιολογικαὶ ἀντιδράσεις. Ἀντιγόνον παρασκευασθὲν ἐξ τοῦ καλλιεργηθέντος εἰς ἐμβρυοφόρα ὡά, ἔδωσε θετικὴν κατὰ Wasserman ἀντίδρασιν παρουσίᾳ ὄρου ἀναρρωνύοντων.

Διαφορικὴ διάγνωσις. Αὕτη ἀφορᾷ κυρίως τὸν Ἀφθώδη Πυρετὸν καὶ τὴν Φλυκταινώδη στοματίτιδα τοῦ Cotton.

Εἰς τὸν Ἀφθώδη Πυρετὸν εἰδικαὶ ἀλλοιώσεις ἀνευρίσκονται εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς στοματικῆς κοιλότητος, τοὺς ῥώθονα, τοὺς μαστοὺς καὶ τὰ μεσοδακτύλια διαστήματα ὑπὸ μορφὴν φλυκταινῶν πλήρων λύμφης καὶ εὐχερέστατα ἀποσπωμένων ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἰστών. Ἐξ ἄλλου εἰς τὰ ἐπιδεκτικὰ μολύνσεω; κατοικίδια ζῶα περιλαμβάνονται καὶ τὰ αἰγοπρόβατα ὡς καὶ οἱ χοῖροι. Τέλος ἡ μέθοδος τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος ἀποτελεῖ κατὰ τὰ μέχρι σήμερον παραδεδεγμένα ἀσφαλῆ τρόπον ταυτοποιήσεως τῶν διαφόρων τύπων τοῦ Ἀφθώδους ἰοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν Φλυκταινώδη στοματίτιδα, αὕτη μεταδίδεται ὡς γνωστὸν πειραματικῶς εἰς τὰ βοοειδῆ καὶ τὰ μόνοπλα, παραλλήλως δὲ δὲν διεπιστώθη ἡ ὕπαρξις διασταυρουμένης ἀνοσίας μεταξὺ τῶν δύο ἰῶν.

* *

Οἱ συγγραφεῖς ἀναφερόμενοι εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς νόσου ταύτης εἰς τὸν ἄνθρωπον ὑπὸ μορφὴν λευκοκυτταρικῆς μηνιγγίτιδος περιγράφουσι 4 περιστατικὰ ἐπὶ ἀτόμων ἅτινα ἠσχολοῦντο μὲ τὴν μελέτην τῆς ψευδοαφθώδους στοματίτιδος εἰς τὸ Ἐργαστήριον Κτηνιατρικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Alfort. Παραθέτομεν ἐν συντομίᾳ τὰς κλινικὰς τῶν παρατηρήσεις καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἐξαχθέντα συμπεράσματα.

Κατόπιν περιόδου ἐπωάσεως 7 περίπου ἡμερῶν (προσδιορισθείσης εἰς ἐν τῶν 4 περιστατικῶν) ἐσημειούτο ἀπότομος θερμικὴ ὕψωσις ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ γενικῆς τινος λοιμώξεως, ἀνευ ὅμως οὐδεμιᾶς σπλαχνικῆς ἐντοπίσεως διαρκείας μιᾶς περίπου ἑβδομάδος. Εἶτα ἐπηκολούθησεν ἀνά-

παντα δλίγων ἡμερῶν τὴν ὁποίαν διεδέχθη ἔν τρίτον στάδιον χαρακτηρίζον τὴν ὀξεῖαν μνηγγίτιδα, μὲ νέαν εἰσβολὴν ὑψηλοῦ πυρετοῦ καὶ ἄλλα γενικὰ συμπτώματα κυτταρολογικῆς μορφῆς (καθαρὰ λευκοκυττάρωσις) ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ. Ὡσαύτως διεπιστώθησαν ὑπερτροφία τῶν γαγγλίων καὶ τῆς σπληνός ὡς καὶ λευκοπενία καὶ λευκοκυττάρωσις ἀπὸ αἱματολογικῆς πλευρᾶς.

Οἱ ἐρευνῆται ὑποσημειοῦσι τὴν πιθανὴν ὑπαρξιν ἀβληχρῶν ἀλλοιώσεων τοῦ ἐπιθηλίου τῆς στοματικῆς κοιλότητος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πρώτης πυρετικῆς εἰσβολῆς, αἵτινες ὁμως δὲν ἐξειλίχθησαν περαιτέρω οὔτε εἰς φλυκταΐνας οὔτε εἰς ἐξελκώσεις.

Ἡ αἰτιολογία τῆς μνηγγίτιδος ταύτης ἐπεβεβαιώθη διὰ σειρᾶς ἐρευνῶν καὶ ἐπιδημιολογικῶν δεδομένων ἅτινα συνίσταντο α) Εἰς τὸ γεγονός ὅτι ὅλοι οἱ ἀσθενεῖς ἀπετέλουν τὸ προσωπικὸν τὸ ἀσχολούμενον εἰς τὴν μελέτην τῆς ψευδοαφθώδους στοματίτιδος τῶν βοοειδῶν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ἐργαστήριον Κτηνιατρικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Alfort, ἐξ οὗ καὶ ἡ μόλυνσις· β) Εἰς τὴν διὰ τῆς κλινικῆς ἐπισκοπήσεως, καλλιεργείων, ἐνοφθαλμισμῶν καὶ ὀροδιαγνώσεων, ἀποκλεισμὸν τῶν λυμφοκυτταρικῶν μνηγγίτιδων τῶν ὀφειλομένων εἰς βακτηρίδια, λεπτοσπείρας ἢ ἄλλους διηθητοὺς λύους· γ) Εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ τοῦ ἐκ διηθήματος ἔροῦ τῶν ἀσθενῶν καὶ τὴν πειραματικὴν ἀναπαραγωγὴν τῆς ψευδοαφθώδους στοματίτιδος εἰς τὸν τὸν κόνικλον καὶ τὸν ἰνδόχοιρον· δ) Εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἰδίας προσλεύσεως τοῦ ἐντὸς ἐμβρυοφόρων ὠῶν ὄρνιθος καὶ τὴν πρόκλησιν παραλύσεων ἐπὶ ἀρτριγεννήτων μυῶν καὶ ἐπίμυων δι' ἐνδοπεριτοναϊκῆς ὁδοῦ· καὶ ε) Εἰς τὴν ἐπιβεβαίωσιν τοῦ ταυτοσήμου τοῦ τοῦ διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος.

Συμπεράσματα. Οἱ συγγραφεῖς ἀποφαίνονται συμπερασματικῶς ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ περαιτέρω ἐρευνα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, καθότι ἡ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ μόλυνσις δὲν ἀποκλείει τὴν τοιαύτην τῶν ἐρχομένων εἰς ἐπαφὴν μετὰ νοσούντων ζώων, (Κτηνίατροι, Κτηνοτρόφοι, ἄλμεκται κλπ.). Ἦδη σημειοῦσι καὶ 3 ἄλλα πιθανὰ περιστατικά μνηγγίτιδος μετὰξὺ Κτηνοτρόφων κατόπιν δηγμάτων ἢ ἐκ λύσεως τῆς συνεχείας τοῦ δέρματος, καὶ φρονοῦσιν ὅτι ἡ νόσος αὕτη πρέπει νὰ περιληφθῇ εἰς τὸν πίνακα τῶν Ἐπαγγελματικῶν τοιούτων.

Ὡσαύτως ὡς λογικὸν ἐπακόλουθον δὲν ἀποκλείουσι τὴν δυνατότητα ἐμμέσου μόλυνσεως διὰ τοῦ γάλακτος, τοῦ βουτύρου, ὡς καὶ τοῦ τοῦ τῆς Δαμαλίτιδος ὅστις ὡς γνωστὸν συντηρεῖται ἐπὶ μωσχίδων, ὁπότε καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ δοθῇ ἐξήγησις εἰς τὰ μέχρι σήμερον ἄνευ τοιαύτης περιστατικά μνηγγοεγχεραλιτίδων τοῦ ἀνθρώπου κατόπιν δαμαλισμοῦ.

N. Δ. T.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) Mollaret P., Salomon L. et Salomon Mme L.: Une nouvelle meningite humaine due à l'ultra-virus de la Stomatite Pseudo-aphteuse épizootique des Bovidés. C. R. Acad. Sciences 1953, 236, p.p. 2555-2557.
- 2) Salomon L. Salomon Mme L.: L'isolement de l'ultra-virus responsable de la Stomatite pseudo-aphteuse épizootique des Bovidés. Ibidem 1653, 237, p. p. 112-114.
- 3) Mollaret P., Salomon L. et Salomon Mme L.: Une méningite humaine d'origine bovine (stomatite pseudo-aphteuse épizootique) et son ultra virus. Bull. Méd. Soc. Méd. Hôp. Paris, 1953, 69, No 28-29 p p. 821-828.
- 4) Mollaret P., Salomon L. et Salomon Mme L.: La découverte d'une nouvelle méningite d'origine Vétérinaire (Stomatite pseudo-aphteuse des Bovidés). La maladie Humaine. (La Presse Médicale No 79, 9 Décembre 1953, p.p. 1615-1617). La Maladie Vétérinaire. (Ibidem No 82, 25 Decembre p.p. 1715 - 1718).

R É S U M É

La Stomatite Pseudo - aphteuse épizootique des Bovidés
et une nouvelle méningite humaine, dues ou même ultra - virus

Par

Mr le Prof. P. M o l l a r e t et les Drs Vétérinaires Mr L. S a l o m o n
et Mme L. S a l o m o n (Paris)

Les auteurs décrivent une maladie bénigne des bovins caractérisée par des lésions éruptives siégeant principalement sur le bourrelet et les lèvres et plus rarement sur le muffle et la langue, sans autres localisations aux pieds ou à la mamelle et sans aucun retentissement sur l'état général du malade. Ils la désignent du terme de «Stomatite pseudo-aphteuse épizootique». Ils reproduisent la maladie chez le lapin et le cobaye par injection intradermique du broyat des lésions spécifiques. En éliminant par centrifugation et filtration toute souillure bactérienne ils constatent que ces liquides restent encore virulents pour les animaux réceptifs. Il s'agit donc d'un ultra - virus. L'ensemencement des filtrats sur la membrane chorio - allantoïdienne des oeufs embryonnés de poule donne après une série de passages une culture de virus et des lésions assez caractéristiques sur la membrane. Ce virus cultivé s'avère pathogène pour les souris et les rats âgés de 24 h. par voie intraperitonéale, et l'on constate des paralysies des membres postérieurs au bout de 2 à 3 jours. Le mouton et

le cheval se montrent refractaires à une contamination expérimentale. Un antigène préparé à partir d'embryons de poule donne une déviation de complément positive vis-à-vis des sérums de convalescents.

Se basant sur toutes ces données, les auteurs établissent un diagnostic différentiel entre cette nouvelle virose et la Fièvre Aphteuse d'une part, ainsi que la stomatite vésiculeuse de Cotton, d'autre part.

En outre, se rapportant à la contamination humaine les auteurs donnent le protocole détaillé de leurs observations cliniques et de leurs investigations d'ordre virologique, serologique, cytologique et hématologique, sur 4 malades, qui à la suite des manipulations du virus de la Stomatite pseudoaphteuse des bovidés au Laboratoire Central des Recherches Vétérinaires d'Alfort, ont contracté une méningite lymphocytaire, véritable virémie. À partir du sérum virulent, les auteurs ont pu reproduire expérimentalement la stomatite pseudoaphteuse chez les animaux réceptifs comme dans le cas de la maladie animale. De l'ensemble de ces travaux originaux ressort le fait que ces deux maladies constituent deux nouvelles entités morbides à étiologie virale commune, qui méritent de faire l'objet de recherches systématiques. Les auteurs pensent qu'une contamination analogue a toute chance d'être retrouvée chez des Vétérinaires, des éleveurs etc., par la suite d'un contact direct avec le bétail et qu'il est logique de ne pas exclure la possibilité d'une transmission indirecte (par le lait, le beurre etc.). Enfin ils proposent de rechercher la contamination dans le domaine encore inexploité des méningo-encéphalites post-vaccinales humaines, étant donné que la vaccine est entretenue sur les Bovidés.

(Nous tenons à exprimer aux savants Français, pionniers de la Science, nos plus vifs remerciements du fait qu'ils nous ont accordé si aimablement la permission de reproduire dans notre Bulletin un travail hautement intéressant la pathologie Humaine et Vétérinaire).

N. D. T.

Η ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΝΕΩΝ ΤΙΝΩΝ ΧΗΜΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΕΝ ΤΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ *

Υ π ό

S. F. SCHEIDY & C. E. E. BUNN

Ἡ ἀνακάλυψις νέων χημικοθεραπευτικῶν μέσων χρησίμων διὰ τὴν πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῶν νόσων συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν μείωσιν τῆς τε νοσηρότητος καὶ τῆς θνητότητος τῶν ζώων καὶ τῶν πτηνῶν.

Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι διὰ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν σουλφοναμιδῶν καὶ τῶν ἀντιβιοτικῶν ἀπεκτίσαμεν λίαν ἰσχυροὺς ἀντιμικροβιακοὺς παράγοντας. Ἐξ ἄλλου ὅμως δὲν ἔχομεν εἰσέτι εἰς τὴν διάθεσίν μας οὐσίας ἐπιτρεπούσας τὴν ἱκανοποιητικὴν θεραπείαν τῶν ἰώσεων, τῶν μυκητιάσεων ὡς καὶ τινῶν μικροβιακῶν λοιμώξεων. Ἡ μελέτη τῶν νέων χημικοθεραπευτικῶν οὐσιῶν, εἶναι πράγματι ἐνδιαφέρουσα λόγῳ τῆς διαφόρου φαρμακολογικῆς ἐπιδράσεως αὐτῶν ἐπὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς ἐκλεκτικῆς δράσεως αὐτῶν ἐναντίον ὠρισμένων μικροοργανισμῶν.

Πλὴν τῶν οὐσιῶν αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν λοιμωδῶν νοσημάτων διαθέτομεν σήμερον ἐν τῇ Κτηνιατρικῇ καὶ ἐτέρας, ὅπως π. χ. ἀναισθητικά καὶ ναρκωτικά φάρμακα, ὁρμόνας, ὑποκατάστατα πλάσματος, ἀντιϊσταμινικάς οὐσίας, παρασιτοκτόνα, ἔνζυμα καὶ συμπληρώματα διατροφῆς. Πᾶσαι αἱ κατηγορίαι αὗται, περιλαμβάνουν πλεόν τῆς μιᾶς οὐσίας εἰς τρόπον ὥστε ὁ κτηνίατρος δύναται νὰ ἐκλέξῃ τὴν καταλληλοτέραν δι' ἑκάστην εἰδικὴν περίπτωσιν.

Ι. ΣΟΥΛΦΟΝΑΜΙΔΑΙ

Αἱ σουλφοναμίδαι διαιροῦνται εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας :

Α'. Εἰς ἐκείνας αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦνται διὰ τὰς γενικὰς λοιμώξεις, ὡς π.χ. σουλφανιλαμίδη, σουλφαθειαζόλη, σουλφαπυριδίνη, σουλφαιαζίνη, σουλφαμεραζίνη, σουλφαμεθαζίνη, σουλφισοξαζόλη καὶ σουλφακεταμίδη,

Β'. Εἰς ἐκείνας αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν πρόληψιν καὶ θεραπείαν τῶν γαστροεντερικῶν λοιμώξεων, ὡς π. χ. σουλφαγκουανιδίνη, σουλφακιννοξαλίνη, φθαλυλσουλφαθειαζόλη, φθαλυλσουλφακεταμίδη, καὶ σουξινυλσουλφαθειαζόλη.

---

* Περίληψις ἀνακοινώσεως γενομένης εἰς τὸ 71ον Συνέδριον τῆς Βρετανικῆς Κτηνιατρικῆς Ἑταιρείας. (Ἐκ τοῦ Vet. Rec. No 45, Vol. 65, 1954).

Πλεῖσται τῶν σουλφοναμιδῶν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν ὁμάδα Α χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ μορφήν μιγμάτων 2-3 ἢ καὶ 4 σουλφοναμιδῶν, διότι ἐκ πλείστων ἐργασιῶν ἀπεδείχθη ὅτι τὰ μίγματα σουλφοναμιδῶν παρουσιάζουσι μικρότερον κίνδυνον τοξικότητος διὰ τοὺς νεφρούς. Ἄφ' ἧς ὅμως ἀνεκαλύφθησαν αἱ σουλφαπυριμιδίναι (σουλφαδιαζίνη, σουλφαμεραζίνη, σουλφαμεξαθίνη) καὶ ἡ σουλφισοξαζόλη, κατέχουσι οὐσίας δυναμένας νὰ χρησιμοποιηθοῦν μεμονωμένως, ἄνευ κινδύνου διὰ τοὺς νεφρούς.

Πλεῖστοι κτηνίατροι προτιμοῦσι προκειμένου περὶ μηρυκαστικῶν τὴν ἐνδοφλέβιον ἢ καὶ ἐνδοπεριτοναϊκὴν ὁδόν, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς δυσμενοῦς ἐπιδράσεως τῶν σουλφοναμιδῶν ἐπὶ τῆς γαστρικῆς χλωρίδος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπίτευξιν ταχύτερου ἀποτελέσματος.

Ἡ θεραπεία ὠρισμένων γενικῶν λοιμώξεων, ὅπως ἡ πνευμονία, ἡ λεγομένη νόσος τοῦ ταξειδίου, αἱ συνεπεία μαστίτιδος ἢ μητρίτιδος σηψαιμίας, ἀλλὰ καὶ τοπικαὶ τινὲς μολύνσεις, ὅπως ἡ σήψις τοῦ πέλματος ἐπιτυγχάνεται καλλίτερον τοιουτοτρόπως. Ἡ δόσις τῶν παρεντερικῶς χορηγουμένων σουλφοναμιδῶν ἀνέρχεται εἰς 0,075-0,10 gr. οὐσίας κατὰ χιλίogramμον ζῶντος βάρους. Κατὰ τὴν ἀπὸ στόματος χορήγησιν ἢ κατὰ χιλίogramμον ζῶντος βάρους ποσότης δύναται νὰ εἶναι 0,15 γραμ.

Ἡ ὁμάς σουλφοναμιδῶν Β χρησιμοποιεῖται ὡς ἐλέχθη διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἐντερικῶν λοιμώξεων, ὡς π. χ. τῆς διαρροίας τῶν μόσχων καὶ τῶν χοιριδίων ἢ καὶ σηψαιμικῶν καταστάσεων συνοδευομένων ὑπὸ διαρροίας. Ἄφ' ἑτέρου ἡ σουλφοκινοξαλίνη χρησιμοποιεῖται εὐρῶς διὰ τὴν πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῆς κοκκιδιάσεως τῶν ὀρνίθων.

Ἄλλαι οὐσίαι ὅπως ἡ νιτροφενίδη καὶ ἡ νιτροφουραζόνη χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν.

II. ΘΙΑΜΕΤΡΟΪΜΙΔΙΝΗ

Ἡ οὐσία αὕτη ἀπεδείχθη ὡς ἔχουσα λίαν ἰκανοποιητικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐντεροηπατίτιδος τῶν Ἰνδιάνων. Χρησιμοποιεῖται ἐν ἀναμίξει εἰς τὴν τροφήν εἰς ἀναλογίαν 0,05 % συνήθως προληπτικῶς.

III. ΟΡΜΟΝΑΙ

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη σημαντικαὶ πρόοδοι ἐπετεύχθησαν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κατανόησιν καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὁρμονῶν.

Ἡ παρασκευὴ τῶν συνθετικῶν οἰστρογόνων, ἰδίως δὲ τοῦ di-ethylstilbestrol, ἐπέτρεψεν τὴν γενίκευσιν τῆς χρήσεως τῶν οὐσιῶν τούτων ἐν τῇ Κτηνιατρικῇ. Τοῦτο ὀφείλεται, τουλάχιστον ἐν μέρει, εἰς τὸ γεγονός ὅτι τὸ συνθετικὸν προῖον εἶναι κατὰ πολὺ ὀλιγώτερον δαπανηρὸν τοῦ φυσικοῦ τοιούτου, ἐνῶ εἶναι ἐξ ἴσου ἀποτελεσματικόν.

Φρονοῦμεν ἐν τούτοις ὅτι ἡ ὁρμόνη αὕτη δὲν δίδει ἐνίοτε τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα, λόγῳ τοῦ κακοῦ τρόπου τῆς χρησιμοποιήσεώς της.

Εἶναι γνωστὴ ἡ χρῆσις τῆς διὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ οἴστρου, διὰ τὴν θεραπείαν τῆς ἀκρατείας τῶν οὔρων τῶν ὑποστασῶν φοθηκετομὴν θηλειῶν κυνῶν, τὴν θεραπείαν καλοήθων νεοπλασμάτων τοῦ προστάτου τῶν κυνῶν, διὰ τὴν τόνωσιν τῆς γαλακτοπαραγωγῆς τῶν μὴ ὀχθυεισῶν ἀγελάδων ὡς καὶ τὸν χημικὸν εὐνουχισμόν τῶν ἀλεκτόρων.

Αἱ γοναδοτρόποι ὁρμόναι χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης συχνάκις εἰς τὰς ἀγελάδας διὰ τὴν θεραπείαν τῶν κύστεων τῆς φοθήκης.

Ἡ ὁρμονικὴ αὕτη θεραπεία ἀντεκατέστησε βαθμιαίως τὴν βιαιάν ῥῆξιν ἢ τὴν παρακέντησιν τῶν κύστεων τῆς φοθήκης, μὲ ἀρκοῦντως ἰκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ὅμως ἔτη ἡ προσοχὴ τῶν ἐρευνητῶν ἐστράφη κυρίως πρὸς τὰς ὁρμόνας τοῦ φλοιοῦ τῶν ἐπινεφριδίων, αἱ ὁποῖαι καὶ ἐμελετήθησαν ἐντατικῶς ἐπὶ ἀνθρώπων, τόσον ἀπὸ φυσιολογικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ παθολογικῆς ἀπόψεως. Παρόμοιαι μελέται ἐπ' ἀσθενῶν ζῶων ἐδημοσιεύθησαν ἤδη, καὶ ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι αἱ οὐσίαι αὗται θέλουσιν ἀποβῆ ἀρκοῦντως χρήσιμοι διὰ τὴν θεραπείαν ὠρισμένων παθολογικῶν καταστάσεων.

Δυστυχῶς ἡ δαπάνη παρεμποδίζει τὴν εὐρείαν χρησιμοποίησιν τούτων εἰς τὴν κτηνιατρικὴν.

Αἱ στεροειδεῖς οὐσίαι, αἱ ὁποῖαι ἀπεμονώθησαν ἐκ τῶν ἐπινεφριδίων ἢ παρεσκευάσθησαν συνθετικῶς, παρουσιάζουσιν ἰδιάζον ἐνδιαφέρον ἀπὸ ἀπόψεως κλινικῆς λατρικῆς καὶ διαιροῦνται εἰς τὰ γλυκοκορτικοειδῆ (οὐσίαι μὲ κυρίαν δρᾶσιν ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ὕδατανθράκων, τῶν πρωτεϊνῶν καὶ τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν) καὶ τὰ μεταλλοκορτικοειδῆ μὲ κυρίαν δρᾶσιν ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἠλεκτρολυτῶν. Ἀντιπρόσωποι τῆς ὁμάδος τῶν γλυκοκορτικοειδῶν εἶναι ἡ κορτιζόνη καὶ ἡ 17-ὑδροκορτικοστερόνη ἢ οὐσία F τοῦ Kendall.

Ἡ κυριωτέρα δρᾶσις τῶν οὐσιῶν τούτων συνίσταται εἰς τὴν ἔντασιν τῆς γλυκογενέσεως, δηλαδὴ τοῦ σχηματισμοῦ γλυκόζης ἀπὸ πρωτεΐνας καὶ ἄλλας μὴ ὕδατανθρακικὰς οὐσίας.

Ἡ δεσοξυκορτικοστερόνη εἶναι μία συνθετικὴ οὐσία ἀνίγκουσα εἰς τὴν ὁμάδα τῶν μεταλλοκορτικοειδῶν καὶ ἀσκεῖ κυρίως τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἠλεκτρολυτῶν. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω οὐσιῶν αἱ πρῶται κυρίως παρουσιάζουσιν ἐνδιαφέρον ἀπὸ κτηνιατρικῆς ἀπόψεως, λόγφ τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν πρὸς θεραπείαν τῆς κετοναϊμίας τῆς ἀγελάδος καὶ τῆς τοξαιμίας τῆς κυήσεως τοῦ προβάτου.

Ἡ φλοιοτρόπος ὁρμόνη τῆς ὑποφύσεως (ACTH) εἶναι μία φυσικὴ ὁρμόνη προερχομένη ἐκ τοῦ προσθίου λοβοῦ τῆς ὑποφύσεως τῶν κατοικιδίων ζῶων. Ἡ ὁρμόνη αὕτη χρησιμοποιεῖται ὑποδορείως ἢ ἐνδομυϊκῶς πρὸς τόνωσιν τῆς ἐκκρίσεως φλοιο-ἐπινεφριδικῶν στεροειδῶν.

Οἱ Shaw, Χατζήολος, Chung (1948) καὶ ἄλλοι ἀνέφερον τὰ εὐεργ-

γετικά ἀποτελέσματα τῆς κορτιζόνης καὶ τοῦ ACTH ἐπὶ περιστατικῶν πρωτοπαθοῦς κετοναιμίας. Ποσότης 0,5 gr. ἕως 1,5 gr. κορτιζόνης ἐνιεμένη ἐνδομυϊκῶς εἰς ἀγελάδας πασχούσας ἐκ πρωτοπαθοῦς κετοναιμίας ἐπιφέρει ἄμεσον ἀποτέλεσμα ἔστω καὶ ἂν προηγουμένως εἶχε χρησιμοποιηθῆ ἄνεπιτυχῶς ἢ δεξτρόζη ὑποδορείως ἢ ἐνδοφλεβίως.

Συνήθως ὁμως λόγῳ τῆς ὑψηλῆς τιμῆς τῆς κορτιζόνης χρησιμοποιεῖται κατ' ἀρχάς ἢ διὰ δεξτρόζης θεραπεία, εἰὰν δὲ τὰ ἀποτελέσματα δὲν εἶναι ἱκανοποιητικά καὶ ἢ ἀξία τοῦ ζώου τὸ ἐπιτρέπει χρησιμοποιοῦνται ἄλλα πλεόν δαπανηρὰ μέσα.

Πλὴν τῆς κορτιζόνης χρησιμοποιεῖται ἐπίσης ὡς ἐλέχθη καὶ ἡ ACTH πρὸς θεραπείαν τῆς κετοναιμίας εἰς τὴν δόσιν τῶν 200 ἕως 600 χλγρ. ἡμερησίως ἐπαναλαμβανομένη ἐν ἀνάγκῃ ἐπὶ πλείονας ἡμέρας.

Ὁ Magrane ἀναφέρει ὅτι ἐχρησιμοποίησεν ἐπιτυχῶς τὴν κορτιζόνην εἰς τὴν θεραπείαν τῶν ὀφθαλμολογικῶν παθήσεων τοῦ κυνός.

IV. E N Z Y M A

Τὰ ἔνζυμα χρησιμοποιοῦνται σήμερον εὐρέως εἰς τὴν κτηνιατρικήν, τόσον ὡς παράγοντες διευκολύνοντες τὴν διείδυσιν τῶν ἀντιβιοτικῶν καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπιτρέποντες τὴν στενωτέραν ἐπαφὴν αὐτῶν μετὰ τῶν μικροοργανισμῶν, ὅσον καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποκαθάρσεως τῶν πυωδῶν ἔξεργασιῶν.

Μεταξὺ αὐτῶν καταλέγονται :

α) Ἡ στρεπτοδορῶσις καὶ ἡ στρεπτοκινῶσις, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἐξωκυτταρικά ἔνζυμα, παραγόμενα ὑπὸ ὄρισμένων στελεχῶν στρεπτοκόκκων,

β) ἡ παγκρεατικὴ δορῶσις, παρασκευαζομένη ἐκ κατεψυγμένου παγκρέατος βοδῆ δι' ὀξείνης ἐκχυλίσεως καὶ πλασματικῆς καθιζήσεως αὐτῆς διὰ θειικοῦ ἀμμωνίου,

γ) ἡ κρυσταλλικὴ τρυψίνη, παραγομένη ἐκ παγκρέατος θηλαστικῶν,

δ) ἡ ὑαλορονιδῶσις, ἣτις εἶναι ἐκχύλισμα τῶν ὄρχεων περιέχον «ἐξοπλωτικὸν παράγοντα», διευκολύοντα τὴν κατανομήν καὶ τὸν ῥυθμὸν ἀπορροφῆσεως τῶν ὑγρῶν ἐν τῷ σώματι, χρησιμοποιουμένη τοιοῦτοτρόπως διὰ τὴν ταχυτέραν ἀπορρόφησιν τῶν ὑποδορείως ἐνιεμένων ὑγρῶν.

V. ΑΝΑΙΣΘΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΥΣΙΠΟΝΑ

α) **Μεθαδόνη**, θεωρεῖται ὡς ὑποκατάστατον τῆς μορφίνης, δυνάμενον νὰ χρησιμοποιηθῆ εἰς τὸν κῆνα εἰς ποσότητα ἐνὸς χιλιοστογράμμου κατὰ χιλιόγραμμον ζῶντος βάρους.

β) **Υδροχλωρικὴ ἐξυλκαΐνη**, ἔχει διπλάσιαν ἰσχὺν τῆς προκαΐνης, τὸ δὲ δι' αὐτῆς ἐπιτυγχανόμενον ἀποτέλεσμα εἶναι μεγαλύτερας διαρκείας. Ἡ ἐνδορραχιαία ἔγχυσις 5 ἕως 10 κ. ὑφεκ. διαλύσεως 5%, χορηγεῖ ἀναισθησίαν 8 περίπου ὥρῶν, ἐπιτρέπουσαν εὐχερῶς διαφόρους μαιευτικάς καὶ χειρουργικάς ἐπεμβάσεις, ὅπως ἀνάταξιν μήτρας, ἐμβρυουλκίαν κ.λ.π.

γ) **Θιαμυλάλη**, ἐπιτυχῆς βαρβιτουρική ἔνωσις, δυναμένη νὰ χρησιμοποιηθῆ ἐνδοφλεβίως, ἐνδοπεριτοναϊκῶς ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ στόματος.

VI. ΝΙΤΡΟΦΟΥΡΑΖΟΝΗ

Βακτηριοστατικὸς παράγων, δρῶν κατὰ πλείστων θετικῶς καὶ ἀρνητικῶς κατὰ Gram χρωστικῶν μικροοργανισμῶν, χρησιμοποιούμενος ἐπίσης καὶ διὰ τὴν λίαν ἀποτελεσματικὴν καταπολέμησιν τῆς κοκκιδιάσεως. Ἡ ταυτόχρονος ἔγχυσις νιτροφουραζόνης καὶ πενικιλίνης ἐπιτρέπει τὴν ἱκανοποιητικὴν καταπολέμησιν τῶν μαστιτίδων.

VII. ΚΟΛΛΟΙΔΕΣ ΟΞΕΙΔΙΟΝ ΑΡΓΥΡΟΥ

Ἡ οὐσία αὕτη ἐν αἰωρήσει ἐντὸς βαζελίνης χρησιμοποιεῖται ἐνίοτε διὰ τὴν θεραπείαν τοπικῶν τινων λοιμώξεων ὡς καὶ τῆς μαστίτιδος τῶν ἀγελάδων.

K. B. T.

Ἡ ΑΣΠΕΡΓΙΛΛΩΣΙΣ ΤΩΝ ΟΡΝΙΘΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ (ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ)

Ἦ π δ

K. ΤΑΡΛΑΤΖΗ, ΑΧ. ΠΑΝΕΤΣΟΥ καὶ Π. ΔΡΑΓΩΝΑ

Α'. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ

Αἱ μυκητιάσεις, νόσοι ὀφειλόμεναι εἰς παθογόνους μύκητας, ἀπασχόλησαν καὶ ἀπασχολοῦν εἰσέτι τοὺς παθολόγους ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου διότι, καίτοι γνωσταὶ ἀπὸ δύο καὶ πλέον αἰώνων, ἐν τούτοις ἡ μελέτη των δὲν θεωρεῖται εἰσέτι περαιωθεῖσα, λόγῳ τῆς πολλαπλῆς αἰτιολογίας των καὶ τοῦ πολυμορφισμοῦ τῶν ἀνατομοπαθολογικῶν των ἀλλοιώσεων.

Νόσοι ἀνθρώπου, ζῶων καὶ πτηνῶν, δερματικαὶ ἢ σπλαχνικαὶ, ἀποδίδονται εἰς εἶδη παθογόνων μυκήτων, αἵτινες δρῶσιν ἐν συνδυασμῶ ἢ μεμονωμένως καὶ ἀνήκουσιν εἰς τὰς πέντε τάξεις ἧτοι τοὺς ἀκτινομύκητας, τοὺς ἀσκομύκητας, τοὺς δερματομύκητας, τοὺς ὑφομύκητας καὶ τοὺς φυκομύκητας, ἐκ τοῦ ὀνόματος τῶν ὁποίων ἔλκουσι καὶ αὐταὶ τὴν ἐπωνυμίαν των.

Ἡ ἀσπεργίλλωσις εἶναι μία ἐκ τῶν νόσων τούτων, ὀφειλομένη, ὅπως καὶ τὸ ὄνομά της μαρτυρεῖ, εἰς τὸ γένος *Aspergillus*, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀσκομυκήτων.

Ὁ Ἄσπεργίλλος συναντᾶται ἀφθόνως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν ὑπολειμμάτων, ὡς σαπρόφυτον. Εἶδη ὅμως τινὰ αὐτοῦ εἶναι παθογόνα καὶ προκαλοῦν ἀληθινὰς ἐπιζωοτίας. Εἶναι ὁ μύκης, ὁ ὁποῖος μολύνει διὰ τῶν σπόρων του γηραιὰς καλλιεργείας ἐτέρων μικροοργανισμῶν καὶ εὐκόλως ἐγκαθίσταται ἐπὶ ἐτέρων ἀνατομοπαθολογικῶν ἀλλοιώσεων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν πτηνῶν, ἰδίως τῆς φυματιώσεως καὶ τοῦ καρκίνου.

Προσβάλλει τὸν ἀνθρώπον καὶ πολλὰ εἶδη ζῶων, ἰδιαίτερος ὅμως τὰ πτηνά. Ἡ ἀσπεργίλλωσις ἐπὶ τῶν πτηνῶν παρατηρήθη πρὸ πλέον τῶν 200

ἐτῶν. Ἄν καὶ οἱ πρῶτοι ἐρευνήσαντες αὐτὴν δὲν ἀναφέρουν μετ' ἀκριβείας τοὺς μορφολογικοὺς χαρακτήρας τῶν προκαλεσάντων τὴν νόσον μυκήτων, ἐν τούτοις μᾶς ἐπιτρέπεται σήμερον νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι οὗτοι ἀνήκον εἰς τὸ γένος Ἀσπεργίλλος, διότι αἱ προσβολαὶ ἐξ ἄλλων γενῶν μυκήτων εἶναι ἀρκεῖντως σπάνιαι εἰς τὰ πτηνά.

Ἦδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ρεωμύρου (1749) τὴν προσοχὴν τῶν ἐρευνητῶν ἐπέσυρεν ἡ ἀνεύρεσις μυκήτων ἐντὸς τῶν ὤων. Ἐν συνεχείᾳ διάφοροι ἐρευνηταὶ ἐπιστοποίησαν τὴν ὑπαρξίν παρομοίων μυκήτων ἐντὸς τῶν βρογγίων, ἀεροσάκκων καὶ ὀστέων τῶν διαφόρων πτηνῶν.

Ἡ νόσος ὅμως διεγνώσθη μόνον τὸ 1841 ὑπὸ τοῦ Delonchamps ἐπὶ τῆς νήσσης. Ἐκτοτε πληθὺς ἄλλων συγγραφέων περιέγραψαν περιπτώσεις ἀσπεργίλλωσης τοῦ πνεύμονος, τῶν ἀεροσάκκων, τῶν ὀστέων καὶ τοῦ στόματος ὀφειλομένης εἰς διάφορα εἶδη Ἀσπεργίλλου (Candidus, nigrescens, dulius καὶ fumigatus) οἱ Kaupp καὶ Lahaye τὸ 1928 περιέγραψαν καὶ δερματικὴν ἀσπεργίλλωσιν ἐπὶ τῆς περιστερᾶς, τὸ δὲ 1953 ὁ E.N. Moore^(*) ἀνέφερεν ὀφθαλμίαν τῶν ἰνδιάνων ὀφειλομένην εἰς τὸν A. Fumigatus.

Ἐξ ὄλων αὐτῶν τῶν εἰδῶν, ὁ ἀσπεργίλλος ὁ καπνόχρους (Fumigatus) εἶναι ὁ πλέον διαδεδομένος καὶ ὁ πλέον παθογόνος. Εἰς τὴν μελέτην του ὁ Lucet τὸ 1897 γράφει, ὅτι ἐκ τῶν μυκητιάσεων τῶν κατοικιδίων πτηνῶν, αἱ ἀσπεργίλλώσεις εἶναι αἱ κατὰ πολὺ συχνότεραι καὶ ὀφειλόμεναι σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Asp. Fumigatus, διότι ἡ καλλιέργειά του ἐπιτυγχάνεται μόνον εἰς τὴν θερμοκρασίαν τοῦ σώματος τῶν πτηνῶν, πράγμα τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον ὄρον διὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς νόσου. Τοιοῦτοτρόπως ἀποκλείεται ἡ παθογονικότης τοῦ Glaucus ὁ ὁποῖος δὲν ἀναπτύσσεται εἰς τὴν θερμοκρασίαν ταύτην.

Σήμερον πιστεύεται ὁμοφώνως, ὅτι ἐξ ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν ἀσπεργίλλων ὁ Fumigatus κατέχει τὴν πρώτην θέσιν ὡς πρὸς τὰς παθογόνους ιδιότητάς του ἐπὶ τῶν πτηνῶν καὶ ἀκολουθοῦσιν οἱ Flavus, Candidus καὶ Dulius, ὅτι οἱ Glaucus καὶ Herbariorum στεροῦνται παθογόνου τινος δυνάμεως καὶ ὅτι τέλος δὲν ὑπάρχει δερματικὴ ἀσπεργίλλωσις, τῶν τυχόν περιγραφέντων κρουσμάτων ὑπὸ τῶν Lahaye καὶ Kaupp ἀποδιδομένων εἰς κακὴν τοῦ μύκητος ταυτοποίησιν ἢ εἰς τυχαίαν μόλυνσιν.

Ὁ Asp. Fumigatus φύεται ἀφθόνως ἐπὶ παντὸς ὑποστρώματος ζωικοῦ ἢ φυτικοῦ, ὀξίνου, ἀλκαλικῆς ἢ οὐδετέρας ἀντιδράσεως καὶ ὑπὸ ὑψηλὴν θερμοκρασίαν 37°-40°. Τὰ καλύτερα ὅμως ἀποτελέσματα ἐπιτυγχάνονται ἐπὶ θρεπτικῶν ὑλικῶν ἐνεχόντων σάκχαρα καὶ ἐλαφρῶς ὀξίνου ἀντιδράσεως (ὕγρον Raulin). Εἶναι ὄχι μόνον θερμοφίλος ἀλλὰ καὶ θερμογόνος. Παρατηρήθη πράγματι ὅτι ἀνυψώνει τὴν θερμοκρασίαν πεπλατυσμένων κόκκων σίτου εἰς 52°, βεβρεγμένου ἄρτου εἰς 40° - 54°, ἐνῶ ἡ καλλιέργειά του ἐντὸς κλιβάνου 40° παρουσιάζει ἐσωτερικὴν θερμοκρασίαν 54°-57°. Εἶναι ἀερόβιος ἂν καὶ ἀναπτύσσεται καὶ ἐν κενῷ.

Μορφολογικῶς διακρίνεται τῶν ἄλλων εἰδῶν, καθότι ὁ θαλλὸς φέρει διαφράγματα κατὰ διαστήματα, τὸ δὲ γονίδιον αὐτοῦ, ἥτοι ἡ τελικὴ διόγκωσις ἐκάστης ὑφῆς δίδει στήριγμα εἰς μίαν μόνον σειρὰν φιαλιδίων ἢ στηριγμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουσι σχῆμα ἑλλειψοειδές, κεῖνται τὸ ἐν στενωῶς πλησίον τοῦ ἄλλου καὶ καλύπτουσι τὸ ἥμισυ ἢ τὰ δύο τρίτα τῆς ἀνωτέρας ἐπιφανείας τοῦ γονιδίου. Οἱ φιαλοσπόροι στρογγύλοι καὶ λείοι, σχηματίζουσι μικρὰς ἀλύσεις χρώματος ποικίλλου ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των.

Ἡ καλλιέργειά του εἶναι ἤδη ὀρατὴ μετὰ 24 ὥρας ὡς λευκὴ, ἐνῶ κατὰ τὰς ἀκολούθους ἡμέρας γίνεται κιτρινωπὴ, κυανόχρους, πρασινωπὴ καὶ τέλος φαιὰ ὡς ὁ καπνός, ἀποχρώσεις αἱ ὁποῖαι ὀφείλονται εἰς τὸ χρῶμα τῶν σπόρων.

Δὲν εἶναι εἰσέτι γνωστόν, ἐὰν ἡ παθογόνος ἰδιότης τοῦ *Asp. Fumigatus* ὀφείλεται εἰς ἐνδο- ἢ ἐξωτοξίνην. Διάφοροι συγγραφεῖς ἀπεμόνωσαν οὐσίας πυρετογόνους, τετανογόνους ἢ ἄλλας, ἐπιδρώσας ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ καὶ μυϊκοῦ συστήματος. Τέλος τὸ 1939 ὁ *Henrici* ἀπεμόνωσε τοξικὴν οὐσίαν παραπλησίαν τῆς ἀμανιτοτοξίνης.

Ὁ *Asp. Fumigatus* εἶναι παθογόνος διὰ τὸν κόνικλον πρὸ παντὸς καὶ ὀλιγώτερον διὰ τὰ λοιπὰ πειραματόζωα. Σπόροι του ἐνιέμενοι ἐνδοφλεβίως καὶ εἰς μεγάλην ποσότητα ἐπιφέρουσιν ἄμεσον τὸν θάνατον ἐντὸς ὀλίγων ὥρῶν μετὰ διαστίκτου αἱμορραγίας ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων. Μικροτέρα ποσότης προκαλεῖ τὸν σχηματισμὸν κοκκωδῶν ἀλλοιώσεων ἐπὶ τοῦ πνεύμονος καὶ τῶν λοιπῶν ὀργάνων.

Οὗτος ἀπεμονώθη ἐκ τοῦ πλακοῦντος ἀγελάδων μετ' ἀποβολὴν ὑπὸ τῶν *Bendixen* καὶ *Plum* τὸ 1929. Ἐνιεθείς ἐπὶ ἐγγύων ἀγελάδων περιωρίσθη ἐπὶ τοῦ πλακοῦντος, ἐπενεγκὼν ἐν συνεχείᾳ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἐμβρύου.

Ἄλλὰ ἡ τοξικότης του εἶναι μεγίστη ἐπὶ τῶν πτηνῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων προκαλεῖ πολλάκις ἐνζωοτίας ἢ καὶ ἐπιζωοτίας. Ἀφθονῶν ἐπὶ φυτικῶν ὑπολειμμάτων ἔχει μεγάλης πιθανότητος νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τῶν πεπτικῶν καὶ ἀναπνευστικῶν ὁδῶν τῶν πτηνῶν διὰ τῆς κόνεως τὴν ὁποίαν ταῦτα δημιουργοῦν κατὰ τὴν ἀναζήτησιν τῆς τροφῆς των ἐπὶ κοινορτώδους ἐδάφους, εὐρωτιόντος ἀχύρου ἢ τῶν κόκκων. Ἐκεῖ πολλαπλασιάζεται καὶ δυνατὸν νὰ εἰσέλθῃ καὶ εἰς τὴν μεγάλην κυκλοφορίαν καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ ἐντὸς τῶν λοιπῶν ὀργάνων.

Ἡ ἐκδήλωσις τῆς ἀσπεργίλλώσεως ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ἀντιστάσεως καὶ ἰδίας τῆς ἡλικίας τῶν πτηνῶν :

α) Ἐπὶ τῶν νεοσσῶν κατὰ τὰς 10-15 πρώτας ἡμέρας τῆς ζωῆς των, ὁ μύκης προκαλεῖ τὴν λεγομένην ἀσπεργίλλικὴν πνευμονίαν τῶν ἀναθρεπτήρων (*pneumonie des couveuses*) ἢ ὁποία ἐκδηλοῦται ἀκόμη καὶ ἐπὶ τῶν ἐμβρύων ἐπιφέρουσα τὸν θάνατον αὐτῶν. Ἐν συνεχείᾳ οἱ νεοσσοὶ ἐμφανί-

ζουν ἅπαντα τὰ συμπτώματα βαρείας πνευμονίας (κατήφειαν, ἀνορεξίαν, δύσπνοιαν, διάρροιαν λευκοῦ χρώματος). Ὁ θάνατος εἶναι ἢ συνήθης ἀπόληξις ἐντὸς 24 - 48 ὥρῶν εἰς ποσοστὸν 10-15 %. Εἰς ὑποξείας τινὰς μορφὰς ἢ νόσος ἐκδηλοῦται ὑπὸ μορφῆν ἔντεροηπατίτιδος καὶ βρογχοπνευμονίας καὶ ὅσοι ἐκ τῶν νεοσσῶν ἐπιζήσωσι παραμένουσι καχεκτικοὶ καὶ παρουσιάζουσι ἀνωμαλίαις τῶν ὀστέων λόγῳ προσβολῆς τῶν ὑπὸ τοῦ μύκτητος.

β) Ἐπὶ τῶν ἐνηλίκων ὁ μύκτης δύναται νὰ προσβάλλῃ πολλὰ ὁμοῦ ἐσωτερικὰ ὄργανα, ὁπότε ἡ νόσος ἐκδηλοῦται ὑπὸ ὀξείαν μορφῆν μὲ συμπτώματα ἀνάλογα τῶν προσβεβλημένων ὀργάνων (κατήφεια, ἀνορεξία, πολυδιψία, κυάνωσις τοῦ λοφίου, δύσπνοια καὶ διάρροια) ὁ δὲ θάνατος ἐπέρχεται ἐντὸς 8-10 ἡμερῶν λόγῳ ἀσφυξίας ἢ γενικῆς τοξινώσεως ἢ προσβάλλει μόνον τὸ ἀναπνευστικὸν ὁπότε ἡ νόσος ἐξελίσσεται ἐντὸς πολλῶν ἐβδομάδων ἢ καὶ μηνῶν. Ἐν περιπτώσει προσβολῆς μόνον τῶν ἀεροσάκκων, ἢ προοῦσα καχεξία εἶναι τὸ μόνον σύμπτωμα τῆς νόσου. Ἐνίοτε τέλος προσβάλλονται τὰ ὀστά καὶ αἱ ἀρθρώσεις ὁπότε τὰ συμπτώματα εἶναι ἀφ' ἑαυτῶν καταφανῆ.

Ἡ οὐσιώδης ἀνατομοπαθολογικὴ ἀλλοίωσις τῆς ἀσπεργιλλώσεως εἶναι τὸ ἀσπεργιλλικὸν ψευδοφυμάτιον, τὸ ὁποῖον ἐμφανίζεται μακροσκοπικῶς μὲν ἔχον μέγεθος κόκκου κέγγρου, ὑφὴν ἐλαστικὴν ἢ οὐ, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς τυροειδοῦς νεκρώσεώς του καὶ χρῶμα κίτρινον, μικροσκοπικῶς δὲ ἀποτελούμενον ἐκ δύο ζωνῶν τῆς μιᾶς κεντρικῆς ὁμοιογενοῦς καὶ ἠωσινοφίλου διασχιζομένης ὑπὸ πλουσίου συμπιλήματος τοῦ μύκτητος καὶ περιβαλλομένης ὑπὸ γιγαντοκυττάρων καὶ μιᾶς περιφερειακῆς ἐξ ἠωσινοφίλων καὶ λεμφοκυττάρων μετὰ ἰνώδους ἐξεργασίας, ἐν περιπτώσει βραδυτέρας ἐξελίξεως.

Τὰ ψευδοφυμάτια ταῦτα ἐδρεύουσιν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων ἰδίᾳ τοῦ πνεύμονος. Ἡ ἐντὸς τῶν βρόγχων, τῶν ἀεροσάκκων, τῶν στομάχων καὶ ἐπὶ τῶν νεφρῶν καλλιέργεια τοῦ μύκτητος προδίδεται ἐκ τοῦ ρυπαροῦ ἐπιχρίσματος, χρώματος διαφόρου τὸ ὁποῖον καλύπτει τὰς ἐπιφανείας τῶν.

Ἡ πρόγνωσις εἶναι βαρεῖα διότι θᾶπτον ἢ βράδιον ὁ θάνατος εἶναι ἢ συνήθης ἀπόληξις εἰς τὰ ἀσθενῆ πτηνά, ἰδίως ἐπὶ τῆς πνευμονίας τῶν νεοσσῶν.

Ἡ νόσος εἶναι ἐπικίνδυνος καὶ διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀναλόγως τῆς ἕδρας τοῦ μύκτητος ἔχομεν πολυμορφίαν νοσηρῶν ἐκδηλώσεων ὡς τὴν πνευμονικὴν, βρογχικὴν, ὠτικὴν, δερματικὴν, ὀνοφαρυγγικὴν, τοῦ κερρατοειδοῦς κλπ.

Ἡ διάγνωσις εἶναι λίαν δύσκολος ἐπὶ ζώντων πτηνῶν, μὴ ὑπάρχοντος μηδενὸς παθογνομονικοῦ συμπτώματος. Νεκροσκοπικῶς ὅμως ἢ φύσις τῶν ἀνατομοπαθολογικῶν ἀλλοιώσεων καὶ ἡ μικροσκοπικὴ ἀνεύρεσις καὶ διὰ

καλλιέργειῶν ταυτοποίησις τοῦ ἀσπεργίλλου οὐδεμίαν περὶ τῆς νόσου ἀμφιβολίαν ἀφίνουσι.

Δὲν ἐδοκιμάσθη εἰσέτι εἰς τὰ πτηνὰ ἢ σποροσυγκόλλησις ἢ ἡ ἀλλεργικὴ μέθοδος ὡς εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ θεραπεία τῆς εἶναι λίαν δύσκολος. Συνιστᾶται τὸ ἰωδιοῦχον κάλιον μὲ ἀποτελέσματα μᾶλλον πενιχρά.

Ἡ πρόληψις τῆς ὑπόσχεται περισσότερα, βασιζομένη εἰς τὴν καθαριότητα, τὰς ἀπολυμάνσεις καὶ τὴν μὴ χρησιμοποίησιν εὐρωτιόντος ἀχύρου στρωμνῆς καὶ σιτίων.

Β'. Η ΑΣΠΕΡΓΙΛΛΩΣΙΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἡ ἀσπεργίλλωσις τῶν πτηνῶν δὲν εἶχε παρατηρηθῆ ἐν Ἑλλάδι μέχρι τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος ἔτους.

1η Περίπτωσης: Τὴν 28ην ὁμως Ἰουνίου 1953, εἷς πτηνοτρόφος Κ.Π. ἐκ Στομίου-Κορινθίας, προσεκόμισεν ἡμῖν τὰ πτώματα τριῶν ὀρνίθων Leghorn, ἡλικίας τριῶν μηνῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων διεγνώσαμεν τὴν νόσον.

Ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις τῶν πτωμάτων οὐδὲν τὸ ἄξιον λόγου παρουσίαζε, πλὴν ποιᾶς τινος ἀπισχνάσεως. Κατὰ τὴν διάνοξιν αὐτῶν, παρατηρήθη ἡ ὑπαρξίς φυματίων ἐπὶ τῶν πνευμόνων καὶ τῶν νεφρῶν ὡς καὶ ἐντὸς τῶν ἀεροσάκκων. Τὸ μέγεθός των ἐποίκιλλεν ἀπὸ τοῦ κόκκου κέγχρου μέχρι καὶ φασιόλου, τὸ χρῶμα των ἦτο κίτρινον καὶ ἡ ὑφή των ἐλαστικὴ. Ἀπεκλείσθη ἀμέσως ἡ φυματίωσις λόγω μὴ ὑπάρξεως φυματίων ἐπὶ τοῦ ἥπατος καὶ κατόπιν χρώσεως κατὰ Ziehl-Nielsen. Εὐρισκόμεθα λοιπὸν πρὸ μιᾶς περιπτώσεως ψευδοφυματίωσεως, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα φύσεως μυκητιακῆς.

Ἡ καλλιέργεια ἐκ τῶν πνευμόνων ἐπὶ ἄγαρ-γεωμήλου μᾶς ἔδωσε μετὰ 24 ὥρας ὠραιότατην ἀνάπτυξιν μύκητος, χρώματος λευκοφαίου, ἡ ὁποία κατὰ τὰς ἀκολουθούσας ἡμέρας ἐγένετο κιτρινωπὴ-πρασίνη καὶ τέλος καπνόχρους. Ἐκ τῆς μικροσκοπικῆς ἐξετάσεως διεπιστώσαμεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ μύκητος τοῦ γένους *Aspergillus*, ἀλλὰ διὰ τὴν ταυτοποίησιν τοῦ εἶδους ἀπετάνθημεν πρὸς τὸν καθηγητὴν κ. Σαργιάννην τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς - Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος εὐγενῶς προέβη εἰς τὴν ταυτοποίησιν, ἐξ ἧς προέκυψεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τοῦ *A. fumigatus*.

Τὴν 9ην Ἰουλίου 1953, ὁ αὐτὸς πτηνοτρόφος προσεκόμισεν ἡμῖν τρεῖς ζῶντας ἀλέκτορας τῆς αὐτῆς ἐκτροφῆς. Τὰ παρατηρηθέντα κλινικὰ συμπτώματα ἦσαν: κατῆφια, ἀνορεξία, διάρροια καὶ πρὸ παντὸς δύσπνοια, ἀναγκάζουσα τὰ πτηνὰ ν' ἀνοίγωσι τὸ ράμφος των κατὰ συχνὰ διαστήματα. Ἡ ἐξέτασις διὰ σπειροχαιτίαισιν ὑπῆρξεν ἀρνητικὴ.

Κατὰ τὴν νεκροψίαν τῶν τριῶν αὐτῶν πτηνῶν δὲν παρατηρήθησαν ψευδοφυμάτια, ἀλλὰ διάχυτος πνευμονία καὶ ρυπαρὸν ἰνώδες, ἐξιδρώμα

ἐντὸς τῶν ἀεροσάκκων. Ἡ καλλιέργεια ἐπὶ ἄγαρ-γεωμύλου μᾶς ἔδωκεν ἐκ νέου τὸν ἀσπεργίλλον τὸν καπνόχρουν.

Κατόπιν καὶ τῆς δευτέρας διαπιστώσεως τῆς ἀσπεργιλλώσεως ἠρευνήσαμεν ἐπιδημιολογικῶς πλέον τὸ θέμα.

Ὁ ἐν λόγῳ πτηνοτρόφος ἐκτρέφει περὶ τὰς 1.000 ὄρνιθας Λεγκόρν ἐκκολαφθείσας τὴν 2αν Ἀπριλίου 1953. Ἡ στρωμνὴ ἀπετελεῖτο ἐξ ἀχύρου καλῆς ποιότητος κατ' ἀρχάς. Κατὰ τὰ τέλη ὅμως Ἀπριλίου ἐξορησιμοποίησεν εὐρωτιδὸν τοιοῦτον. Δέκα μόλις ἡμέρας ἀργότερον τὰ πτηνὰ ἤρχισαν θνήσκοντα, τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων παρουσίαζον πνευμονικὰ συμπτώματα. Οἱ θάνατοι ἐπληθύνθησαν κατὰ τὰς ἀκολουθίους ἡμέρας. Αἱ συνολικαὶ ἀπώλειαι ἀνῆλθον εἰς τὸ ἐν τέταρτον τῶν πτηνῶν τῆς ὅλης ἐκτροφῆς.

Τὴν 2αν Σεπτεμβρίου 1953, ὁ αὐτὸς πτηνοτρόφος προσεκόμισε μίαν καχεκτικὴν ὄρνιθα Λεγκόρν, ἡλικίας πέντε μηνῶν. Κατὰ τὴν νεκροψίαν διεπιστώθη μόνον προσβολὴ τῶν ἀεροσάκκων. Μολονότι οἱ πνεύμονες οὐδεμίαν μακροσκοπικὴν ἀνατομο-παθολογικὴν ἀλλοίωσιν ἔφερον, κατὰ τὰς γενομένας ἐξ αὐτῶν καλλιέργειας ἐπὶ ἄγαρ-γεωμύλου, ἀνεπτύχθησαν ἀποικίαι Ἀσπεργίλλου, αἵτινες μετὰ 48ωρον ἔλαβον χροῶμα μελανόν. Κατόπιν ταυτοποιήσεώς του ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Σαρεγιάννη, διεπιστώθη ὅτι τὴν φορὰν ταύτην εὐρισκόμεθα πρὸ μυκητιάσεως ὀφειλομένης εἰς τὸν «*Aspergillus niger*».

Ἐπρόκειτο λοιπὸν περὶ συνυπάρξεως τῶν *A. fumigatus* καὶ *niger* εἰς τὴν αὐτὴν ἐστίαν ἐπιζωτίας.

Ἡ συστηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν θεραπευτικὴ ἀγωγή συνίστατο κυρίως εἰς μέτρα ἀπολυμάνσεως, τὴν ἀπόρριψιν τοῦ εὐρωτιδόντος ἀχύρου καὶ εἰς τὴν χορήγησιν εἰς τὰς ὄρνιθας ἰωδιούχου καλίου 10% ἐντὸς τοῦ πρὸς πόσιν ὕδατος ἐπὶ 7ῆμερον. Τὸ ποσοστὸν τῶν θανάτων ἤρχισεν ἐλαττούμενον ἀμέσως καὶ ἐντὸς μηνὸς κατέστη ἀνύπαρκτον. Ἡ διὰ ἰωδιούχου καλίου θεραπεία ἐπανελήφθη ἅπαξ εἰσέτι μετὰ πάροδον μηνός.

2α Περίπτωσης : Ἡ 2α περίπτωσις ἀσπεργιλλώσεως παρατηρήθη ὑφ' ἡμῶν ὅταν τὴν 23ην Ὀκτωβρίου 1955, ὁ πτηνοτρόφος I. M. ἐκ Καλλιθέας (Ἀθηνῶν) προσεκόμισεν ἡμῖν τρία πτώματα νεοσσῶν Hampshire, ἡλικίας 10 ἡμερῶν (ἐκκολάψεως 12-10-53). Κατὰ τὴν γενομένην νεκροψίαν παρατηρήθησαν ἀσπεργιλλικὰ ψευδοφυμάτια ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν πνευμόνων καὶ ἐφ' ὄλων τῶν πτωμάτων, χροῶματος κιτρίνου καὶ μεγέθους ἀπὸ κεφαλῆς καρφίδος μέχρι καὶ ῥεβιθίου. Ὁ ἀριστερὸς πνεύμων ἐνὸς ἐκ τῶν πτωμάτων ἦτο κατ' ὀλοκληρίαν κατεληγμένος ὑπὸ τῶν ψευδοφυματίων. Ἐπίσης ἐν ἀσπεργιλλικὸν ψευδοφυμάτιον μεγέθους φακῆς καὶ ἔτερα δύο μεγέθους κεφαλῆς καρφίδος εὐρέθησαν ἐπὶ τῆς ἀριστ. πλευρᾶς τοῦ μυώδους στομάχου ἐπὶ ἐνὸς ἐκ τῶν πτωμάτων.

Αἱ καλλιέργειαι ἀπέδειξαν τὴν ὕπαρξιν τοῦ *A. fumigatus*.

3η Περίπτωσης : Τὴν 21ην Ἰανουαρίου 1954, προσεκομίσθησαν ἡμῖν ἐκ τῶν Ἀγροτικῶν Φυλακῶν Τίρυνθος, πτόματα νεοσσῶν Leghorn, ἡλικίας 8 - 16 ἡμερῶν, φέροντα κατὰ τὴν νεκροψίαν, ἀνατομο - παθολογικὰς ἀλλοιώσεις ἀσπεργίλλικῆς πνευμονίας, διαπιστωθείσης καὶ ἐργαστηριακῶς καὶ ὀφειλομένης εἰς τὸν *A. fumigatus*. Κατὰ τὰς 2αν καὶ 3ην περιπτώσεις εὐρυσκόμειθα πρὸς ἀσπεργίλλικῆς πνευμονίας τῶν ἀναθρεπτήρων, τὴν ἐπιζωοτολογίαν τῶν ὁποίων δὲν ἠδυνήθημεν νὰ μελετήσωμεν λόγῳ τῶν πενιχρῶν προφορικῶν στοιχείων.

Γ'. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

1) Πειραματικὴ ἀναπαραγωγὴ ἐπὶ ὀρνίθων Leghorn.

α) Ἐνοφθαλμισμὸς ἐναιωρήματος σπόρων τοῦ μύκητος διὰ ψεκασμοῦ ἀπὸ τῆς τραχείας ἐπὶ δύο ὀρνίθων οὐδὲν θετικὸν ἀποτέλεσμα ἔσχεν.

β) Ἐνοφθαλμισμὸς ἐναιωρήματος σπόρων τοῦ *A. Fumigatus* δι' ὑποδορείου ἐγχύσεως (0,50 c.c. ἐναιωρήματος καλλιέργειας 48 ὥρῶν). Μετὰ ἕξαήμερον ἀπὸ τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ παρατηρήθησαν κλινικὰ συμπτώματα κατηφείας, ἀνορεξίας καὶ χαμηλώματος πτερῶν, μετὰ προοιούσης ἀπισχνάνσεως, ἐπιδεινούμενα καθημερινῶς μέχρι τῆς 14ης ἡμέρας ἀπὸ τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ, ὁπότε ἡ ὄρνις ἔθανε.

Κατὰ τὴν νεκροψίαν, πλὴν τῆς τελείας ἀπισχνάνσεως, οὐδὲν ἕτερον παρατηρήθη. Κατὰ τὰς γενομένας ἐπὶ ἄγαρ-γεωμήλου σπορᾶς ἐκ τῶν φυσιολογικῶν μακροσκοπικῶς πνευμόνων, ἀνεφύησαν ἐλάχισται ἀποικίαι *A. fumigatus*. Τὸ γεγονός· τοῦτο εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν διαπίστωσιν τοῦ F.T.W. Jordan, (7) ὅστις παρατήρησε τὴν ὑπαρξίν διαφόρων μυκήτων εἰς πνεύμονας φαινομενικῶς ὑγιεῖς.

γ) Ἐνοφθαλμισμὸς ἐναιωρήματος σπόρων *A. fumigatus* δι' ἐνδοφλεβίου ἐγχύσεως (0,20 c.c. ἐναιωρήματος καλλιέργειας 48 ὥρῶν). Μετὰ 19 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ, ἤρχισαν ἐκδηλούμενα τὰ πρῶτα κλινικὰ συμπτώματα, περιοριζόμενα εἰς κατήφειαν, ἀνορεξίαν, χαμῆλωμα πτερῶν καὶ διάρροϊαν. Ταῦτα ἐπιδεινούμενα ἡμέραν μετὰ τὴν ἡμέραν καὶ συνοδευόμενα ὑπὸ προοιούσης ἀπισχνάνσεως ἐπέφερον τὸν θάνατον μετὰ 42 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ.

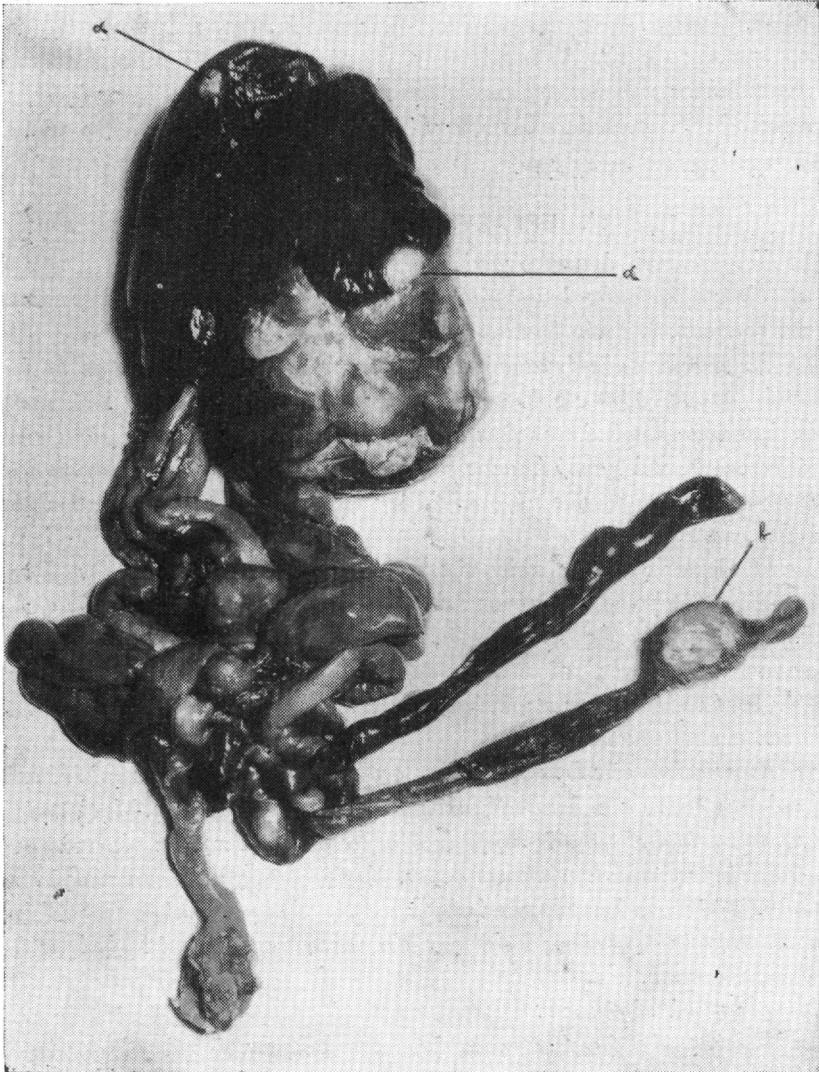
Νεκροτομικὰ εὑρήματα :

1) Ἐξωτερικά: Λοφίον κυανοῦν, πτερὰ πρῶκτοῦ καὶ οὐρᾶς κίτρινα λόγῳ τῶν διαρροϊκῶν κενώσεων, τελεία ἀπίσχνανσις.

2) Ἐσωτερικά: Παρατηρήθησαν ἀνατομο-παθολογικαὶ ἀλλοιώσεις ἐπὶ τῶν κάτωθι ὀργάνων. (Εἰκῶν 1 καὶ 2):

α) Ἀριστερὸς πνεύμων: Ψευδοφυμάτιον μεγέθους φασιόλου καὶ χρώματος λευκοκιτρίνου ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τούτου, συμφυόμενον πρὸς τὰς πλευράς.

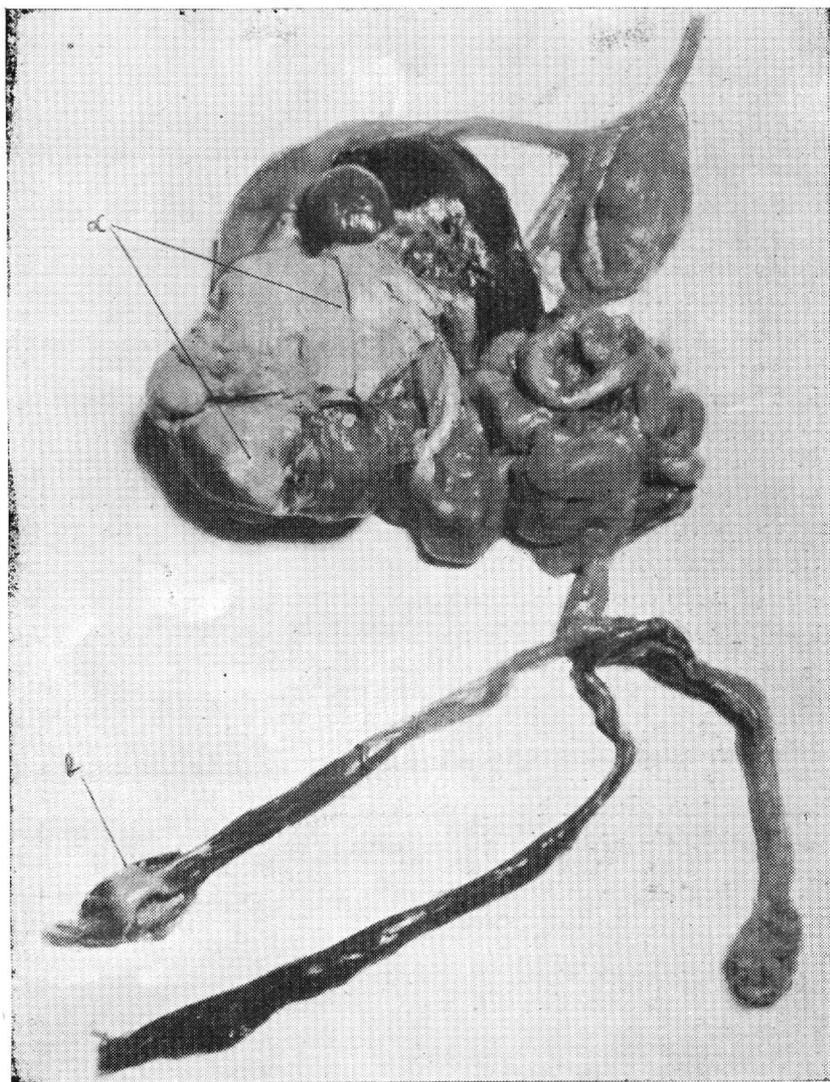
β) Ἡπαρ: Ἐξ ψευδοφυμάτια μεγέθους ἀπὸ τοῦ τοιούτου κέγγρου μέχρι μεγάλου φασιόλου ἐφ' ὄλων τῶν λοβῶν τῶν ὀργάνων. (Εἰκ. 1α).

Εἰκὼν 1.

γ) Μυώδης στόμαχος: Ἀπασα ἢ ὀπισθία ἐπιφάνεια τούτου ἐκαλύπτετο ἐξ ἀθροίσματος ψευδοφυματίων, σχηματιζόντων ἐν συνεχόμενον στρώμα, χρώματος λευκοκιτρίνου. (Εἰκ. 2α).

δ) Ἀριστερὸν τυφλόν: Ἐν ψευδοφυμάτιον μεγέθους λεπτοκαρῶν κατὰ

Εἰκὼν 2.

τὴν ἄκρᾳ τούτου (Εἰκ. 1 καὶ 2β). Ἄπαντα τὰ ὑπόλοιπα συστήματα καὶ ὄργανα κατὰ φύσιν.

Αἱ καλλιέργειαι ἀπέδειξαν τὴν ὑπαρξίν τοῦ *Asp. fumigatus*.

2) Πειραματικὸς ἐνοφθαλμισμὸς ἐπὶ ἐμβρυοφόρων ὠδῶν: Προέβημεν

εἰς τὸν ἔνοφθαλμισμὸν ἐπὶ τῆς χοριοαλλαντοϊδοῦς μεμβράνης ἔμβρυοφόρων ὤων ἡλικίας 13—15—16 καὶ 17 ἡμερῶν, διὰ ποσότητος 0,20 c.c. τοῦ κάτωθι ἐνθέματος :

1,8 c.c. φυσιολογικὸς ὄρρος.

Εἰς κρῖκος πλατίνης περιέχον σπόρους *Asp. fumigatus*.

8.000 U.O. πενικιλίνης καὶ

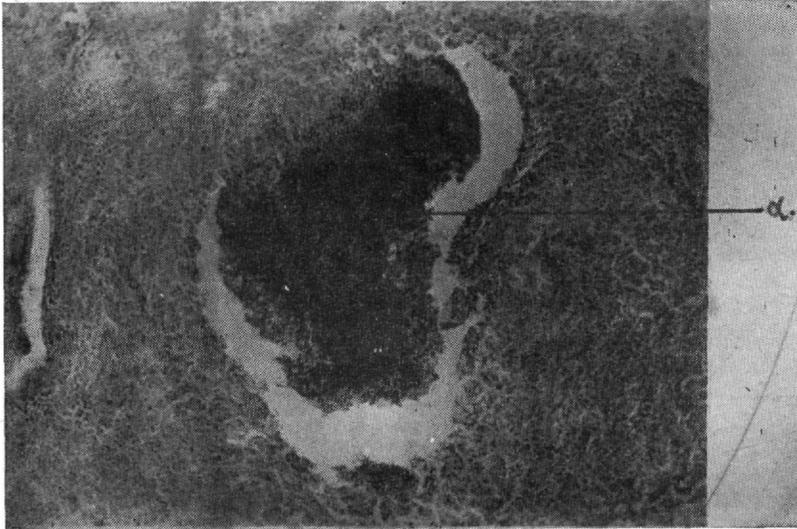
40 mg. στρεπτομυκίνης.

Ἐνοφθαλμισμὸς ἐγένετο μίαν ὥραν μετὰ τὴν ἀνάμειξιν τοῦ ἐνθέματος μετὰ τῶν ἀντιβιοτικῶν.

Ἐθάνατος τῶν ἔμβρυων ἐπῆρχετο ἐντὸς 48-72 ὥρων μὲ πλουσίαν ἀνάπτυξιν τοῦ μύκητος ἐπὶ τῆς χοριοαλλαντοειδοῦς μεμβράνης καὶ μὲ σφαιμαϊκὰ φαινόμενα τῶν σπλάγγνων.

3) Ἀνατομο-παθολογικαὶ ἀλλοιώσεις. Τὸ ἀσπεργιλικὸν ψευδοφυμάτιον ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς κεντρικῆς ὁμοιογενοῦς ζώνης, ἠωσινοφίλου, περιεχοῦσης πυρῆνας τινὰς τῶν κυττάρων τοῦ παρεγχύματος τοῦ πνεύμονος, πέριξ δὲ ταύτης μίαν ζώνην ἀντιδράσεως τῶν περιβαλόντων ταύτην ἰσθῶν μετὰ λευκοκυτταρικῆς διηθήσεως. Γιγαντοκύτταρα δὲν παρατηρήθησαν.

Ἡ ὡς ἄνω ὑφὴ τοῦ ψευδο-φυματίου διεπιστώθη εἰς ἀπάσας τὰς ἱστολογικὰς τομὰς τὰς γενομένας ἐκ πνευμόνων ὄρνιθίων, ὅπου ἡ διάρκεια τῆς νόσου ἦτο σχετικῶς μεγάλη. Εἰς τὰς τομὰς πνευμόνων νεοσσῶν 10 ἡμερῶν, εἰς τὴν ἀσπεργιλικὴν δηλαδὴ πνευμονίαν τῶν ἀναθρεπτῶν, ἡ ἱστολογικὴ ὑφὴ ἀλλάζει μορφήν. Διεπιστώθη δηλαδὴ ὅτι τὸ κέντρον τοῦ ψευδοφυματίου κατεῖχετο ὑπὸ συμπιλήματος μυκήτων—ἠωσινοφίλου—(φωτογρ. 3,α),

Εἰκὼν 3.—Ἀσπεργιλικὸν ψευδοφυμάτιον πνεύμονος νεοσσῶν Leghorn ἡλικίας 10 ἡμερῶν.

ἐνῶ αἱ πέριξ αὐτοῦ κυψελίδες ἦσαν πλήρεις ἐξιδρώματος, τὰ δέ, μεταξὺ αὐτῶν αἰμοφόρα ἀγγεῖα ἦσαν ἐντόνως διηυρισμένα καὶ ὑπεραιμικά, (φωτογρ. 3,β).

Τελικά συμπεράσματα. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐργασίας προκύπτουν φρονούμεν τὰ κάτωθι συμπεράσματα :

- α) Ἡ νόσος ἀσπεργίλλωσις τῶν ὀρνίθων ὑφίσταται παρ' ἡμῶν.
- β) Αὕτη παρατηρεῖται τόσον ἐπὶ τῶν νεοσσῶν ὑπὸ μορφὴν ἀσπεργίλλικῆς πνευμονίας τῶν ἀναθρεπτήρων, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν ἐνγλίκων ὀρνίθων ὑπὸ μορφὴν γενικευμένης ἀσπεργίλλώσεως.
- γ) Ἡ ἀσπεργίλλωσις παρ' ἡμῶν ὀφείλεται κυρίως μὲν εἰς τὸν *Aspergillus fumigatus*, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς τὸν *Aspergillus niger*.
- δ) Ἐπετύχομεν τὴν καλλιέργειαν τῶν *Asp. Famigatus* καὶ *niger* ἐπὶ ἐμβρυοφόρων ὠδῶν ὀρνίθου ἡλικίας 13-15-16 καὶ 17 ἡμερῶν μὲ θανατηφόρον ἔκβασιν ἐντὸς 48 - 72 ὡρῶν.

Β Ι Β Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) Ἄραβαντινοῦ Α.: Εἰδικὴ Νοσολογία καὶ Θεραπευτικὴ. Τομ. 1.
- 2) **Asthana, R. P.** (1944): Aspergillosis in fowls (Proc. Ind. Ac. Sci. 20 Sect. B., 43 - 47 in Vet. Bull. Vol. XV, 1945, p. 225, No 1384).
- 3) **Batelli C.**, (1944): Avian aspergillosis in Eritrea (In Vet. Bull., 1946, Vol. XVI, p. 97).
- 4) **Beaufeffe F. R.**: Arpergillosis and parasitism in a Gull. (Journal Series of New Jersey Agric. Experiment Station, Rutgers University, Dep. of Poultry Hasbardry).
- 5) **Clark D. S., Jones E. E., Crowl W. B., Ross F. K.**: Aspergillosis in Newly Hatched Chicks (Journal of A.V.M.A. Vol. 124, No 923, Febr. 1954, p.116).
- 6) **Dechambre E., Guillot C., Roth P.**, (1944): Cases of aspergillosis in caged birds (Bull. Ac. de France, 17, 369 - 371).
- 7) **Jordan F. T. W.**: The incidence of fungi in the lungs of Poultry. (The Brit. Vet. Bull., Vol. 110, No 1, Jan. 1954, p. 25).
- 8) **Langeron M.** (1945): Précis de mycologie.
- 9) **Lesbouyries G.** (1941): La pathologie des oiseaux.
- 10) **Mantovani G., Alvoldi G.**: La terapia streptomycinica della polmonite aspergillare nei polli (Atti della Società Italiana delle scienze veterinarie, Vol. VI, 1952, p. 476 - 479).
- 11) **Moore E. N.**: Aspergillus Funigatus as a cause of Ophtalmitis in Turkeys. (Poultry Science, Sept. 1953, Vol. 32, No 5, p. 796).
- 12) **Neveu - Lemaire M.** (1942): Précis de parasitologie vétérinaire.
- 13) **Neumann L. G.** (1941): Parasites et maladies parasitaires des oiseaux domestiques.
- 14) **Weidlich N.**: Avortement aspergillaire chez une vache et dermatoze chez l'avorton. (Deutsche Tierärztliche Wochenschrift, 1952, 59, 279 in Recueil Med. Vét. No 6, 1953 p. 389).

R É S U M É

L'aspergillose aviaire en Grèce

(Note préliminaire)

P a r

C. Tarlatzis, A. Panetsos et P. Dragonas

L'aspergillose des volailles n'avait pas été rapportée en Grèce jusqu'au mois de Juin 1953, époque à laquelle les auteurs ont eu l'occasion d'étudier les premiers cas observés aussi bien sur des poules Leghorn âgées de 3 mois, que sur des poussins de 10-15 jours.

Sur les poules en question on a eu l'occasion de constater une aspergillose généralisée due à *Asp. fumigatus* et *niger*, tandis que sur les poussins on a observé une aspergillose exclusivement pulmonaire causée par *Asp. fumigatus*.

Les auteurs rapportent les résultats fructueux de l'inoculation des oeufs embryonnés de poules, qui sont tués en 48 - 72 heures, ainsi que de l'inoculation intraveineuse et souscutanée de poules á partir d'une culture de 48 heures.

Par contre, l'inoculation par insufflation intratrachéale n'a pas donné des résultats satisfaisants.

L'étude épizootologique a montré que l'infection était due à l'emploi de litière moisie.

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΦΙΛΑΡΙΑΚΗΣ ΤΕΝΟΝΤΙΤΙΔΟΣ ΙΠΠΟΥ (ΟΓΚΟΚΕΡΚΩΣΙΣ)

Ἵ π ὶ

ΕΜΜ. ΜΑΤΘΑΙΑΚΗ καὶ ΘΕΟΦ. ΜΑΝΙΑ

Σκοπὸς τοῦ σημειώματος τούτου εἶναι νὰ καταστῇ γνωστὴ ἡ ὕπαρξις παρ' ἡμῖν καὶ ἑτέρας παρασιτικῆς νόσου τῶν μονόπλων, τῆς χρονίας τενοντίτιδος τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸ παράσιτον τῆς οἰκογενείας τῶν φιλαριοειδῶν: *Onchocerca Reticulata*. Συνώνυμα: *Filaria Reticulata* καὶ *Spiroptera Reticulata*.

Δύο εἶδη τῆς οἰκογενείας ταύτης ἔχουν ἤδη σημειωθῆ ἔν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ συναδέλφου Σ. Παπαδανιῆλ: ἡ *Setaria Equina* εἰς ἑλυτροειδῆ ὄρχειος

ἡμιόνου (ἐὰν καλῶς ἐνθυμοῦμαι) καὶ ἡ *Onchocerca Cervicalis* εἰς τὴν φιλαριακὴν ψόραν τῶν ἵππων. Φαίνεται ὅτι αἱ φιλαριαώσεις εἶναι συχνότεραι εἰς τὴν χώραν μας παρ' ὅσον συνήθως πιστεύεται. Μολαταῦτα ἡ ὄγκοκέρκωσις τοῦ τένοντος δὲν φαίνεται νὰ εἶναι συχνὴ πάθησις τῶν μονόπλων παρ' ἡμῖν, ἐὰν κρίνωμεν ἀπὸ τὰ δεδομένα τῆς μακρᾶς μας θητείας εἰς τὴν παρακολούθησιν καὶ μελέτην τῆς παθολογίας τῶν ἵπποειδῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἀνακοινώσεων ἐπὶ τοῦ θέματος. Πρέπει ἐν τούτοις νὰ ὑπάρχη εἰς μεγαλύτεραν κλίμακα.

Ἡ περίπτωση ἢ ἀποτελοῦσα τὸ ἀντικείμενον τῆς παρουσίας δημοσιεύσεως ἀφορᾷ τὸν ὑπ' ἀριθ. μητροῦ 422 ἵππον (ἐκτομίας, λευκόφαιον, 19 ἐτῶν, 1.52) εἰσαχθέντα εἰς τὸ 972 Νοσοκομεῖον Κτηνῶν πρὸς νοσηλίαν τὴν 5-2-1953 λόγῳ χρονίας τενοντίτιδος τοῦ ἀριστεροῦ ἐμπροσθίου. Χρόνια, σκληρὰ καὶ διάχυτος ὑπερπλασία ἐκάλυπτε τοὺς τρεῖς τένοντας τῆς περιοχῆς ἀπὸ τοῦ καρποῦ μέχρι τοῦ κυνήποδος, εἰς τρόπον ὥστε καθίστατο ἀδύνατος κατὰ τὴν κλινικὴν ἐξέτασιν νὰ διακρίνη τις ἐὰν μόνον ὁ κρεμαστήρ τοῦ κυνήποδος ἦτο προσβεβλημένος, ὅπως διδάσκουν οἱ κλασσικοί, ἢ ἐὰν καὶ οἱ τένοντες τοῦ ἐν τῷ βᾶθει καὶ τοῦ ἐπιπολῆς καμπτήρος τῶν φαλάγγων ἔφερον παρασιτικὰς βλάβας. Μόνον οἱ βραχίονες τῆς διχοτομῆς τοῦ κρεμαστήρος τοῦ κυνήποδος διεκρίνοντο διὰ τῆς ψηλαφήσεως καλῶς, ἀνωθεν ἀκριβῶς τῆς ἀρθρώσεως τούτου, καὶ ἔδιδον τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἦσαν ὑγιεῖς.

Ἀνὰ δύο μικρὰ συριγγιώδη ἀποστήματα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν πλευρὰν, κατὰ τὸ ἄνω τριτημόριον τῆς περιοχῆς τοῦ τένοντος, ἔδιδον ροὴν εἰς ἐλάχιστον πῦον. Κατὰ τὴν περιποίησιν τούτων ἐξήχθησαν οἱ πρῶτοι ἐνήλικες σκώληκες (τεμάχια 30 - 40 ἐκ. μήκους, τὰ μεγαλύτερα, μὲ 1/2 χιλ. περίπου πλάτος) τοῦθ' ὅπερ διηκολύνη τὴν διάγνωσιν τῆς φύσεως τῆς νόσου.

Πρόκειται ὡς γνωστὸν περὶ παρασίτου τῆς τάξεως τῶν νηματοειδῶν, ὑπολεύκου, ἐπιμήκου, ἐλικοειδοῦς καὶ πολὺ λεπτοῦ. Ὁ ἄρρην σκώληξ ἔχει μῆκος 27 ἐκ. ἐπὶ 150 μ. πλάτος, ὁ δὲ θῆλυς 40 - 75 ἐκ. ἐπὶ 250-400 μ. Ἡ ἐπιφάνειά του εἶναι χαρακτηριστικὴ μικροσκοπικῶς καὶ ἐπιτρέπει μόνη αὐτῇ—κατὰ τοὺς εἰδικούς—τὴν διάγνωσιν τοῦ εἴδους: λεπταὶ κάθετοι προεξέχουσαι ραβδώσεις τῆς ἐπιδερμίδος. Χεῖλη παχύτερα καὶ ἐλαφρῶς κυματοειδῆ.

Κατὰ τοὺς κλασσικοὺς ὁ ἐνήλιξ σκώληξ ἔχει ὡς ἔδραν, σχεδὸν ἀποκλειστικῶς, τὸν κρεμαστήρα τοῦ κυνήποδος τῶν ἐμπροσθίων. Σπανίως ἀνευρίσκεται καὶ εἰς τοὺς τένοντας τῶν καμπτήρων τῶν φαλάγγων.

Ἡ παρουσία τοῦ παρασίτου δὲν ἐκδηλοῦται πάντοτε δι' αἰσθητῆς μεταβολῆς τοῦ ὄγκου τοῦ προσβεβλημένου τένοντος, οὔτε ἀπὸ λειτουργικὴν ἀνωμαλίαν τοῦ ἄκρου. Σπανίως παρατηρεῖται ἐλαφρὰ χολότης. Συνήθως

ἡ φιλαριώσις τοῦ κρεμαστῆρος τοῦ κυνήποδος ἐκδηλοῦται ὑπὸ μορφῆν ἀνωδύνων, ψυχρῶν καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον σκληρῶν ἐξοιδήσεων, ἀντιληπτῶν μόνον διὰ τῆς ψηλαφήσεως, μεγέθους μικροῦ φουντουκίου. Εἰς προκεχωρημένας περιπτώσεις ὀλόκληρος ὁ τένων, πλὴν τῶν βραχιόνων διαχασμοῦ ἀνωθεν τοῦ κυνήποδος, παρουσιάζει σημαντικὴν ὑπερτροφίαν ὅποτε καὶ ἡ χώρα παραμορφοῦται.

Εἰς περιπτώσεις τινάς, ὅπως καὶ εἰς τὴν ἰδικήν μας, ὁ Sans εἶδε «τὴν ὀγκοκέρκωσιν ἐξελισσομένην διὰ διαδοχικῶν ἐμπυύσεων τῶν παρασιτικῶν ἀλλοιώσεων μετὰ χολότητος κατὰ τὴν γένεσιν τοῦ ἀποστήματος».

Ἡ διάγνωσις δὲν εἶναι εὐκόλος ὅταν ἡ ὀγκοκέρκωσις δὲν συνοδεύεται ἀπὸ ἀποστήματα. Εἰς τοῦτο ἀσφαλῶς ὀφείλεται καὶ ἡ μὴ διάγνωσις τῆς νόσου μέχρι σήμερον.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ παρασίτου αἱ ἀλλοιώσεις τοῦ τένοντος ὑποχωροῦν, χωρὶς νὰ ἐκλείψουν τελείως. Πάντοτε μένει μικρὰ ἢ μεγάλη αὔξησις τοῦ ὄγκου τοῦ τένοντος ἢ καὶ παραμόρφωσις τῆς ἀντιστοίχου χώρας.

Ἡ ἐξέλιξις αὕτη πρὸς τὴν «αὐτοΐασιν» δὲν παρατηρεῖται ὅταν ὑπάρχουν καὶ ἀποστήματα. Μετὰ δίμηνον ματαίαν προσπάθειαν θεραπείας τῶν ἀποστημάτων τῆς ἰδικῆς μας περιπτώσεως ὁ ἵππος ἐξεπολήθη.

R É S U M É

Un cas d'onchocercose du tendon chez un cheval

Par

E. M a t t h é a k i s et T h. M a n i a s

Les auteurs décrivent le premier cas d'onchocercose observé en Grèce. La déformation et l'hypertrophie de la région du tendon du membre antérieur gauche étaient telles qu'on ne pouvait pas distinguer si le suspenseur du boulet était seul lésé on s'ils étaient aussi atteints les tendons fléchisseurs du pied. L'évolution de la maladie par abcédations des lésions parasitaires, a facilité le diagnostic. Les tronçons des vers adultes obtenus par les abcés avaient 30 - 40 cm. de longueur (les plus longs) et 1/2 mm de largeur.

Au microscope, leur surface paraissait striée en travers, avec bords plus épais et légèrement ondulés.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΝ ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΒΔΕΛΛΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΚΤΗΝΗ ΠΡΟΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΩΝ

Ἑ π ό

Ι. Μ Ε Ν Α Σ Ε

Κτηνιάτρου

Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Η

Δὲν θὰ προβῶμεν εἰς τὴν λεπτομερῆ περιγραφὴν τῶν ὑπὸ τῶν βδελλῶν εἰς τὰ κτήνη προκαλουμένων παθολογικῶν συμπτωμάτων, καθ' ὅσον ἄλλος εἶναι ὁ σκοπὸς ἡμῶν. Ἐπιθυμοῦμεν ὅμως νὰ ἀναφέρωμεν μόνον ὅσα γράφει σχετικῶς ἐν συντομίᾳ εἰς τὸ βιβλίον του «Φυσιολογικὴ διατροφή τῶν ζώων» ὁ Καθηγητὴς τῆς Κτηνιατρικῆς κ. Ν. Ἀσπιώτης.

«Παρ' ἡμῖν χρησιμοποιοῦνται πολλάκις ὕδατα ἀκατάλληλα διὰ πότισμα ζώων ἰδίως εἰς ἐλώδεις περιοχάς. Δὲν εἶναι δυστυχῶς σπάνιοι καὶ θάνατοι ἀκόμη ζώων ἐκ βδελλῶν προσκολλημένων εἰς τὸ βάθος τοῦ στόματος ἢ εἰς τὸν φάρυγγα ἢ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ οἰσοφάγου. Προκαλεῖται ἰδίως ἐπὶ βουβάλων, βοῶν ἢ καὶ ἵππων, δύσπνοια, ἐξοίδησις τῆς πασχούσης χώρας καὶ τελικῶς ὁ θάνατος τῶν ζώων».

Ἡ ἀνάγνωσις τῆς σχετικῆς αὐτῆς παραγράφου τοῦ ὡς ἄνω βιβλίου ἤτο ἐκείνη ἣτις μᾶς παρεκίνησεν εἰς τὴν σύνταξιν καὶ δημοσίευσιν τῆς παρούσης πραγματείας καὶ δὴ τῶν ὄσων ὁ κ. Ἀσπιώτης περαιτέρω γράφει :

«Ἐπειδὴ οὐδαμοῦ ἀναφέρεται ἐξ' ὄσων γνωρίζομεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἢ ξένῃ Βιβλιογραφίᾳ, τρόπος καταπολεμήσεως τῆς ἀνωτέρω μάλιστα, ἣτις πολλάκις φέρει εἰς δύσκολον θέσιν τὸν θεράποντα Κτηνίατρον, ἀναφερόμεν ἀποτελεσματικὸν τρόπον καταπολεμήσεως». Τὸν τρόπον τοῦτον καὶ τὴν κριτικὴν αὐτοῦ θέλομεν ἐκθέσει κατωτέρω. Πρὶν ὅμως, θὰ τονίσωμεν ὅτι πράγματι εἰς τὴν δύσκολον αὐτὴν θέσιν εὑρέθημεν καὶ ἡμεῖς ὅταν ὡς Νομοκτηνίατρος Γιαννιτσῶν (ἐπαρχίας πλουσίας εἰς βαλτώδεις περιοχάς) παρουσιάσθησαν εἰς ἡμᾶς κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1947 ἄφθονα περιστατικά τοιαῦτα. Πλεῖστα ἦσαν τὰ κτήνη τὰ προσκομιζόμενα πρὸς θεραπείαν (κυρίως Βοοειδῆ καὶ Βουβαλοειδῆ) ἅτινα παρουσίαζον ἐντονωτάτην δύσπνοιαν, λαρυγγικοὺς ῥόγχους καὶ ἐξοίδησιν τῆς φαρυγγολαρυγγικῆς χώρας μὲ ἄμεσον κίνδυνον θανάτου ἐξ ἀσφυξίας συνεπεῖα προσκολλήσεως βδελλῶν εἰς τὰς πρῶτας ἀναπνευστικὰς καὶ πεπτικὰς ὁδοὺς. Ἀρχικῶς εὑρέθημεν εἰς τελείαν σχεδὸν ἀμηχανίαν μὴ γνωρίζοντες ποίαν θεραπείαν

νὰ ἀκολουθήσωμεν. Ἐδοκιμάσαμεν κατ' ἀρχὰς τοὺς ἐμπειρικοὺς σχεδὸν τρόπους καταπολεμῆσεως τοὺς ὑποδεικνυμένους ὑπὸ τῶν διαφόρων κλαστικῶν συγγραμμάτων καὶ οἵτινες βασίζονται, ἐξ ὧν γνωρίζομεν, ἐπὶ τῆς ἀπ' εὐθείας προσβολῆς τῶν βδελλῶν διὰ διαφόρων οὐσιῶν ἀπὸ τοῦ στόματος ἢ τῆς ρινός. Συντόμως ἐπέισθημεν ὅτι αἱ μέθοδοι αὗται ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλειφθῶσι. Ἡ μικρὰ ἀποτελεσματικότης αὐτῶν ὀφειλομένη ἢ εἰς τὴν χρησιμοποίησιν μὴ καταλλήλων οὐσιῶν ἢ καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν δυσκολίαν νὰ προσβίλῃσιν ἀπ' εὐθείας βδέλλας εὐρισκομένας συνήθως ἐντὸς κοιλοτήτων καὶ καθισταμένας τοιουτοτρόπως ἀπροσίτους καὶ ἀπροσβλήτους, μᾶς ἔφεραν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἔπρεπε νὰ προσπαθῶμεν νὰ εὕρωμεν μέθοδον παρεντερικῆς θεραπείας, δηλαδὴ δι' ἐνέσεων. Τὰ ἀφθονα περιστατικὰ ἅτινα προσεκόμισαν εἰς ἡμᾶς τὸ 1947 ὡς ἀναφέραμεν, μᾶς ἔδωσαν τὴν δυνατότητα νὰ πειραματισθῶμεν εὐρέως *in vivo*.

Ἐκινήσαμεν ἀπὸ τὴν ἐρώτησιν: Ποία θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἡ οὐσία ἣτις πιθανῶς νὰ προσβάλλῃ τὰς βδέλλας δι' ἐνέσεων εἰς τὰ κτήνη εἰς ἃ αὗται εἶναι προσκεκολλημένα;

Ἐκ τῶν διαφόρων οὐσιῶν μὲ τὰς ὡς ἄνω ιδιότητας ἐπροτιμήσαμεν τὴν ἄδρεναλίνην.

Διὰ ποίους λόγους, τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον τὴν μετεχειρίσθημεν καὶ τὰ ἀποτελέσματα θὰ ἐκθέσωμεν κατωτέρω:

Πρὶν ὅμως, θεωροῦμεν σκόπιμον νὰ περιγράψωμεν τὰς συνηθεστέρας ἀπ' εὐθείας δι' οὐσιῶν μεθόδους καταπολεμῆσεως τῶν βδελλῶν αἵτινες ἦλθον εἰς γνῶσιν μας.

ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

Πρὸς πλήρη ἐνημέρωσιν ἡμῶν ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐκτὸς ἐκ τῆς μελέτης τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας ἐφροντίσαμεν νὰ συλλέξωμεν πληροφορίας καὶ ἐκ τῶν συναδέλφων, ἵνα πληροφορηθῶμεν διὰ τὰς χρησιμοποιουμένας ὑπ' αὐτῶν μεθόδους ὡς καὶ ἐκ τῶν χωρικῶν ἵνα μάθωμεν τὰς περισσότερον διαδιδόμενας ἐμπειρικὰς τοιαύτας.

Αἱ μέθοδοι καταπολεμῆσεως αἱ ὁποῖαι συνίστανται εἰς τὸ νὰ φέρουν εἰς ἐπαφὴν διαφόρους οὐσίας μετὰ τῶν βδελλῶν, δύνανται νὰ διαιερεθοῦν συνοπτικῶς εἰς τρεῖς κατηγορίας:

1) Διὰ τῆς εἰσαγωγῆς διαφόρων οὐσιῶν ἀπὸ τῆς ρινός ἢ τοῦ στόματος.

2) Διὰ πλύσεων διὰ διαφόρων διαλύσεων.

3) Δι' ὑποκαπνισμῶν μὲ διαφόρους οὐσίας αἵτινες ἢ φυσικῶς ἀεριοποιοῦνται ἢ διὰ τῆς καύσεως ἢ βρασμοῦ αὐτῶν δημιουργοῦνται καπνοὶ ἢ ἀτμί.

«Εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ἀνήκει ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Ἀσπιώτη προτεινομένη θεραπεία τὴν ὁποίαν θὰ ἀναφέρωμεν ὡς οὗτος τὴν περιγράφει.

«Λαμβάνεται τεμάχιον κυλινδρικοῦ ξύλου μήκους 1 περιῖπου μέτρου καὶ διαμέτρου 1 ἐκ. περιῖπου. Τὸ ἐν ἄκρον αὐτοῦ περιτυλίσσεται διὰ τεμαχίου γάζης ἢ ἄλλου ὑφάσματος ἐπὶ ἐκτάσεως 6-7 ἐκ. περιβρέχεται δι' ὕδατος καὶ ἐπιπάσσειται πυκνῶς διὰ κόνεως καπνοῦ (ταμπάκο). Εἰσάγεται ἐντὸς τοῦ στόματος καὶ μετὰ προσοχῆς διὰ τοῦ φάρυγγος φέρεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ οἰσοφάγου. Εἶναι εὐκόλος ἡ εἰσαγωγή του μέχρι τοῦ ἄνω τριτημορίου τοῦ οἰσοφάγου. Εἰσάγεται καὶ ἐξάγεται κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον περὶ τὰς 5-6 φορές. Αἱ βδέλλαι δηλητηριαζόμεναι ἐκ τῆς νικοτίνης ἀποκολλῶνται καὶ πίπτουν ἐντὸς τοῦ στομάχου, ὅπου καὶ θνήσκουν, ἐὰν δὲν φθάσουν νεκραί. Συνήθως μία ἐπέμβασις ἀρκεῖ, ἄλλως διενεργεῖται καὶ ἑτέρα τοιαύτη μετὰ πάροδον ὀλίγων ὥρων».

Ἐν πρώτοις θὰ σημειώσωμεν ὅτι ἡ ἀνωτέρω μέθοδος δὲν εἶναι νέα. Εἶναι εὐρέως διαδεδομένη, ὡς διεπιστώσαμεν, μετὰξὺ τῶν ἐμπειρικῶν (κυρίως πεταλωτῶν) μὲ τὴν ὀνομασίαν «μαλάς». Αἱ χρησιμοποιούμεναι οὐσίαι εἶναι συνήθως τὸ ξύδι ἢ τὸ ἄλας, σπανιότερον δὲ ἡ κόνις καπνοῦ (ταμπάκο). Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω τονίζομεν ὅτι ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι πολὺ ὀλίγον ἐπιστημονικὴ καὶ χρησιμοποιουμένη πρὸ παντὸς ὑπὸ μὴ εἰδικευμένου ἀτόμου δύναται νὰ φέρῃ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα, ὡς τὴν διάτρησιν τοῦ φάρυγγος ἢ τοῦ οἰσοφάγου τοῦ ὑπὸ θεραπείαν κτήνους. Ἐκ τῆς αἰτίας αὐτῆς ἐσημειώθησαν θάνατοι εἰς τὴν περιφέρειαν Γιαννιτσῶν κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἀναφερόμενόν ἔτος.

Ὡς πρὸς τὴν χρησιμοποιουμένην ὑπὸ τοῦ κ. Ἀσπιώτη οὐσίαν ἦτο τὴν νικοτίνην, αὕτη πραγματικῶς ἐπιφέρει συντόμως τὸν θάνατον εἰς τὰς βδέλλας ὡς καὶ ἡμεῖς διεπιστώσαμεν πειραματιζόμενοι ἰn vitro, ἀλλὰ κατὰ πόσον ἰn vivo δυνάμεθα νὰ φέρωμεν τὴν ὡς ἄνω οὐσίαν πλησίον τῶν βδελλῶν εἶναι προβληματικόν. Τῆς αὐτῆς κατηγορίας διαδεδομένη ἐπίσης εὐρέως, εἶναι καὶ ἡ διὰ ψυχροῦ ὕδατος καταπολέμησις τῶν βδελλῶν. Τὸ πάσχον ζῶον ἀφίεται ἀπότιστον καὶ χορηγεῖται εἰς αὐτὸ μετὰ παρέλευσιν χρονικοῦ τινος διαστήματος μαγειρικὸν ἄλας καὶ εὐθὺς ἀμέσως ποτίζεται διὰ ψυχροῦ ὕδατος ἔνθα προστίθενται καὶ τεμάχια πάγου. Συχνάκις ἐπίσης χορηγεῖται καὶ μόνον πάγος.

Ἄλλη μέθοδος τῆς ἰδίας κατηγορίας εἶναι καὶ ἡ διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ χορηγήσις τετραχλωριούχου ἀνθρακος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰσάγομεν ἀπ' εὐθείας ἐν τῷ στόματι τὴν ποσότητα τοῦ φαρμάκου τούτου, τὴν περιεχομένην ἐντὸς μιᾶς καπούλας κατόπιν θλάσεως αὐτῆς. Εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν ἀνήκουν ὡς ἐλέχθη αἱ μέθοδοι καταπολεμήσεως διὰ πλύσεων τῶν βλεννογόνων τῶν κοιλοτήτων τοῦ στόματος καὶ τοῦ φάρυγγος, διὰ διαλύσεων ἐντὸς ὕδατος διαφόρων οὐσιῶν. Αἱ πλέον ἐν χρήσει τοιαῦτα,

εἶναι τὸ μαγειρικὸν ἄλας, τὸ ξύδι, τὸ κίτρικόν ὄξύ, ἡ ἀμμωνία, τὸ τερεβινθέλαιον. Τὸ τελευταῖον χρησιμοποιεῖται ὡς γαλάκτωμα 2 - 10 % εἰς ποσότητα 60 κ.ἐκ. περίπου ὡς ἀναφέρουν οἱ Hutyra καὶ Marek. Οὗτοι συνιστοῦν ἐπίσης καὶ τὴν διάλυσιν 0,50 % χλωροφορμίου.

Σημειωτέον ὅτι εἰς τὰ ἰπ. κοειδῆ αἱ πλύσεις δύνανται νὰ ἐκτελῶνται δι' ἐλαστικοῦ καθετήρος εἰσαγομένου εἰς τὸν φάρυγγα διὰ τῆς ρινόσ.

Εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν ἀνήκει ἡ δι' ὑποκαπνισμῶν καταπολέμησης τῶν βδελλῶν.

Κατὰ τὸν Spassoff ἀρκοῦν διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ, τὸ κτήνος ἀπὸ τὰς βδέλλας, οἱ ὑποκαπνισμοὶ μίαν μόνον φορὰν μὲ μίγμα χλωροφορμίου καὶ Τερεβινθελαίου εἰς ἀναλογίαν 1 : 75. Τὸ τελευταῖον τοποθετεῖται ἐντὸς δοχείου εἰς τὸ βῆθος χειλωτήρος ὅστις κρέμεται ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὑπὸ θεραπείαν ζώου. Ὡσαύτως τοποθετεῖται ἐντὸς χειλωτήρος (ὅστις κρέμεται ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ κτήνου) ἡ δέουσα ποσότης βρώμης ἢ κριθῆς εἰς ἃ ἔχει προστεθῆ, κατὰ τὴν βράσιν ἐντὸς ὕδατος, ἀνὰ ἓν κοχλιάριον τῆς σούπας κροελίνης καὶ Τερεβινθελαίου, οὕτως ὥστε ἐκ τῶν τελευταίων οὐσιῶν νὰ δημιουργηθοῦν ἄτμοι. Χρησιμοποιοῦνται ἐξ ἄλλου καὶ ὑποκαπνισμοὶ ἐκ τῆς καύσεως διαφόρων οὐσιῶν ὡς ἡ πίσσα κλπ).

Ἐκ τῆς περιγραφῆς τῶν ἀνωτέρω μεθόδων ἐξάγομεν τὰ ἐξῆς συμπεράσματα :

1) Ὅτι προζληματικὴ εἶναι ἡ ἀποτελεσματικότης αὐτῶν καθ' ὅσον, ὡς ἀνεφέραμεν, δυσκόλως δυνάμεθα νὰ φέρωμεν εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν τὰς διαφόρους οὐσίας μετὰ τῶν βδελλῶν.

2) Ὅτι καὶ ὅταν τὸ φάρμακον εἶναι κάπως ἀποτελεσματικὸν ἀργεῖ νὰ ἐμφανισθῇ ἡ ἐπίδρασις αὐτοῦ, ἐνῶ αὕτη δέον νὰ εἶναι ταχεῖα πρὸ πάντων διὰ τὰ περιστατικά εἰς ἃ ὑφίσταται κίνδυνος θανάτου ἐξ ἀσφυξίας.

3) Ὅτι αἱ πλείοται ἐξ αὐτῶν τῶν μεθόδων εἶναι περίπλοκοι.

Θὰ ἀσχοληθῶμεν ἤδη μὲ τὴν ἐφαρμοζομένην ὑφ' ἡμῶν ἀπὸ τοῦ 1947 μέθοδον.

ΗΜΕΤΕΡΑ ΜΕΘΟΔΟΣ .

Κατ' ἀρχάς προέβημεν εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν βδελλῶν δι' ὑποδορείου ἐνέσεως 5 κ. ἐκ. διαλύσεως 1 %/100 ἀδρεναλίνης. Ἀργότερον, τὸ 1949 εἰς τὸν Νομὸν Κιλκίς, ἔνθα εὐρέως τὴν μετεχειρίσθημεν, ἐτροποποιήσαμεν τὴν μέθοδον ἀντικαταστήσαντες τὴν ὑποδόριον ὁδὸν διὰ τῆς ἐνδοφλεβικῆς ἵνα ἔχωμεν ταχύτερον ἀποτέλεσμα, πρὸ πάντων εἰς τὰ περιστατικά εἰς ἃ ὑφίσταται κίνδυνος ἀσφυξίας.

Κατὰ τὰ ἔτη 1951 - 1952, ὡς Νομοκτηνίατρος Χαλκιδικῆς, εἰς τὴν περιφέρειαν Μουδανίων, ὅπου παρουσιάζονται κατ' ἔτος ἄφθονα κρού-

σματα, μετὰ τὴν ἔνδοφλέβιον ἔνεσιν, προέβημεν ἵνα συνεχισθῇ ἡ ἐπίδρασις τοῦ φαρμάκου καὶ εἰς τὴν διενέργειαν ὑποδορείων τοιούτων εἰς τὴν ἰδίαν ποσότητα ἀνὰ ἕνα ἡμέραν περίπου δις ἢ τρίς. Προσφάτως τὸν Αὐγούστου τοῦ 1953, τὴν μέθοδον ταύτην μὲ τὸν ὡς ἄνω τρόπον μετεχειρίσθημεν ἐπίσης μὲ καλὰ ἀποτελέσματα.

Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, προέβημεν εἰς τὴν θεραπείαν 35 συνολικῶς κρουσμάτων ἐπὶ βοῶν καὶ βουβάλων.

Συνάδελφοι ὡς ὁ Νομοκτηνίατρος Κιλκίς κ. Τεχλεμετζῆς Β. ὅστις χρησιμοποιεῖ ταύτην ἀπὸ τὸ 1949, ὁ Ἐπαρχιακὸς Μουδανίων κ. Τριαντόπουλος Ε. ἀπὸ τὸ 1951 καὶ ἄλλοι εἰς οὓς συνεστήσαμεν τὴν μέθοδον, εἶχαν πάντοτε πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα ὡς προφορικῶς μοι ἀνέφερον.

Δὲν θὰ προβῶμεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς ἐνεργείας τοῦ φαρμάκου δι' ἕκαστον παριστατικὸν κεχωρισμένως καθ' ὅσον ἀφθονα εἶναι τὰ περιστατικά εἰς ἃ ἐπενέβημεν καὶ θὰ ἦτο περιττὴ ἡ ἐπανάληψις καθ' ὅτι ἡ ἐνέργεια εἶναι πάντοτε σταθερὰ καὶ ὁμοιόμορφος. Θὰ περιγράψωμεν ταύτην ὡς ἐμφανίζεται γενικῶς καὶ θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἐξηγήσωμεν τίνι τρόπῳ τὸ φάρμακον ἐπιδραῖ.

Μετεχειρίσθημεν τὴν μέθοδον κυρίως εἰς βοειδῆ καὶ εἰς βουβαλοειδῆ τινὰ πρὸ πάντων εἰς τὴν περιφέρειαν Γιαννιτσῶν. Εἰς δὲ τὰ ἱπποειδῆ εἰς τρεῖς μόνον περιπτώσεις ἐλαφρᾶς μορφῆς. Ὅθεν τὰ ἀναφερόμενα κατωτέρω ἀφοροῦν κυρίως τὰ βοειδῆ καὶ βουβαλοειδῆ.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς ἐπιδράσεως τοῦ φαρμάκου. Μετὰ παρέλευσιν χρονικοῦ τινος διαστήματος (συνήθως ἐν τέταρτον περίπου) ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἔνδοφλεβίου ἔνεσεως, ἀρχεται ἡ ἐμφάνις τῆς ἐνεργείας, ἣτις βαθμηδὸν αὐξάνεται οὕτως ὥστε μετὰ τρίωρον περίπου ὅλα τὰ ἀνησυχαστικά φαινόμενα νὰ ἔχουν παρέλθῃ ἡ ἐλαττωθῇ κατὰ πολὺ, ἡ τυχὸν ὑπάρχουσα ἀφθονος σιαλόρροια νὰ ἔχη σχεδὸν τελείως ἐξαφανισθῇ, ἡ ἔντονος δύσπνοια καὶ οἱ δυνατοὶ φαρυγγικοὶ ῥόγχοι, ἐὰν ὑπάρχουσι, νὰ ἔχουσι, ἐὰν ὄχι ἐξαφανισθῇ τελείως, σημαντικῶς ἐλαττωθῇ. Τοιοῦτοτρόπως εἰς τὰ παρούσάζοντα ἀνησυχαστικά φαινόμενα κτήνη, ἅτινα εἶναι καὶ τὰ συνηθέστερον διακομιζόμενα πρὸς θεραπείαν, ὁ ἄμεσος κίνδυνος θανάτου ἐξ ἀσφυξίας ἔχει πλέον παρέλθῃ. Ταῦτα εἶναι ζωηρότερα καὶ ἀναζητοῦν συνήθως τροφήν καὶ ὕδωρ. Διερωτώμεθα τώρα: τίνι τρόπῳ ἐπιδραῖ ἡ ἀδρεναλίνη ἐπὶ τοῦ προκειμένου;

Αὕτη ἐπὶ τῶν βδελλῶν ὡς ἐπειραματίσθημεν *in vitro* οὐδεμίαν θανατηφόρον ἐπίδρασιν ἔχει. Βδέλλαι μετὰ τὴν παραμονὴν δεκαλέπτου περιπου ἐντὸς διαλύσεως ἀδρεναλίνης 1%₁₀₀ κατόπιν συσπαστικῶν κινήσεων ἀκίνητοποιοῦνται καὶ λαμβάνουν σπειροειδῆ σχῆμα (*Tire - bouchon*). Ἐπαναφερόμεναι ἐντὸς καθαροῦ ὕδατος βαθμιαίως ἀναζωογονοῦνται καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὴν φυσιολογικὴν κατάστασιν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγομεν τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἀδρεναλίνη καὶ ἰν νίνο οὐδεμίαν θανατηφόρον ἐπίδρασιν θὰ ἔχη ἐπὶ τῶν βδελλῶν. Τίνι τρόπῳ δρᾷ ὅμως αὕτη ἐφ' ὅσον ἐπιφέρει εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν πασχόντων ζῶων; Τὴν εὐνοϊκὴν αὐτὴν ἐνέργειαν τοῦ φαρμάκου ἐξηγοῦμεν ὡς ἀκολούθως :

Τοῦτο προκαλεῖ, ὡς γνωστὸν τὴν συστολὴν τῶν αἱμοφόρων ἀγγείων καὶ δὴ τῶν τριχοειδῶν τοιούτων καὶ κατὰ συνέπειαν προκαλεῖ μίαν ἰσχυρίαν εἰς τὴν πάσχουσαν ἐξ ἐξοιδήσεως χώραν. Ἐκ τῆς ἐπελευθούσης ἰσχυρίας ἐπέρχονται τὰ ἐξῆς ἀποτελέσματα :

1) Λόγῳ ἐλαττώσεως τῆς κυκλοφορίας ἐπὶ τῶν σιελογόνων ἀδένων ἐλαττοῦται ἢ καὶ παύει ἡ σιαλόρροια.

2) Ἐλαττοῦται ἡ ἐξοίδησις τῶν βλεννογόνων τῶν πρώτων ἀναπνευστικῶν ὁδῶν καὶ τοῦ φάρυγγος, αἵτινες ἔχουσι ἄφθονον κυκλοφορίαν. Τοιοῦτοτρόπως δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ἡ σημαντικὴ ἐλάττωσις τῆς δυσπνοίας.

3) Ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν βδελλῶν ἐμμέσως : Αὗται μὴ δυνάμεναι ἐξ αἰτίας τῆς ὑφισταμένης ἰσχυρίας νὰ ροφῶσιν αἷμα ἀποκολλῶνται ἀπὸ τὸ σημεῖον εἰς ὃ ἦσαν προσκεκολλημέναι καὶ βαδίζουσι πρὸς ἀνεύρεσιν ἐτέρου τοιούτου μὲ πλουσιωτέραν κυκλοφορίαν.

Τὸ πάσχον ζῶον ἔχει τοιοῦτοτρόπως τὴν δυνατότητα νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ αὐτὰς ἢ διὰ τοῦ βηχῶς ἢ διὰ κινήσεων καταπόσεως.

4) Τέλος διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς κυκλοφορίας παύει ἡ ἐλαττοῦται, ἢ τυχὸν ὑπάρχουσα αἱμορραγία τῶν προσβεβλημένων βλεννογόνων.

Ἡ ἀνωτέρω ἐξήγησις τῆς ἐπίδρασεως τοῦ φαρμάκου ἀποδεικνύεται ὀρθὴ καὶ ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς ἐμπράκτου ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου.

Ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας μας κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος, ὅτε ὑπηρετοῦμεν ὡς περιοδεύων Κτηνίατρος τῆς Ο.Γ.Σ. Θεσσαλονίκης, εἵχομεν τὴν δυνατότητα νὰ παρακολουθῆσωμεν τὰ κτήνη εἰς ἃ ἐγένετο θεραπεία ἐπανεισκαπτόμενοι ταῦτα ἢ καὶ πληροφορούμενοι ἐκ τῶν ἰδιοκτητῶν βραδύτερον. Οὗτοι μοι ἀνέφερον περιπτώσεις εἰς ἃς μετὰ χρονικόν τι διάστημα ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐνδοφλεβίου ἐνέσεως εἶδον τὸ πάσχον κτῆνος νὰ ἐξάγῃ ἀπὸ τὸ στόμα διὰ τοῦ βηχῶς πλείστας βδέλλας. Ἄλλοι δὲ παρετήρησαν αὐτὰς εἰς τὰ κόπρανα τὴν ἐπομένην τῆς θεραπείας.

Μία ἀπόδειξις τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς μεθόδου εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικὸν περιστατικόν.

Εἰς τὸ χωρίον Νεοχωρούδα Νομοῦ Θεσσαλονίκης τὸν Αὐγούστιον ἐ.ἔ. ἀγγελὰς τοῦ Ν. Ν. μετὰ τὴν ἐκτελεσθεῖσαν ὑπὸ συναδέλφου θεραπείαν ἐξήγαγεν αὐθήμερον ἀρκετὰς βδέλλας ἀπὸ τὸ στόμα διὰ τοῦ βηχῶς. Τὴν ἐπομένην ὅμως τὸ ζῶον ἐσφάγη λόγῳ ἐπιλοκῆς πυώδους φαρυγγίτιδος.

Οὐδεμία βδέλλα εὐρέθη ὡς μοι ἀνέφερον ἐντὸς τῶν κοιλοτήτων τοῦ φάρυγγος καὶ τοῦ στόματος.

Ἐν συμπεράσματι ἡ ἀκολουθουμένη ὑφ' ἡμῶν μέθοδος ἔχει ὡς πρὸς τὰς προγενεστέρας ἐμπειρικὰς ἢ ἐπιστημονικὰς, ἀνωτέρω ἀναφερομένας τοιαύτας, τὰ ἐξῆς πλεονεκτήματα :

1) Ἐχει ἐὰν δὲν ἐμφανισθῶσι ἐπιπλοκαί, πάντοτε εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα.

2) Ταῦτα ἐμφανίζονται ταχέως.

3) Εἶναι ἀπλῆ.

Ὡς ἐκ τούτου αὕτη δέον νὰ τὰς ἀντικαταστήσῃ. Βεβαίως δυνάμεθα ἐνίοτε νὰ μεταχειρισθῶμεν συγχρόνως καὶ ἄλλας μεθόδους ὡς βοηθητικὰς.

Ἐν κατακλείδι ἀναφέρομεν ὅτι πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐφαρμοζομένης ὑφ' ἡμῶν θεραπείας, διὰ τὴν καταπολέμησιν ἢ καὶ πρόληψιν ἐπιπλοκῶν ὁσάκις τὸ ὑποπευόμεθα, συνιστῶμεν τὴν ἐκτέλεσιν ἐνέσεων δι' ἀντιβιοτικῶν καὶ τὴν χορήγησιν σουλφοναμιδῶν.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

1) Ἀσιπῶτη Ν. : Φυσιολογικὴ Διατροφή τῶν ζώων.

2) Hufya, Marek, & Maninger : Patologia Speciale Medica.

R É S U M É

Contribution à l'étude de la lutte contre les sangsues
des animaux domestiques

Par

J. Menassé

Après avoir décrit les différentes méthodes employées jusqu'à présent pour combattre les graves symptômes d'asphyxie que les sangsues provoquent en se collant sur la muqueuse du pharynx et du larynx des animaux domestiques, l'auteur expose une méthode personnelle et originale, basée sur l'injection intraveineuse de 5 c. c. d'une solution d'adrénaline, à 1‰ suivie de deux ou trois injections sous cutanées à trois heures d'intervalle l'une de l'autre.

Cette méthode est employée depuis des années, tant par l'auteur que par d'autres vétérinaires sur des bovins et des buffles, et s'est avérée dans la pratique très efficace. Elle présente sur les méthodes employées auparavant l'avantage d'être très simple, très efficace et en même temps très rapide.

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

BRESSOU CL. : Δεδομένα τινά χρήσιμα δια δημογραφικών επαγγελματικῆν μελέτην. Documents pour une étude de démographie professionnelle. (R. Méd. Vét. T. CXXX-No 3 - 1954, p.145-150.

Ὁ διαπρεπῆς συγγραφεύς, ἐν συνεχείᾳ τῆς δημοσιευθείσης τὸ 1939 μελέτης του, ἐπὶ τῆς «Κτηνιατρικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν Εὐρώπῃ», παραθέτει εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον του πίνακας τῆς Νοτίου, Βορείου Ἀμερικῆς καὶ Εὐρώπης, κατὰ κράτη καὶ περιέχοντις τὴν ἔκτασιν κατὰ χλμ.² ἐκάστου κράτους, τὸν πληθυσμὸν τῶν κατοίκων, τὸν πληθυσμὸν τῶν ζώων κατ' εἶδη καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν κτηνιάτρων. Ἀκολουθῶς δὲ ἐξάγει τὸν μέσον ὄρον τῶν ἀριθμῶν τούτων κατὰ κτηνίατρον. Ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῶν ζώων, ἀκολουθῶν τὴν μέθοδον τοῦ B. D. Blood, καθιερώνει «ζωϊκὰς μονάδας» δι' ἕκαστον εἶδος. Οὕτω, διὰ τὰ ἵπποειδῆ καὶ βοοειδῆ ἀντιστοιχεῖ ἐν ἄτομον δι' ἕκαστην μονάδα ζωϊκῆν, διὰ τὰ αἰγοπρόβατα καὶ χοίρους τρία ἄτομα καὶ διὰ τὰ πτηνὰ 100 ἄτομα δι' ἕκαστην μονάδα.

Εἰδικῶς διὰ τὴν Ἑλλάδα, δίδει τοὺς κάτωθι ἀριθμούς, τοὺς ὁποίους παραθέτομεν συγκριτικῶς μὲ τοὺς ἀντιστοίχους τῆς Τουρκίας καὶ Γιουγκοσλαβίας:

	Ἑλλάς	Τουρκία	Γιουγκοσλαβία
Σύνολον κτηνιάτρων :	266	1.174	1.043
Μονάδες ζωϊκαὶ κατὰ κτηνίατρον :	20.823	26.361	11.094
Πληθυσμ. κατοίκων » » :	28.687	17.301	15.580
Χλμ. ² κατὰ κτηνίατρον :	498	655	246

Π. Ν. Δ.

D. C. LINDLEY : Σύγκρισις θεραπειῶν τοῦ ἀνοίστρου εἰς τὰς γαλακτοπαραγωγὰς ἀγελάδας. Comparison of treatments for anestrus in dairy cattle. (Veterinary Medicine, July 1953).

Ὁ συγγραφεύς, κατόπιν συγκριτικῆς ἐρεῦνης μεταξὺ τριῶν θεραπειῶν πρὸς καταπολέμησιν τοῦ παρατεταμένου ἀνοίστρου ἐπὶ 120 ἀγελάδων ἀποφαίνεται ὅτι ἡ κυκλοπενυλπροπιονικὴ οἰστραδιόλη (ECP) δίδει ἄριστα

ἀποτελέσματα τόσον εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῶν ὀργασμῶν ὅσον καὶ εἰς τὴν γονιμοποίησιν τῶν ζῶων μετὰ τὴν θεραπείαν.

Ἐκ τῶν 120 ἀγελάδων αἱ 25 ἐχορησίμωσαν ὡς μάρτυρες καὶ δὲν ἐγένοντο ἀντικείμενον θεραπείας, εἰς τὰς 54 ἀπεμακρύνθη τὸ ὄχρον σωματίον διὰ τοῦ ἀπηυθυσμένου, εἰς τὰς ὑπολοίπους 41 ἐχορηγήθησαν ἐνδομυικῶς συνθετικαὶ οἰστρογόνοι ὁρμόνοι καὶ δὴ 25 - 50 mg στυλβοιστρολόλης ἐπὶ 28 ἀγελάδων καὶ 6 mg ECP ἐπὶ τῶν λοιπῶν 13. Τὰ ἀποτελέσματα εἶχον ὡς ἑξῆς :

	Μάρτυρες	Ἀπομάκρυνσις ὄχρου σωματίου	Στυλβοιστρολόγη 20 - 25 mg	ECP 6 mg
Ἀριθμὸς ζῶων :	25	54	28	13
Ἐμφάνισις ὀργασμοῦ :				
1) Ἐντὸς 10 ἡμερῶν	8 (32 %)	27 (50 %)	15 (53,6 %)	11 (84,6 %)
2) » 30 »	20 (80 %)	45 (83 %)	24 (85,7 %)	13 (100 %)
3) Μετὰ τὴν 30ὴν ἡμ.	5	9	4	—

Δηλαδή ἡ ECP ὑπερέχει ἐν προκειμένῳ ὄλων τῶν μέσων πρὸς ἐπανόληψιν τῶν ὀργασμῶν καὶ μάλιστα, ὡς τονίζει ὁ συγγραφεύς, μὲ διαφορὰς ἐναντι τῶν ἄλλων στατιστικῶς ἐξησφαλισμένας. Ἐκτὸς τούτου ἀπεδείχθη κατὰ τὴν ἐρευναν ὅτι ἡ στυλβοιστρολόγη προσεκάλεσεν ἐπὶ 6 περιπτώσεων ἀνάπτυξιν κύστεων τῶν ὠοθηκῶν καὶ δὴ εἰς ἄτομα ἅτινα ἔλαβον ταύτην εἰς ποσότητα ἄνω τῶν 25 mg.

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς περαιτέρω γονιμοποιήσεως τῶν ἰαθέντων ζῶων ἔσχεν ἡ ECP καλλίτερα ἀποτελέσματα, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τοῦ κατωτέρω πίνακος :

	Μάρτυρες	Ἀπομάκρυνσις ὄχρου σωματίου	Στυλβοιστρολόγη 25 - 50 mg	ECP 6 mg
Ἀριθμὸς ζῶων :	25	54	28	12
Σύλληψις μετὰ τὴν θεραπείαν.				
1) Ἐντὸς 10 ἡμερῶν :	4 (16 %)	13 (24 %)	4 (14,3 %)	6 (50 %)
2) » 30 » :	7 (28 %)	26 (48 %)	10 (35,7 %)	6 (50 %)
3) Μετὰ τὴν 30ὴν ἡμ.	15	27	14	5
Στεῖρα	3	1	4	1

Σημειοῦται ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ὅτι τὰ παραμεινάντα στεῖρα ζῶα, σφαγέντα ἀνευρέθησαν πάσχοντα ἐξ ἀνιάτων ἀσθενειῶν τοῦ γεννητικοῦ συστήματος.

I. A. SCHIPPER: Μία νέα ἄποψις ἐπὶ τῆς θεραπείας τῆς Μαστίτιδος. A new approach to mastitis therapy. (Veterinary Medicine, October 1953).

Ὁ συγγραφεὺς διαπιστώνει κατ' ἀρχὴν τὸ γεγονός ὅτι ἐὰν αἱ σουλφοναμίδια καὶ τὰ διάφορα ἀντιβιοτικά δὲν θεραπεύουσι πολλάκις τὴν μαστίτιδα, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅ,τι, λόγῳ ἀποφράξεως τῶν ἀγωγῶν ὀδῶν ὑπὸ θρόμβων γάλακτος, δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ εἴσοδος τοῦ φαρμάκου ἐν τῷ πάσχοντι τμήματι τοῦ ἀδενικοῦ σώματος. Ἐκτὸς τούτου διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν διακόπτεται ἡ ροὴ τοῦ γάλακτος εἰς τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ μαστοῦ τὸ δὲ παραμένον ἐν αὐτῷ γάλα ἀποτελεῖ ἐξαιρετόν μέσον πολλαπλασιασμοῦ τῶν παθογόνων μικροοργανισμῶν.

Βάσει τῶν ἀνωτέρω σκέψεων, ἐπιβεβαιωθεισῶν διὰ τῶν ἐργασιῶν τῶν Spencer καὶ Mc Nutt (Am. Jour. Vet. Res. 11:188, 1950), ἀποφαίνεται ὅτι τὸ πρόβλημα τῆς θεραπείας τῆς μαστίτιδος εἶναι στενωτάτα συνυφασμένον μὲ τὴν πλήρη ἐκκένωσιν τοῦ μαστοῦ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς θεραπείας, πρὸς ἐπιβεβαίωσιν δὲ τῆς ὑποθέσεως ταύτης χρησιμοποιεῖ τὴν ὠκυτοκίνην λόγῳ τῶν γνωστῶν φυσιολογικῶν ιδιοτήτων αὐτῆς.

Οὕτω μετὰ προσεκτικὸν ἄμελγμα τοῦ ἀσθενοῦντος τεταρτημορίου χορηγεῖ ἐνδοφλεβίως 10-40 μονάδας ὠκυτοκίνης ἐφ' ἅπαξ. Εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν ὁ μαστὸς εἶναι λίαν ἐξοιδημένος καὶ σκληρὸς, χορηγεῖ μετὰ 15-20' ἐκ νέου ὠκυτοκίνην εἰς τὴν αὐτὴν δόσιν καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ὑπὸ ταυτόχρονον μάλαξιν τοῦ μαστοῦ πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἐξώδους ἐκκρίματος.

Μετὰ τὴν ἐκκένωσιν τοῦ μαστοῦ ἐγχύει ἐντὸς τοῦ πάσχοντος τεταρτημορίου καὶ ἀναλόγως τοῦ παθογόνου μικροοργανισμοῦ ἀντιβιοτικά ἢ σουλφοναμίδια καὶ δὴ πενικιλίνην G εἰς δόσιν τοῖςλάχιστον 500.000 μονάδων ἀνὰ τεταρτημόριον, στρεπτομυκίνην 1 γρ. γεωμυκίνην δὲ ἢ χρυσομυκίνην 500 mg ἀνὰ τεταρτημόριον. Εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις ἢ χορήγησις τῶν ἀντιβιοτικῶν κλπ. λαμβάνει χώραν διὰ διαλύσεως τῆς δόσεως ἐντὸς 50-250 cc ἀποστειρωμένου ἀπεσταγμένου ὕδατος καὶ ἐγχύσεως τῆς ποσότητος ταύτης ἐν τῷ πάσχοντι τεταρτημορίῳ. Ἡ διάλυσις τῶν ἀντιβιοτικῶν κλπ. παραμένει ἐντὸς τοῦ ἀσθενοῦντος τεταρτημορίου ἐπὶ 18-24 ὥρας κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο δὲν λαμβάνει χώραν ἄμελγμα οὔτε ἐτέρα ἔγχυσις. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς περιόδου ταύτης τὸ ἀσθενοῦν τεταρτημόριον ἀμέλγεται πλήρως, τοῦ ἀμέλγματος ἐπαναλαμβανομένου περαιτέρω ἐπὶ 4-6 φορὰς ἀνὰ δίωρα ἢ τρίωρα διαστήματα.

Ὁ συγγραφεὺς ἐφήρμοσε τὴν μέθοδόν του ἐπὶ πλέον τῶν 50 περιπτώσεων ἀγελάδων καὶ ἀποφαίνεται ὅτι ἡ ἐπιτυχία τῆς στηρίζεται κυρίως

εἰς τὴν ἔγκαιρον διάγνωσιν τῆς μαστίτιδος καὶ τὴν ἐπαρκῆ δόσιν τῶν χρησιμοποιομένων πρὸς θεραπείαν ἀντιβιοτικῶν κλπ.

Π. Κ.

HAKKI ATUN: Ἡ διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῆς μεθόδου τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος ἔρευνα τῆς *Q. Fever* τῶν ζώων ἐν Τουρκίᾳ. (Pendik Bakteriyyologii Enstitiisü Galismalarisidan).

Εἰς τὴν μελέτην του ὁ συγγραφεὺς ἐξετάσας διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συμπληρώματος τὸ αἷμα προβάτων, βοῶν, αἰγῶν καὶ βουβάλων, διεπίστωσεν τὴν ὕπαρξιν τῆς *Q. Fever* εἰς τὰ πρόβατα καὶ τὰ βοοειδῆ.

Ἡ ἐξέτασις τῶν δειγμάτων αἵματος αἰγῶν καὶ βουβάλων ἀπέβη ἀρνητικῆ.

Κ. Β. Γ.

RAVINA A.: Ἐν νέον ἀντιβιοτικόν: ἡ μαγναμυκίνη. Un nouvel antibiotique: la magnamycine. (La Presse Médicale, 1953-61-No 53, p. 1088).

Ἔρευναὶ ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν ἀνακάλυψιν δραστικῶν ἀντιβιοτικῶν κατὰ τῶν ἀνθεκτικῶν ἐναντι τῆς πενικιλίνης φυλῶν σταφυλοκόκκων, ὠδήγησαν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ἐρυθρομυκίνης καὶ ἀκολούθως τῆς μαγναμυκίνης. Ἡ τελευταία αὕτη ἐνεργεῖ δραστικῶς ἐπὶ τῶν περισσοτέρων φυλῶν σταφυλοκόκκων καὶ ἐντεροκόκκων, ἔχει δὲ πρὸς τούτους εὐρὴ φάσμα δράσεως ἐπὶ τῶν θεικῶν κατὰ Gram ἐν γένει μικροοργανισμῶν. Ἔχει ἐπίσης βακτηριοστατικὰς ιδιότητας ἐπὶ ὄρισμένων ἀρνητικῶν κατὰ Gram μικροοργανισμῶν, ρικετσιῶν καὶ πρωτοζῶων. Ἡ τοξικότης αὐτῆς εἶναι ἐλαχίστη, τὸ δὲ ἀντιβιοτικόν τοῦτο δὲν παρουσιάζει οὐδεμίαν δυσμενῆ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν νεφρῶν ἢ τοῦ αἵματος. Θεωρεῖται κατὰ συνέπειαν ὅτι θὰ συμβάλῃ μεγάλως εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν λοιμωδῶν νοσημάτων.

Α. Γ. Β.

C. HORTON-SMITH & P. L. LONG: Ἡ διὰ Νιτροφουραζόνης θεραπεία τῆς Κοκκιδιάσεως τῶν νεοσσῶν. (The British veterinary Journal 1952, Vol. 108, p. 47).

Οἱ ἀνωτέρω ἐρευνῆται βασιζόμενοι εἰς τὰς ἐργασίας τῶν Harwood & Stuntz προέβησαν εἰς σειρὰν πειραματικῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τῆς κοκκιδιοστατικῆς ἐνεργείας τῆς Νιτροφουραζόνης, ἐξ ὧν συνήγαγον τὰ κάτωθι συμπεράσματα:

1. Ἡ Νιτροφουραζόνη εἶναι ἐν ἰσχυρὸν κοκκιδιοστατικὸν ἰδιοσκευά-

σμα τὸ ὁποῖον συντελεῖ εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς κοκκιδιάσεως ὅταν χορηγεῖται εἰς τοὺς νεοσσούς ἐντὸς τοῦ φυράματος εἰς ἀναλογίαν 0,022% ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

2. Ἡ Νιτροφουραζόνη ἔξασκεῖ ἐπίσης προληπτικὴν δρασίν ὅταν χορηγεῖται εἰς νεοσσούς ὑποκειμένους εἰς μόλυνσιν, εἰς ἀναλογίαν 0,011% ἐντὸς τοῦ φυράματος, ἐπὶ 10 ἡμερον.

3. Ἡ Νιτροφουραζόνη, ἐπιτρέπει τὴν φυσιολογικὴν ἀνάπτυξιν ἀνοσίας κατὰ τῶν κοκκιδίων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θεραπείας.

4. Τέλος ἡ Νιτροφουραζόνη εἶναι ἐν μέρει μὲν Σχιζοντοστατικὴ ἐν μέρει δὲ Σχιζοντοκτόνος.

Συνιστᾶται ἡ προσθήκη Ριβοφλαβίνης εἰς τὸ σιτηρέσιον τῶν ὑφισταμένων τὴν διὰ Νιτροφουραζόνης θεραπείαν νεοσσῶν, διότι ὡς διεπίστωσαν ἐρευνηταὶ τινές, ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θεραπείας χορήγησις σιτηρέσιου μὴ περιέχοντος ἐπαρκῆ ριβοφλαβίνην, προκαλεῖ αὔξισιν τοῦ ποσοστοῦ τῶν παραλύσεων τῶν ἄκρων (Curled-toe Paralysis).

K. B. T.

S. F. M. DAVIS and S. B. KENDALL: **Τοξικότης τῆς Σουλφοκινοξαλίνης εἰς τοὺς νεοσσούς.** (Toxicity of Sulphoquinioxaline for chickens. The Veterinary Record 7 Φεβρουαρίου 1953, Τόμος 65 No 6, σελίς 85).

Ἐπειδὴ αἱ ἀρχικαὶ ἐρευναὶ ἐπὶ τοῦ κοκκιδιοστατικοῦ τούτου προϊόντος δὲν ἀπέδωσαν πάντοτε ἐνθαρρυντικὰ ἀποτελέσματα, ἀντιθέτως δὲ ἐσημειώθη σειρά δυσαρέστων τοξικῶν ἐπακολούθων, οἱ ἄνω ἐρευνηταὶ ἐπελήφθησαν σχετικῆς ἐργασίας εἰς τὸ Κρατικὸν Κτηνιατρικὸν Ἐργαστήριον τοῦ Weybridge (Λονδίνου) καὶ κατόπιν σειρᾶς πειραματισμῶν κατέληξαν εἰς τὰ κάτωθι πορίσματα.

1) Ἡ ἀναλογία 0,05% ἐντὸς τοῦ φυράματος ἢ τοῦ ποσίμου ὕδατος δὲν προκαλεῖ δηλητηριάσεις, ἐν ᾧ ἡ ποσότης 0,065% ἐντὸς ὕδατος ἐπὶ 5 ἡμέρας εἶναι τοξικὴ ἔστω καὶ ἐὰν ἡ Σουλφοκινοξαλίνη ἦθελε χορηγηθῆ κατὰ διακεκομμένα διαστήματα.

2) Ὅσον ἡ περίοδος τῆς χορηγήσεως εἶναι μεγαλυτέρα, τόσον αὐξάνει καὶ τὸ ποσοστὸν τῆς θνησιμότητος.

3) Ἡ τοξικὴ ἐπίδρασις εἶναι συνηθεστέρα εἰς τὰ ἐνήλικα πουλερικά συχότερα ὅταν ἡ Σουλφοκινοξαλίνη χορηγεῖται ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

4) Ὑπάρχουν νεοσσοὶ εὐπαθεῖς εἰς τὴν Σουλφοκινοξαλίνην. Οὗτοι εἴτε ὑφίστανται βαρὺν ἀντίκτυπον ἐκ τοῦ φαρμάκου, εἴτε δὲν ἐπηρεάζονται ποσῶς ὑπ' αὐτοῦ.

N. A. T.

HARROW W. T.: Ἡ Μυσολίνη εἰς τὴν Κτηνιατρικὴν. (Mysoline in Veterinary Practice. Veter. Record, Τόμος 66, Νο 5, Ἰανουάριος 30, 1954, Σελίς 86).

Ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρεται εἰς ἐπιστολὴν τοῦ καθηγητοῦ R. Florio, τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τῆς Τουλούζης, ὅστις δίδει ἓνα μικρὸν ἀπολογισμὸν πειραματισμῶν του διὰ Mysoline, τοῦ νέου ἀντισπασμωδικοῦ φαρμάκου τοῦ ὁποίου ὁ χημικὸς τύπος εἶναι 5-φαινυλ-5 αἰθυλ-εξαὑδροπιριμιδίνη-4:6 διώνη, καὶ φρονεῖ ὅτι τοῦτο θὰ ἐνδιαφέρῃ τοὺς Κτηνιάτρους.

Ἡ προκαταρκτικὴ ἐργασία συνίστατο εἰς τὴν διερεύνησιν τῆς τοξικότητος τῆς καταλληλοτέρας δοσολογίας ἐπὶ 12 κυνῶν, διαφόρου ἡλικίας, γενεᾶς καὶ βάρους, μεταξὺ δὲ τούτων περιελαμβάνοντο καὶ 3 ἔγκυα ζῶα. Τὸ φάρμακον ἐχορησιμοποιήθη εἰς ἀριθμὸν τινα περιστατικῶν καὶ ἐγένετο σύγκρισις αὐτῶν μετ' ἄλλων προϋόντων κοινοτέρας χρήσεως εἰς περιπτώσεις νευρικῶν παθήσεων τοῦ κυνός.

Ὡς πρὸς τὴν τοξικότητα διεπιστώθη ὅτι αὕτη εἶναι ἐξαιρετικῶς μικρά, δὲν ἐσημειώθησαν δὲ δυσάρεστα ἐπακόλουθα διὰ τῆς χορηγήσεως δόσεων μέχρι 75 mg κατὰ κιλὸν ζῶντος βάρους ἡμερησίως. Νεκροτομικῶς δὲν ἀνευρέθησαν ἀλλοιώσεις εἰς τὰ ἔντερα, τὸ ἥπαρ καὶ τοὺς νεφροὺς εἰς οὐδένα τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὴν διὰ Mysoline θεραπείαν ζῶων, οὔτε καὶ διαταραχὰς τῆς ἔγκυμοσύνης.

Εἰς ἐλάχιστα περιστατικὰ ἐσημειώθησαν ἡπίας μορφῆς παρενέργειαι δσάκις ἐχορηγεῖτο δόσις ἀνωτέρα τῶν 65 mg κατὰ κιλὸν βάρους ἡμερησίως, παρήρχοντο ὅμως ταχέως εἴτε διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς δόσεως εἴτε καὶ διὰ τῆς ἀναστολῆς τῆς χορηγήσεως τοῦ φαρμάκου. Αὗται συνίσταντο εἰς φοβίαν, διαστολὴν τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ, νυσταγμὸν καὶ ἐνίοτε σιελόρροϊαν, ἐποϊκίλλον δὲ εἰς ἔντασιν ἀναλόγως τοῦ ὄγκου τοῦ ζῶου καὶ τῆς δόσεως.

Ὅσάκις τὸ φάρμακον ἐχορηγεῖτο εἰς τὴν κανονικὴν δόσιν, ὄχι μόνον ἦτο ἐντελῶς ἀκίνδυνον ἀλλ' ἐνίοτε ἐτόνωσε καὶ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ζῶου. Τοῦτο ἀποδίδομεν εἰς τὴν διεγερσιν τῆς ὀρέξεως λόγῳ τῆς ἐλαφρῶς πικρᾶς γεύσεώς του.

Ἡ ἀναγκαιοῦσα δόσις Mysoline διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν νευρικῶν ἐκδηλώσεων κυμαίνεται μεταξὺ 40 καὶ 50 mg κατὰ κιλὸν ζῶντος βάρους ἡμερησίως, δυναμένη νὰ κατατηθῇ εἰς τρία ἴσα μέρη, χορηγούμενα ἀνὰ ἑξάωρον. Ἀπαξ αἱ ἐκδηλώσεις ἤθελον καταπολεμηθῇ, ἡ δόσις δύναται νὰ μειωθῇ εἰς 35 mg κατὰ κιλὸν βάρους ἡμερησίως. (Διαφωνεῖ μὲ τὸν Lembert (1953) ὅστις ὑποστηρίζει ὅτι καὶ μικρότεραι δόσεις δύναται νὰ δράσωσιν ἀποτελεσματικῶς). Ἡ θεραπεία δέον νὰ ἐξακολου-

θήσῃ ἐπὶ 3-4 ἑβδομάδας προκειμένου περὶ ἐπιληψίας, ἐπὶ μίαν δὲ ἑβδομάδα τοῦλάχιστον μετὰ τὴν προσβολὴν ἐκ μηνιγγοεγκεφαλίτιδος. Ἐάν ἡ θεραπεία ἤθελε διακοπῆ προῶρως, ὑποτροπαὶ δύνανται νὰ ἐπισυμβῶσι.

Ἐπιπροσθέτως ὑπέβαλεν εἰς θεραπείαν 40 ἑτέρους κύνας διαφόρων γενεῶν μετὰ κλινικῶν ἐκδηλώσεων νευρικῆς τινος παθήσεως ὡς κατέρω :

Ἀληθῆς ἐπιληψία. Ἰάσεις 4, μεγάλη βελτίωσις 2, ἑλαφρὰ βελτίωσις 1, ἄνευ ἀποτελέσματος 2.

Ἐπιληψία ὡς ἐπιπλοκὴ τῆς νόσου τῶν Νεαρῶν σκύλλων. Ἰάσεις 4, μεγάλη βελτίωσις 2, ἑλαφρὰ βελτίωσις 2, ἄνευ ἀποτελέσματος 2.

Νευρικὸν σύνδρομον ἐν συνδυασμῷ μετ' Ἐγκεφαλίτιδος. Ἰάσεις 2, ἄνευ ἀποτελέσματος 4.

Χορία : οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἐπὶ 10 περιστατικῶν.

Δοκιμαὶ ἐγένοντο πρὸς παρεμπόδισιν ἐκδηλώσεως τῶν νευρικῶν συμπτωμάτων ἅτινα ἐπακολουθοῦσι ἐνίας ἰώσεως (νόσος τῶν νεαρῶν σκύλλων ἐγκεφαλίτις) διὰ τῆς χορηγήσεως Mysoline κατὰ τὰ πρῶτα στάδια τῆς νοσήσεως. Ἐκ τῶν 8 περιστατικῶν εἰς 5 δὲν ἐξεδηλώθησαν νευρικαὶ διαταραχαί. Ἐκ τῶν ὑπολοίπων 3, εἰς τὰ δύο ἐσημειώθη χορία καὶ εἰς τὸ τρίτον συμπτώματα μηνιγγοεγκεφαλίτιδος.

Ὡς γενικὸν συμπέρασμα ἐξήχθη ὅτι ἡ Mysoline εἶναι ἓν ἐξαιρετικὸν ἀντισπασμωδικὸν φάρμακον καὶ χρησιμώτατον ἐπικουρικὸν μέσον θεραπείας εἰς τὰς ἰώσεις. Πάντως δὲν ἐπίδραῖ ἐπὶ τῆς χορίας. Ἀποτελεῖ μίαν σημαντικὴν πρόοδον καὶ ὑπερέχει τῶν ἄλλων φαρμάκων προκειμένου περὶ καταπολεμήσεως νευρικῶν διαταραχῶν τοῦ κυνὸς ἐπειδὴ εἶναι δραστικότερα τῶν βαρβιτουρικῶν, τῶν συνθέτων τοῦ Hydantoïn καὶ τῶν βρωμιούχων, συγχρόνως δὲ δὲν κέκτηται ἀνεπιθυμήτους ὑπνωτικὰς ιδιότητας οὔτε καὶ προκαλεῖ γαστροεντερικὰς διαταραχάς.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Lambert B. H.: (1953). Veter. Record 65. Σελίς 123-4.

N. A. T.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

Ἡ σημειωθείσα ἐπ' ἐσχάτων ἀνατίμησις τῶν διαφόρων εἰδῶν ἐπέσυρεν ὡς εἰκὸς καὶ τὴν αὔξησιν τῶν δαπανῶν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Δελτίου μας. Ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ὄφιν προέβαλεν ἐξευρέσεως τρόπου ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος τούτου καθότι, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ καθυστέρησις τῆς καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων συνδρομῶν εἰς τὴν Ἑταιρείαν καὶ εἰς τὸ Δελτίον καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ δημιουργία προσθέτων ἐξόδων ἐκδόσεως τοῦ τελευταίου τούτου, ἀπετέλουν ἄμεσον κίνδυνον διακοπῆς τῆς κυκλοφορίας του.

Αἱ ἀθρόοι ἀπαντήσεις εἰς τὴν πρόσφατον ἑκκλήσιν μας πρὸς τοὺς φιλιτάτους συναδέλφους καὶ συνδρομητὰς καὶ ἡ προθυμία πρὸς τακτοποίησιν των παρὰ τὰς δυσχερεῖς οικονομικὰς συνθήκας, ἃς ὅλοι σχεδὸν διερχόμεθα, ἀποτελεῖ ἐν ἐξαιρετικῶν εὐοίωνον σημεῖον πλήρους κατανοήσεως τῆς ἀνάγκης διατηρήσεως τοῦ Δελτίου μας, ἡ δὲ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπευθύνει τὰς θερμὰς τῆς εὐχαριστίας καὶ ἐκφράζει τὴν ζῴηράν της ἱκανοποίησιν διὰ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ἐκ μέρους τῆς πλειονότητος τῶν συναδέλφων στοργὴν ἔναντι τοῦ μοναδικοῦ ὄργάνου τῆς Ἐπιστημονικῆς μας Οἰκογενείας.

Παραλλήλως ὅμως εὐρίσκεται εἰς τὴν λυπηρὰν θέσιν νὰ ἀνακοινώσῃ ὅτι ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους θέλει διακόψῃ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Δελτίου εἰς ἐκείνους οἵτινες διὰ λόγους, οὓς ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐξηγήσωμεν, ἀπέφυγον νὰ τακτοποιηθῶσι ταμειακῶς, παρὰ τὰς παρασχεθείσας διευκολύνσεις καταβολῆς τῶν καθυστερουμένων συνδρομῶν, ἵνα οὕτω ἐπιτευχθῇ μείωσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κυκλοφορούντων ἀντιτύπων, ὧν ἡ δαπάνη δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος. Τὸ μέτρον τοῦτο θὰ περιλάβῃ τοὺς συνδρομητὰς ἐκείνους οἵτινες δὲν κατέβαλον τὰς συνδρομὰς των μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1952 (εὐτυχῶς ὀλίγους), καθότι διὰ μὲν τὸ ἔτος 1953 ἡ πλειονότης τούτων τείνει νὰ τακτοποιηθῇ, ἡ δὲ καταβολὴ τῶν συνδρομῶν τοῦ 1954 βαίνει ἱκανοποιητικῶς.

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ ἑδραιώσασα οὕτω τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ μέγιστον μέρος τοῦ Κλάδου μας προσβλέπει μετ' ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν προσπάθειάν της, συνέλαβε τὴν ἰδέαν καὶ ἔθεσεν ὑπὸ μελέτην τὴν ἑκδοσὴν ἑνὸς ἐκτάκτου εἰδικοῦ τεύχους εἰς ὃ θὰ καταχωρηθῇ ἡ Ἐπετηρὶς ὄλων τῶν Ἑλλήνων Κτηνιάτρων ὡς καὶ πᾶσαι αἱ μέχρι σήμερον δημοσιευθεῖσαι

ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις, μελέται, διατριβαὶ ἢ ἄλλαι ἔντυποι πάσης φύσεως ἐργασίαι αὐτῶν, ὑπὸ τύπον συνοπτικοῦ εὐρετηρίου.

Τὸ τοιοῦτον φρονοῦμεν ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ ἀφ' ἐνὸς μὲν πολύτιμον συμβολὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κτηνιατρικὴν Βιβλιογραφίαν, ἀφ' ἐτέρου δὲ θὰ καταδείξῃ καὶ εἰς τὸν ἔξω τῶν ὁρίων τῆς χώρας μας Ἐπιστημονικὸν κόσμον, μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ θὰ κυκλοφορήσῃ, ὅτι, ἡ Ἑλληνικὴ Κτηνιατρικὴ Ἐπιστήμη δὲν ὑστερεῖ ποσῶς ἀπὸ ἀπόψεως ἀποδόσεως ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ειδικότητός της, παρὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον τῆς ὑπάρξεώς της καὶ τὸ ὀλιγάριθμον τῶν Ἐπιστημόνων μας. Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ πέποιθεν ὅτι τῇ προθύμῳ καὶ εὐμενῇ συμβολῇ ὑμῶν θὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἰδέα αὕτη καὶ παρακαλεῖ ὅλους τοὺς ἀγαπητοὺς συναδέλφους Ἑταίρους καὶ συνδρομητὰς τοῦ Δελτίου ἢ μή, ὅπως ἀποστείλωσι ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου α) τὰ ἀτομικά των στοιχεῖα διὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς Ἐπετηρίδος, ὅσοι τυχὸν δὲν ἀπέστειλαν μέχρι σήμερον (ὄνοματεπώνυμον, ἔτος καὶ Σχολὴ ἔξ ἧς ἔτυχον τοῦ διπλώματος, ιδιότης ἤτοι Στρατιωτικὸς ἢ Δημ. Ὑπάλληλος, Συνταξιοῦχος Στρατιωτικὸς ἢ πολιτικός, ἐλεύθερος ἐπαγγελματίας) καὶ β) Σημείωμα τῶν δημοσιευθειῶν τυχὸν ἐργασιῶν των μὲ τὰ ἐξῆς στοιχεῖα : Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἢ τῶν συγγραφέων, τίτλος τῆς ἐργασίας Ἑλληνιστὶ καὶ Γαλλιστὶ, ὄνομα τοῦ ἐντύπου ἡμεδαποῦ ἢ ἀλλοδαποῦ εἰς ὃ ἐδημοσιεύθη, ἔτος ἡμερομηνία καὶ σελὶς αὐτοῦ, ὡς καὶ περίληψις εἰς τρεῖς τὸ πολὺ στίχους τοῦ ἀντικειμένου τῆς μελέτης. Εὐκταῖον θὰ ἦτο ἐὰν ἀπεστέλοντο τυχὸν ὑπάρχοντα ἀνάτυπα τῶν ἐργασιῶν τούτων.

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει τῆς ἐλπίδος ὅτι ὅλοι οἱ συναδέλφοι θὰ προθυμοποιηθῶσιν νὰ συνδράμωσιν εἰς τὴν ἀριωτέραν ἔκδοσιν τοῦ ἐκτάκτου τούτου τεύχους.

Τέλος ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ, παρὰ τὸν φόρτον τῆς ἐργασίας τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀπεφάσισεν νὰ καθιερώσῃ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους, στήλην ἀλληλογραφίας, ἣν θὰ χρησιμοποίησῃ διὰ νὰ ἀπαντᾷ εἰς ἐρωτήματα ἐπιστημονικοῦ μόνον περιεχομένου Κτηνιατρικοῦ ἢ Ζωοτεχνικοῦ, ἀπειθυνόμενα εἰς τὴν σύνταξιν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου φρονεῖ ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιλύωνται δικαιολογημέναι ἀπορίαι τῶν συναδέλφων, οἵτινες μοχθοῦντες ἐν τῇ ἐξασκῆσει τῆς ὑπηρεσίας ἢ τοῦ ἐπαγγέλματός των, ἀδυνατοῦσι νὰ παρακολουθοῦν ἐκ τοῦ σύγγυς τὴν Διεθνή Βιβλιογραφίαν.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ

Τὴν 22αν Φεβρουαρίου ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ὑγείας ὁργανώθη ἐν Κοπεγχάγῃ συγκέντρωσις ἐκπροσώπων 22 Εὐρωπαϊκῶν καὶ ἄλλων Χωρῶν: Αὐστρία, Βέλγιον, Δανία, Φιλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ἑλλάς, Ἰρλανδία, Ἰταλία, Μαρόκον, Ὀλλανδία, Νορβηγία, Πορτογαλλία, Ἰσπανία, Σουηδία, Ἑλβετία, Τυνησία, Τουρκία, Ἡνωμένων Βασιλείων, Γιουγκοσλαβία, Αἴγυπτος καὶ Συρία.

Τὴν χώραν μας ἀντιπροσώπευσεν ὁ κ. Φ. Παπαχριστοφίλου Δ)ντῆς τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν ἐκήρυξεν ὁ Ὑπουργὸς Γεωργίας τῆς Δανίας κ. Zeus Smorum, συνεζητήθησαν δὲ τὰ κάτωθι θέματα:

1) Οἱ καλλίτεροι τρόποι μεταφορᾶς τῶν πρὸς σφαγὴν προοριζομένων ζώων καὶ περιποιήσεως αὐτῶν πρὸ τῆς σφαγῆς.

2) Νεώτεροι ἀντιλήψεις ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τῶν σφαγείων.

3) Οἱ σήμερον θεωρούμενοι ὡς καλλίτεροι τρόποι σφαγῆς τῶν ζώων.

4) Ἐπιδημιολογία τῶν διὰ τῶν κρεάτων μεταδιδομένων ἀσθενειῶν καὶ τρόποι ἀνιχνεύσεως αὐτῶν πρὸ καὶ μετὰ τὴν σφαγὴν.

5) Αἱ νεώτεροι ἀντιλήψεις διὰ τὰ φέροντα ἀλλοιώσεις φυματιώσεως κρέατα.

6) Αἱ παρασιτικά παθήσεις τῶν κρεάτων.

7) Συλλογὴ καὶ κατεργασία τῶν ἀκαταλλήλων πρὸς βρωσιν ζωϊκῶν προϊόντων ὡς καὶ ἄλλων παρεμφερῶν οὐσιῶν ζωϊκῆς προελεύσεως πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτῶν διὰ διαφόρους σκοπούς.

8) Αἱ νεώτεροι ἀντιλήψεις ἐπὶ τῶν βακτηριολογικῶν καὶ βιοχημικῶν μεθόδων, αἵτινες σήμερον ἐφαρμόζονται πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν τοιούτων τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν κρεάτων.

9) Οἰκονομικὰ θέματα ὡς καὶ τοιαῦτα ὑγιεινῆς ἐνδιαφέροντα τὴν τεχνικὴν τῆς διατηρήσεως τῶν κρεάτων κατὰ τὴν ἐναποθήκευσιν ὡς καὶ κατὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν.

10) Θέματα ὑγιεινῆς ἐνδιαφέροντα τὰ συντετηρημένα κρέατα.

11) Ὁργάνωσις τῶν Κτηνιατρικῶν ὑπηρεσιῶν κατὰ τὸ ἐνιαίον σύστημα.

Τὰ πορίσματα τοῦ Συνεδρίου τούτου θέλομεν δημοσιεύσει ἐν καιρῷ.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΖΩΟΤΕΧΝΙΑΣ

Συνέλευσις Παρισίων τῆς 3ης Μαρτίου 1954

Ἡ Διεθνῆς Κτηνιατρικὴ Ὀμοσπονδία Ζωοτεχνίας συνήλθεν ἐν Παρισίοις ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Ἐθνικοῦ Διαγωνισμοῦ τῆς Γεωργίας.

Ὁ καθηγητὴς κ. Dr Paul Terache, Πρύτανις τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Βρυξελλῶν, ὠμίλησεν ἐνώπιον τοῦ Γαλλικοῦ Συνδικάτου Κτηνιάτρων, μὲ θέμα: «Ἡ ζωϊκὴ βιοχημεία εἰς τὴν βίαν τῆς ζωοτεχνίας».

Ἡ Συνέλευσις ἐγένετο ὑπὲρ τὴν προεδρίαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. K. Letard, τῆς Ἐθνικῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Alfort, τὴν δὲ ὁμίλιαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Terache ἠκολούθησε μακρὰ συζήτησις.

Ἐπίσης ὁ καθηγητὴς κ. Zore d'Arces, Διευθυντὴς ἐπὶ τῶν Ζωοτεχνικῶν καὶ Κτηνιατρικῶν ἐρευνῶν ἐν Ἀλγερίᾳ, ὠμίλησεν ἐπὶ τοῦ κάτωθι ἐπιστημονικοῦ ἐνδιαφέροντος θέματος: «Μία χημικὴ μέθοδος διαγνώσεως καὶ κυοφορίας εἰς τὰ βοοειδῆ».

Ἐν συνεχείᾳ ἤρχισεν ἡ ἐτησίᾳ Συνέλευσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ὀμοσπονδίας, εἰς τὴν ὁποίαν παρεκάθησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων χωρῶν.

Ἀνεγνώσθη τὸ ὑπόμνημα τῆς Γενικῆς Γραμματείας, περιέχον τὰς σχέσεις κατὰ τὸ ἔτος 1954 μετὰ τῶν 30 Κρατῶν μελῶν τῆς Ὄργανώσεως ὡς καὶ μετ' ἄλλων 30 Κρατῶν, ἅτινα διατηροῦν στενὴν ἐπαφὴν μετ' αὐτῆς μέσῳ τῶν Κτηνιατρικῶν Ὄργανώσεών των.

Ἀπεφασίσθη ὅπως ἀποσταλῶσι συγχαρητήρια εἰς τινὰ Ἐθνικὰ Συμβούλια, διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν συμβολὴν των εἰς τὸ ἔργον τῆς Ὀμοσπονδίας. Ἐπίσης ἐμελετήθησαν ζητήματα τινὰ ἀφορῶντα τὴν συμμετοχὴν εἰς διάφορα Συνέδρια μεταξὺ τῶν ὁποίων αἱ Ζωοτεχνικαὶ Ἡμερίδες, αἵτινες ὁργανώθησαν ὑπὸ τῆς Ζωοτεχνικῆς - Κτηνιατρικῆς Ἑταιρείας τοῦ Γαλλικοῦ Μαρόκου διὰ τὸν Ἀπρίλιον τρέχοντος ἔτους, ἐπίσης τὸ Παναμερικανικὸν Κτηνιατρικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον θὰ λάβῃ χώραν τὸν αὐτὸν μῆνα εἰς τὴν Βραζιλίαν, τὰς Παναφρικανικὰς ἡμερίδας Ζωοτεχνίας, διὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1954 ὑπὸ τῆς Κτηνιατρικῆς Ἑταιρείας Ζωοτεχνίας τοῦ Ἀλγερίου, ὡς καὶ ἄλλας τοιαύτας ἐπιστημονικὰς συγκεντρώσεις.

Τελικῶς, συνεζητήθησαν ζητήματα οικονομικῆς φύσεως, καὶ ἐξεφράσθη ἡ πλήρης ἱκανοποίησις τοῦ Συμβουλίου ὡς πρὸς τὴν ἐν γένει δρᾶσιν του κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Παναφρικανικαὶ Ζωοτεχνικαὶ Ἡμερίδες ὁργανούμεναι ὑπὸ τῆς Κτηνιατρικῆς Ζωοτεχνικῆς Ἑταιρείας τοῦ Ἀλγερίου τὴν 17ην - 23ην Ὀκτωβρίου 1954.

Θ έ μ α τ α

1. Ἡ Τεχνικὴ Σπερματέγχυσις.

Εἰσηγητὴς ὁ κ. Anderson (Naivasha - Kenya)

2. Ἡ μεταδοτικὴ Περιπνευμονία
Εἰσηγητὴς ὁ κ. Silva Nunez Araujo (Nova Lisboa, Angola).
3. Αἱ Τρουπανοσωματιάσεις
Εἰσηγητὴς . . . .
4. Ἡ χρησιμοποίησις τῶν εἰς κρέας δυνατοτήτων τῆς Ἀφρικανικῆς
Ἡπείρου. Εἰσηγητὴς ὁ κ. Receveur (Fort Lamy-Tchad-A.E.F.)
5. Ἡ Πανώλης τῶν Βοῶν
Εἰσηγητὴς ὁ κ. Mornet (Dacar-Senegal-A.O.F.).
6. Αἱ Πιροπλαστώσεις τοῦ βοῦς
Εἰσηγητὴς ὁ κ. Donatien (Alger-Algerie).
7. Αἱ Μεταλλοπενίαι
Εἰσηγητὴς . . . .

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἀπευθυντέον εἰς τὴν Γραμματεῖαν 3, Rue Pelissier Alger.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Εἰσιτήριοι ἐξετάσεις 1953-54. Ἀριθμὸς εἰσακτέων 25. Προσελθόντες 202, ἐπιτυχόντες 16.

Θέματα δοθέντα εἰς τοὺς ὑποψηφίους:

Ἐκθεσις Ἰδεῶν

«Ἡ διεκδίκησις τῶν δικαιωμάτων προϋποθέτει τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων».

Ζωολογία:

Ἐρώτημα 1ον. Κατὰ τί διαφέρει ἡ κυκλοφορία τῶν ἰχθύων ἀπὸ τῆν τῶν θηλαστικῶν.

Ἐρώτημα 2ον. Περὶ διπνεύστων ἰχθύων.

Ἐρώτημα 3ον. Ποῖον τὸ τραχειακὸν ἀναπνευστικὸν σύστημα καὶ ποῦ τοῦτο ἀπαντᾶται.

Ἐρώτημα 4ον. Περὶ ζωϊκῆς θερμότητος καὶ γενικῆ διανομῆ αὐτῆς εἰς τὰς διαφόρους τάξεις τῶν ζῶων.

Ἐρώτημα 5ον. Ἰδιοτυπία τοῦ σκελετοῦ τῶν πτηνῶν.

Ἐρώτημα 6ον. Κατὰ τί διαφέρει βασικῶς ὁ πολλαπλασιασμός τῶν πρωτοζῶων ἀπὸ τῶν σπονδυλωτῶν.

Ἐρώτημα 7ον. Τί ὀνομάζομεν ἀδένας. Κατονομάσατε μερικὸς τούτων.

Φυσική:

Ζήτημα 1ον. Διόρθωσις τῆς σταθμίσεως δι' ἀναγωγῆς εἰς στάθμισιν ἐν κενῷ.

Ζήτημα 2ον. Μεταμορφωταὶ καὶ ἐφαρμογαὶ αὐτῶν.

Ζήτημα 3ον. Πορεία τῶν ἀκτίνων καὶ σχηματισμός εἰδώλων εἰς ἀστρο-

νομικὴν διόπτραν τῶν ἐπιγείων, διόπτραν τοῦ Γαλιλαίου καὶ πρισματικὴν διόπτραν.

Ζήτημα 4ον. Σφαῖρα μάζης $m=0,1\text{Kg}$ κινεῖται ἐπὶ καμπυλογρόμου τροχιᾶς τῆς ὁποίας τμήμα ἔχει σχῆμα κύκλου ἀκτίνος $R=0,4 \times m$, ἀφιεμένη ἢ σφαῖρα ἐπὶ τῆς τροχιᾶς ἀπὸ σημείου *A* τοιοῦτου ὥστε κατὰ τὴν κίνησιν τῆς ἐπὶ τοῦ κυκλικοῦ τμήματος νὰ δύνανται νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον *B* τοῦ κύκλου. Ζητεῖται: α) Τίνα ταχύτητα θὰ ἔχη ἢ σφαῖρα εἰς τὸ σημεῖον *B*., β) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ὀριζοντίου ἐπιπέδου *ΟΓΟ'* θὰ κεῖται τὸ *A*.

Ζήτημα 5ον. Πόση εἶναι ἡ διάμετρος τοῦ εἰδώλου τῆς σελήνης τὸ ὁποῖον δίδει φακὸς ἀμφίκυρτος ἐξ ὕλου δείκτου διαθλάσεως 1,7 καὶ ἀκτίνων καμπυλότητος $r=30\text{ cm}$. δεδομένου ὅτι ἡ ἀπόστασις τῶν κέντρων γῆς - σελήνης εἶναι 60 γῆινοι ἀκτῖνες ἢ δὲ διάμετρος τῆς σελήνης $\frac{1}{4}$ τῆς γῆνης ἀκτίνος.

Χ η μ ε ι α :

Ζήτημα 1ον. Περὶ ὀξειδώσεως καὶ ἀναγωγῆς.

Ζήτημα 2ον. Περὶ διοξειδίου τοῦ θείου καὶ καταλύσεως.

Ζήτημα 3ον. Περὶ σταφυλοσακχάρου.

Ζήτημα 4ον. Εἰς ἀποστακτικὴν συσκευὴν τίθενται 500gr. καθαροῦ ἀνθρακικοῦ ἄσβεστιοῦ. Διὰ θερμοάνσεως ἐλήφθησαν 84 libr. διοξειδίου τοῦ ἀνθρακος (ὑπὸ κανονικᾶς συνθήκας θερμοκρασίας καὶ πιέσεως). Ὑπολογίσατε:

α) Πόσον τοῖς % CO_2 παρήχθη.

β) Ποῖαι οὐδαίαι εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀποστακτικὴν συσκευὴν μετὰ τὴν θέρμανσιν καὶ εἰς πόσῃν ποσότητι κάθε μία.

Δεδομένα: α.β. $\text{Ca}=40$, α.β. $\text{C}=12$. (α.β.=ἄτομικὸν βᾶρος).

Ζήτημα 5ον. Τὸ μεθάνιον παρουσίᾳ ἀέρος ἀναφλέγεται καὶ καίμενον τελείως παρέχει ἄτμους ὕδατος καὶ CO_2 . Κατὰ τὴν καῦσιν ποσότητος τινος μεθανίου παρήχθη CO_2 τὸ ὁποῖον ἐχρειάσθη 1110 GR $\text{Ca}(\text{OH})_2$ διὰ νὰ δεσμευθῇ τελείως. Ὑπολογίσατε:

α) Τὸν ὄγκον (εἰς λίτρα) τοῦ καέντος μεθανίου.

β) Τὸν ὄγκον (εἰς λίτρα) τοῦ ἀπαιτηθέντος ὀξυγόνου διὰ τὴν τελείαν καῦσιν τοῦ μεθανίου.

Ἐξελέγη Κοσμήτωρ τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς διὰ τὸ Πανεπιστημικὸν ἔτος 1953-54 ὁ Καθηγητῆς τῆς Μικροβιολογίας καὶ Παρασιτολογίας κ. Θ. Χριστοδούλου.

Διωρίσθη ὡς Ἐπιμελητῆς τῆς Χειρουργικῆς Κλινικῆς τῆς Σχολῆς ὁ τέως Νομοκτηνίατρος κ. Ἐλ. Τσιρογιάννης.

Προσελήφθησαν οἱ κάτωθι φοιτηταὶ τοῦ Δ' ἔτους ὡς βοηθοί, εἰς τὰς ἀντιστοιχοῦς ἔδρας :

1) Βασιλόπουλος Βασίλειος : εἰς τὴν ἔδραν τῆς Φυσιολογίας καὶ Φαρμακολογίας.

2) Χειμωνᾶς Χρήστος : εἰς τὴν ἔδραν τῆς Μικροβιολογίας καὶ Παρασιτολογίας.

3) Παπαδόπουλος Χρῦσανθος : εἰς τὴν ἔδραν τῆς Ἀνατομικῆς καὶ Ἱστολογίας καὶ

4) Λεοντίδης Σωτήριος : εἰς τὴν ἔδραν τῆς Ἀνατομικῆς Παθολογίας.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΖΩΟΤΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Κατὰ τὰς ἀνακοινώσεις τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐπιζωοτιῶν ἢ νοσολογικῆ κατάστασις κατὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον ἔ.ἔ. εἰς τὰς διαφόρους χώρας εἶχεν ὡς ἑξῆς :

Μὴν Ἰανουάριος

Ἀφθώδης Πυρετός

Ἐσημειώθησαν αἱ κάτωθι νέαι ἐστίαι : Βέλγιον 80 (2 τύπου C) Δανία 2 (τύπου A₅) Γαλλία 12, Ἑλλάς 2 (Ἀθῆναι καὶ Κεφαλληνία ἀποβεσθεῖσαι, τύπου A) Ὁλλανδία 5, Ἀργεντινὴ 73.

Μυξομάτωσις τῶν κορίκλων

Ἐσημειώθησαν νέαι ἐστίαι εἰς Βέλγιον, Γαλλίαν καὶ Λουξεμβούργον.

Ψευδοπανώλης τῶν ὀρνίθων

Ἐσημειώθη διὰ πρώτην φορὰν εἰς Βραζιλίαν.

Πανώλης τῶν χοίρων

Ἐφηρομόσθη πρόγραμμα ἐμβολιασμοῦ διὰ τοῦ ἐμβολίου Crystal Violet εἰς Μεγάλην Βρεττανίαν.

Μὴν Φεβρουάριος

Ἀφθώδης Πυρετός

Ἐσημειώθησαν αἱ κάτωθι νέαι ἐστίαι : Δυτ. Γερμανία 67 (Τύπου A₅, C καὶ O₂), Βέλγιον 179 (τύπου 0 καὶ C), Δανία 11, Γαλλία 75, Μ. Βρεττανία 1, Ὁλλανδία 7, Βελγικὸν Κογκὸ 1, Ἀγγόλα 1, Ἑλβετία 1, Μαρόκον 1, Ἰταλία 279.

Μυξομάτωσις τῶν κορίκλων

Ἐσημειώθησαν αἱ κάτωθι νέαι ἐστίαι : Ἰσπανία I.

Μὴν Μάρτιος

Ἀφθώδης Πυρετός

Νέαι ἐστίαι : Βέλγιον 68, Μ. Βρεττανία 2, Σουηδία 1, Δανία 5, Γαλλία 35, Ὁλλανδία 1.

Ο ΝΟΜΟΣ 2500

Κατ' ἐφαρμογὴν τούτου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 3.4.54 Β. Δ. δι' οὗ ὀρίζονται ὡς κατωτέρω αἱ θέσεις τῶν μονίμων ὑπαλλήλων τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας Κεντρικῆς καὶ Περιφερειακῆς.

Διευθυνταὶ Β ἢ Α :	8 ὄργανικαὶ καὶ 22 προσωριναὶ
Τμηματάρχαι Β ἢ Α :	28 » » 2 »
Εἰσηγηταὶ	20 »
Γραμματεῖς Α	30 »

Ἦτοι σύνολον: 86 ὄργανικαὶ καὶ 26 προσωριναὶ καταργουμένης μιᾶς θέσεως Τμηματάρχου Β ἢ Α.

Ἐφ' ὅσον θὰ περιορίζονται αἱ προσωριναὶ θέσεις θὰ προσυξάνονται αἱ μὲν θέσεις τῶν εἰσηγητῶν μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 40 αἱ δὲ θέσεις τῶν Γραμματέων Α' μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 34.

Ἡ νέα αὕτη διάρθρωσις ἐπιφέρει αἰσθητὴν μείωσιν τῶν μέχρι σήμερον προβλεπομένων ὄργανικῶν θέσεων τῶν πολιτικῶν Κτηνιάτρων, πληροφοροῦμεθα ὅμως ὅτι ἀντιμετωπίζεται εἰς προσεχῆς μέλλον ἡ ἀύξησης τῶν θέσεων τούτων πρὸς πλήρωσιν τῶν ὑπαρχόντων καὶ δημιουργηθησομένων κενῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ Ὑπ. Γεωργίας.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ

Διωρίσθησαν εἰς θέσεις Ἐπικούρων Κτηνιάτρων καὶ ἐτοποθετήθησαν ἀντιστοίχως οἱ κάτωθι νέοι συνάδελφοι :

Α. Ζαΐμης Νομοκτηνιατρικὸν Γραφεῖον Ζακύνθου, Χρ. Σακελαρίου Κεφαλληνίας, Α. Χασιώτης Λευκάδος, Κ. Μπαλαφούτας Ἄρκαδίας, Ἰ. Πολυζῶης Ἀχαΐας, Α. Χριστοδουλόπουλος Μαγνησίας, Ἰ. Μαρίνος Εὐβοίας, Δ. Μπρόβας Κυκλάδων, Ε. Πολυζόπουλος καὶ Ν. Καρατζόλας εἰς τὴν διάθεσιν Γ. Διοικήσεως Β. Ἑλλάδος, Κ. Σωτηρόπουλος Ἄγροτ. Κτ. Ἄργους καὶ Γ. Καλαμποκιᾶς εἰς Κόρινθον.

Προήχθησαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀρχικτηνιάτρου οἱ Ἐπικτηνιάτροι Τσαγγάρης Γρηγ., Μανιᾶς Θεοφ. καὶ Παπανικολάου Ἀλέξ.

Κατετάγησαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν τῶν ὑποχρεώσεων οἱ συνάδελφοι :

Καλαμποκιᾶς Γεώργιος, Μαρίνος Ἰω., Χριστοδουλόπουλος Ἀπ. καὶ Ἀνδρέοπουλος Ἀγγ.

Κατετάγησαν εἰς τὸ Στράτευμα μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ μονίμου Ὑποκτηνιάτρου οἱ συνάδελφοι : Καλλιγέρης Ἰω., Λαμπράκης Εὐστρ. καὶ Πολυμενίδης Ἀθαν.

ΤΟ ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΕΠΙΔΟΜΑ

Παρετάθη ἡ χορήγησις του μέχρι τέλους τῆς τρεχούσης οικονομικῆς χρήσεως μὲ εὐδίωνον προοπτικὴν διὰ τὸ προσεχῆς οικονομικὸν ἔτος.

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ

Δι' ἀποφάσεως τῆς οἰκείας ὑπηρεσίας ἀπονομῆς συντάξεων ἐγένετο παραδεκτὸν ὅτι ὁ μισθὸς ἐφ' οὗ θὰ ὑπολογίζεται ἡ ἀπονεμομένη σύνταξις, θὰ περιλαμβάνη καὶ τὸ τεχνικὸν ἐπίδομα, οὕτω δὲ ἐπανορθοῦται ἀδικία προσγενομένη εἰς τοὺς ἐξεληθόντας τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν 30ην Ἰουνίου 1953.

Κατ' ἐξηκριβωμένας πληροφορίας μελετᾶται ἀρμοδίως ὁ ὑπολογισμὸς ὡς συνταξίμων ἐτῶν τῶν διανυθέντων εἰς τὸ Στράτευμα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ κληρωτοῦ, ἐπερχομένης οὕτω ἐξομοιώσεως τῶν Πολιτικῶν ὑπαλλήλων πρὸς τοὺς Στρατιωτικοὺς συναδέλφους, παραλλήλως δὲ καταβάλλονται ἐνέργειαι ὑπὸ τῆς Ἐνώσεως Κτηνιάτρων ὑπαλλήλων Ἑπ. Γεωργίας διὰ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ καταργηθέντος δικαιώματος ὑπολογισμοῦ ὡς συνταξίμου χρόνου, τῶν 2 ἐτῶν σπουδῶν.

ΑΔΕΙΑ ΕΞΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Ἐπὶ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἐχορηγήθη ἄδεια ἐξασκήσεως Ἐπαγγέλματος ἐν Ἑλλάδι εἰς τοὺς εὐδοκίμως ὑποστάντας τὴν σχετικὴν δοκιμασίαν συναδέλφους κ. κ. Τσερεγκούνην Ἡρ., τῆς Σχολῆς Πίζης καὶ Χανιώτην Γ. τῆς Σχολῆς Καμερίνο.

ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΑ ΙΔΙΟΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ

Κατὰ τὸ διαρροῦσαν τρίμηνον ἔτυχον ἄδειας ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἐν Ἑλλάδι τὰ κάτωθι Κτηνιατρικὰ ἰδιοσκευάσματα :

- Τοῦ Οἴκου Laboratoires Avicoles Lissot (Γαλλία)
 90) Sulphavil, δισκία. Κοκκιδιοκτόνον.
 91) Acaríasin ὑγρόν. Ψώρα πουλερικῶν καὶ κονίκλων.
 92) Charonyl δισκία. Εὐνουχισμὸς πουλερικῶν.
 93) Coryzenol. Κόρυζα τῶν πουλερικῶν.
 94) Pilules Lissot. Ἐντερικὰ παράσιτα τῶν πουλερικῶν.

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀναρρώσας ἐκ τῆς προσφάτου ἀσθενείας του, ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν ὁ Διευθυντὴς Κτηνιατρικῆς κ. Φ. Παπαχριστοφίλου. Οὗτος κατόπιν προσκλήσεως τῆς Διεθνoῦς Ὁργανώσεως Ὑγείας μετέβη εἰς Κοπεγχάγην καὶ ἀντεπροσώπευσε τὴν χώραν μας εἰς διεθνῆ συγκέντρωσιν ἀσχοληθεῖσαν ἐπὶ θεμάτων ἀφορώντων τὴν ὑγιεινὴν τοῦ κρέατος.

Ληξιάσης τῆς ἀποστολῆς του ἐπανέκαμψεν ἐκ Τουρκίας ὁ συνάδελφος Ἱερισιώτης Ἄν. ὅστις εἶχε μεταβῆ πρὸς προμήθειαν ζώων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀγροτῶν.

Τυχὸν ὑποτροφίας ἐκ μέρους τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Κυβερνήσεως ἀνεχώρησε διὰ τὴν χώραν ταύτην ὁ συνάδελφος κ. Ἀϋφαντῆς Σ. πρὸς παρακολούθησιν τῶν ἐκεῖ συντελουμένων ἐργασιῶν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μικροβιολογικῆς εἰδικότητος.

Ἀνεχώρησε διὰ Δανίαν ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος ὁ συνάδελφος Α. Καραντούνιας τῆς Διευθύνσεως Κτηνοτροφίας εἰς τὸ ἐκεῖ συγκαλούμενον Διεθνὲς Συνέδριον Συντονισμοῦ καὶ πρὸς παρακολούθησιν φροντιστηριακῶν συγκεντρώσεων εἰδικῶν ξένων ἐπιστημόνων διὰ τὴν μελέτην τῆς ἀναπτύξεως προγραμμάτων ἀφορώντων τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν τοῦ γάλακτος.

Εἰς ἐκτέλεισιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆς Ἑταιρείας τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτῆς ἐπέδωκεν εἰς τὸν κ. Κ. Κανάρογλου Φαρμακοβιομήχανον πολλαπλῶς ἐπικουροῦντα τὴν ὀργάνωσίν μας, ἀναμνηστικὴν πλάκαν μετὰ τοῦ σχετικοῦ διπλώματος δι' οὗ ἀνεκηρύχθη οὗτος μέγας εὐεργέτης τῆς Ἑταιρείας μας. Ὁ κ. Κανάρογλου εὐχαριστήσας θερμῶς διὰ τὴν προσγενομένην τιμὴν ὑπεσχέθη ἀμέριστον τὴν συνδρομήν του πρὸς πᾶσαν προοδευτικὴν ἐκδήλωσιν τῆς Κτην. Ἑταιρείας.

Διῆλθε τῆς πόλεός μας μεταβαίνων εἰς Ἰσραήλ πρὸς μόνιμον ἐγκατάστασιν ὁ συνάδελφος καὶ τέως Νομοκτηνίατρος κ. Ἰ. Μενασσέ. Οὗτος προσελήφθη εἰς τὸ ἐκεῖ Κτηνιατρικὸν Μικροβιολογικὸν Ἐργαστήριον.

ΕΝΩΣΙΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΒΕΛΓΙΟΥ

Ὑπὸ τῆς ἄνω Ὄργανώσεως παρεκλήθημεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὰ κάτωθι :

Ἀρκετοὶ Ἕλληνες ἐπιστήμονες ἐκ τῶν σπουδασάντων εἰς τὸ Βέλγιον ἴδρυσαν τελευταίως εἰς Ἀθήνας τὴν «Ἐνωσιν Διπλωματούχων Πανεπιστημίων καὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν τοῦ Βελγίου.

Σκοπὸς τῆς ἀνωτέρω Ἐνώσεως τελοῦσης ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον Προεδρίαν τοῦ Στρατάρχου κ. Α. Παπάγου εἶναι ἡ σύναψις φιλικῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς καὶ μεταξὺ τῶν διπλωματούχων καὶ τῶν ἤδη φοιτητῶν τῶν Πανεπιστημίων καὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ Βελγίῳ, ὡς καὶ ἡ συμβολὴ εἰς τὴν σύσφιξιν τῶν πνευματικῶν καὶ οἰκονομικῶν δεσμῶν μεταξὺ τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Μεταξὺ δὲ τῶν μέσων ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ τῆς Ἐνώσεως εἶναι καὶ τὰ κάτωθι :

1) Παρακολούθησις, μελέτη καὶ διαφώτισις ἐπὶ βασικῶν προβλημάτων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βελγίου καὶ διοργανώσεις σχετικῶν διαλέξεων καὶ εἰς τὰς δύο χώρας.

2) Διαφώτισις μεταξὺ τῆς Βελγικῆς φοιτητικῆς νεολαίας καὶ τῶν ἐν

Βελγίῳ Ἐνώσεων Διπλωματούχων Πανεπιστημίων καὶ λοιπῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι φυσικῶν καλλονῶν, ἀρχαιοτήτων, ἱστορικῶν πόλεων καὶ τῶν κυριωτέρων βιομηχανιῶν καὶ ἰδρυμάτων.

3) Παροχὴ διευκολύνσεων εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὴν Ἑλλάδα Βέλγους διπλωματούχους ἢ καὶ ἤδη φοιτητάς, ὡς καὶ τοὺς ἐπισκεπτομένους τὸ Βέλγιον Ἑλληνας διπλωματούχους ἢ καὶ σημερινούς φοιτητάς.

4) Ἐκδοσις Δελτίου τῆς Ἐνώσεως πρὸς καλυτέραν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τῆς Ἐνώσεως, ὡς καὶ δημιουργία Βιβλιοθήκης.

5) Ὑποβοήθησις διὰ τὴν ἴδρυσιν Ὄργανισμῶν σκοποῦντων τὴν σύσφιξιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν.

6) Ἰδρυσίς παραρτημάτων τῆς Ἐνώσεως εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς μεγάλας πόλεις.

Σ. Σ. Ε. Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος ἐδημοσιεύθησαν τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλεγέντων μελῶν τοῦ πρώτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 28^{ΗΣ} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1954

Προεδρία: κ. Γ. ΔΗΜΑ

Παρόντες 17 Ἐταῖροι. Μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγούμενης Συνεδριάσεως ὁ Πρόεδρος κ. Γ. Δήμας, ἐπὶ τῇ ἀναλύσει τῶν καθηκόντων του, ἀπευθύνει θερμὸν χαιρετισμὸν πρὸς ὅλους τοὺς συναδέλφους ἑταίρους καὶ μὴ. Εὐχεται ὅπως, ἡ Ἑλληνικὴ Κτηνιατρικὴ Ἐταιρεία ἴδη ἐπανερχομένους τὸ ταχύτερον εἰς τοὺς κόλπους τῆς ὅλους ἐκείνους, οἵτινες διὰ διαφόρους αἰτίας, ἀπεχώρησαν ταύτης καὶ οὕτω προχωρήσῃ μετ' ἐλπίδων πρὸς τὸ μέλλον. Τονίζει τὴν ἀμέλειαν καὶ τὴν ἀπροθυμίαν μελῶν τινῶν περὶ τὴν καταβολὴν τῆς ἐτησίας τῶν συνδρομῆς πρὸς τὴν Ἐταιρείαν καὶ τὸ Δελτίον, ἧτις καίτοι ἀντιπροσωπεύει μηδαμινὸν ποσὸν παρακωλύει ὅμως τὸ ἔργον τῆς Ἐταιρείας καὶ θέτει εἰς κίνδυνον αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξίν τῆς. Εἶναι ζωτικὴ ἀνάγκη, εἶπεν, ἡ ὑπαρξίς τῆς Ἐταιρείας, ὡς τὸ μοναδικὸν μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Ἑλληνικὸς ἐπιστημονικὸς κτηνιατρικὸς κόσμος ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸν λοιπὸν Διεθνή τοιοῦτον. Ἀκολουθῶς ποιεῖται ἔκκλησις πρὸς τοὺς συναδέλφους ὅπως ἐκπληρῶσιν ἀνελλιπῶς τὰς πρὸς τὴν Ἐταιρείαν τῶν ὑποχρεώσεως.

Ἐπὶ αἰτήσεως τοῦ συναδέλφου κ. Μιχαὴλ Τρίκα πρὸς ἐγγραφὴν του ὡς μέλους τῆς Ἐταιρείας, ἡ συνέλευσις ἀποφαίνεται παμπηφεῖ ὑπὲρ τῆς ἀποδοχῆς τῆς.

Εἶτα ὁ κ. Πρόεδρος, προτείνει τὴν ρύθμισιν τῶν συνδρομῶν Ἐταιρείας καὶ Δελτίου ὡς κατωτέρω.

1)	Ἐτησία Συνδρομὴ Ἐταιρείας καὶ Δελτίου	Δραχμ. 100
2)	Ἐτησία Συνδρομὴ Δελτίου τῶν μὴ ἑταίρων	» 100
3)	» » » διὰ φοιτητᾶς ἑξωτερικοῦ	» 60
4)	» » » » » ἑσωτερικοῦ	» 40
5)	» » » δι' ἑξωτερικὸν	» 120
6)	Δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς Ἐταιρείαν	» 50

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς καθυστερουμένας συνδρομὰς, προτείνει ὅπως αὐταὶ καταβληθῶσιν εἰς τέσσαρας τριμηνιαίας δόσεις. Ἀμφότεραι αἱ προτάσεις γίνονται παμψηφεί ἀποδεκταὶ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.

Εἶτα, ὁμοφώνως ἀποδεκτὴ γίνεται ἐπίσης πρότασις τοῦ κ. Προέδρου περὶ ἀπονομῆς εἰς τὸν κ. Κ. Κανάρογλου, φαρμακοβιομήχανον, τοῦ τίτλου τοῦ «Μεγάλου εὐεργέτου» μετὰ σχετικοῦ διπλώματος καὶ ἀναμνηστικῆς πλακῶς διὰ τὴν ἐνεργὸν ἐνίσχυσιν, ἣν οὗτος παρέχει εἰς τὴν Ἐταιρείαν.

Ἐπὶ προτάσεως τοῦ κ. Προέδρου περὶ υἱοθετήσεως νέου σήματος τῆς Ἐταιρείας, παριστῶντος τὴν Θεὰν Ἀρτέμιδα ὑπὸ τὴν μορφήν «Προστάτιδος τῶν Θηρῶν» εὐγενῶς ὑποδειχθέντος τῇ Ἐταιρείᾳ ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Σπ. Μαρινάτου, λαμβάνεται ἀπόφασις ὅπως ἀρχικῶς χρησιμοποιοῦν τὸ τοῦτο δοκιμαστικῶς ἐπὶ τῶν διπλωμάτων τῶν ἐπιτίμων μελῶν καὶ ἀκολούθως ληφθῆ ὀριστικὴ ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν καθιέρωσιν του ὡς σήματος τῆς Ἐταιρείας.

Μηδενὸς ἑτέρου θέματος ὑπάρχοντος λύεται ἡ Συνεδρίασις.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ 24^{ΗΣ} ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1954

Προεδρία: κ. Γ. ΔΗΜΑ

Παρόντες 22 Ἐταῖροι. Μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως, ὁ κ. Πρόεδρος λαμβάνων τὸν λόγον, προβαίνει εἰς τὸν οικονομικὸν ἀπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1953, ἔχοντα ὡς κατωτέρω:

*Υπόλοιπον ἔτους 1952	δραχμ. 7.183.430
Εἰσπράξεις ἐκ συνδρομῶν Ἐταιρείας καὶ Δελτίου 1953	» 13.146.000
Σύνολον	» 20.329.430
Δαπάναι ἔτους 1953	» 15.710.700
Ἐπίλοιπον εἰς Ταμεῖον	» 4.618.730

Ἀκολούθως ὁ κ. Πρόεδρος προβαίνει εἰς ἀνάλυσιν τῶν γενομένων δαπανῶν καὶ δηλοῖ ὅτι ἡ ἐξ 8.000.000 δραχμῶν ἐπιχορήγησις τοῦ Φαρμακευτικοῦ Οἴκου Κανάρογλου διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Δελτίου δὲν ἀναγράφεται εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, ὡς καταβαλλομένη ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν

Ἐκδοτικὸν Οἶκον. Ὁ ἀπολογισμὸς οὗτος τεθεὶς ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Γεν. Συνελεύσεως γίνεται ὁμοφώνως ἀποδεκτός.

Ἀκολουθῶς ἡ Γεν. Συνέλευσις ἠσχολήθη μὲ τὸ θέμα τοῦ καθορισμοῦ τῶν κτηνιατρικῶν ἀμοιβῶν καὶ κατόπιν συζητήσεως ἀπεφασίσθη ὅπως ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ. κ. Ν. Τζωρτζάκης, Π. Κιάππε καὶ Γ. Ζαχαριάδη καταρτίσῃ τὸ ταχύτερον προσχέδιον καθορισμοῦ κτηνιατρικῶν ἀμοιβῶν.

Ὁ κ. Π. Κιάππε προτείνει καὶ ἀποφασίζεται ὅπως εἰς μελλοντικὴν συνεδρίασιν συζητηθῇ καὶ πάλιν ἡ γενομένη τὸ 1950 εἰσήγησις τοῦ κ. Θ. Μανιᾶ περὶ ἀλλαγῆς τοῦ τίτλου τοῦ «κτηνιάτρου».

Μὴ ὑπάρχοντος ἐτέρου θέματος λύεται ἡ συνεδρίασις.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 23^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ 1954

Προεδρία κ. Γ. ΔΗΜΑ

Παρόντες 14 ἑταῖροι. Μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως, ὁ κ. Πρόεδρος μετατρέπει ταύτην εἰς τακτικὴν συνεδρίασιν μὴ ὑπαρχούσης τῆς ἀναγκαιούσης ἀπαρτίας διὰ Γενικὴν τοιαύτην ὡς ἀρχικῶς ὠρίσθη.

Εἶτα, λαβὼν τὸν λόγον ὁ κ. Ν. Τζωρτζάκης ἀναφέρει ὅτι ἡ ἐργασία ἐπὶ τοῦ προσχεδίου τιμολογίου τῶν κτηνιατρικῶν ἀμοιβῶν ἐπερατώθη. Γενομένης εὐρείας συζητήσεως ἐπ' αὐτοῦ κατ' ἄρθρα καὶ παραγράφους ἐπιφέρονται ἔναι τροποποιήσεις. Τὸ Δ. Σ. ἀναλαμβάνει ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα ἐπὶ τοῦ ζωτικῆς τούτου θέματος παρὰ ταῖς ἀρμοδίας Ἀρχαῖς.

Ἐπὶ προτάσεως τοῦ κ. Προέδρου καὶ κατόπιν ὑποβολῆς αἰτήσεως ἐγγραφῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κτηνιατρικὴν Ἑταιρείαν, ἐκλέγονται παμψηφεί ὡς ἑταῖροι οἱ συνάδελφοι κ. κ. Κων. Σωτηρόπουλος, Κων. Τσάμης καὶ Ἑλ. Λευθεριώτης.

Ἀκολουθῶς ὁ κ. Κ. Ταρλατζῆς, ἐκφράζων τὰ αἰσθήματα τῆς Ἑλληνικῆς Κτηνιατρικῆς Ἑταιρείας συγχαίρει τὸν κ. Γ. Λευθεριώτην διὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὴν Ἑλλ. Κτην. Οἰκογένειαν τοῦ υἱοῦ του, ἄρτι ἀποπερατώσαντος τὰς σπουδὰς του.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀναγινώσκει ἐπιστολὴν τοῦ συναδέλφου κ. Ἀ. Μπουφίδη, περὶ πωλήσεως μιᾶς χειρουργικῆς κλίνης μεγάλων ζώων καὶ προτείνεται ὅπως ἀγγελία αὕτη καταχωρηθῇ εἰς τὸ Δελτίον.

Μηδενὸς ἐτέρου θέματος ὑπάρχοντος λύεται ἡ συνεδρίασις.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

ΙΩΤΗΡΙΟΥ Γ. ΜΙΧΑΗΛ, Καθηγητοῦ τῆς Ἀνατομικῆς καὶ Ἱστολογίας ἐν τῇ Κτηνιατρικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ

μετὰ Ἐμβρυολογίας καὶ Ἱστολογίας τῶν κατοικιδίων θηλαστικῶν.

Ὁ καθηγητὴς κ. Μιχαὴλ μὴ φειδόμενος οὔτε κόπων οὔτε δαπανῶν ἐξέδωκε σημειώσεις Συγκριτικῆς Ἀνατομικῆς μετὰ στοιχείων Ἐμβρυολογίας καὶ Ἱστολογίας τῶν κατοικιδίων θηλαστικῶν.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἀποτελούμενον ἐκ πεντακοσίων καὶ πλέον πολυγραφημένων σελίδων διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μέρη:

Τὸ πρῶτον περιλαμβάνει πλὴν τῆς Ἐμβρυολογίας καὶ Ἱστολογίας, Ὄστεολογίαν, Ἀρθρολογίαν, Συνδεσμολογίαν καὶ Μυολογίαν τοῦ βοός, τοῦ κυνός καὶ τοῦ χοίρου.

Τὸ δεύτερον μέρος πραγματεύεται περὶ τοῦ ἀγγειακοῦ συστήματος καὶ τοῦ αἵματος.

Τὸ τρίτον περὶ τοῦ Νευρικοῦ συστήματος καὶ τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων καὶ τὸ τέταρτον περιλαμβάνει πλὴρῃ σπλαγγολογίαν τοῦ πεπτικοῦ, τοῦ ἀναπνευστικοῦ, τοῦ οὐροποιητικοῦ καὶ τοῦ γεννητικοῦ συστημάτων.

Δὲν εἶναι βεβαίως εὐχερῆς, ἢ εἰς τὰ στενὰ πλαίσια μᾶς βιβλιοκρισίας πλήρης ἀνάλυσις ἐνὸς τόσοῦ ὀγκώδους καὶ πολυσχιδοῦς συγγράμματος. Ἐὰς μᾶς ἐπιτραπῆ κατὰ συνέπειαν νὰ ἐκφράσωμεν τὴν χαρὰν μᾶς διὰ τὴν ἐκδοσὶν ἐνὸς συγγράμματος τὸ ὁποῖον συμπληρώνει σημαντικὸν κενὸν τῆς Ἑλληνικῆς Κτηνιατρικῆς βιβλιογραφίας καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι ταχέως καὶ ἄλλοι Ἑλληνες ἐπιστήμονες ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦ κ. Μιχαὴλ θὰ συμβάλλουν εἰς τὸν ἐμπλουτισμὸν τῆς.

Αἱ ἀνωτέρω Σημειώσεις ἀποσκοποῦσι βεβαίως κατ' ἀρχὴν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν φοιτητῶν τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς λόγῳ ὁμοῦ τῆς πληρότητος αὐτῶν, τῆς σαφηνείας καὶ τῆς ἐπιτυχοῦς ἑλληνικῆς ὀρολογίας ἀποτελοῦσι πολῦτιμον βοήθημα διὰ τοὺς συναδέλφους, δυνάμενον νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐπιτυχῶς τὰ ἀριστα τῶν ξένων.

Κ. Β. Τ.

Δρ Ι. ΜΑΡΙΝΟΣ. Ἡ Ἐχίνοκοκκίαις ἐν Ἑλλάδι,

Εἰς τὴν ἐν ἐπικεφαλίδι ἀναφερομένην Διδακτορικὴν του διατριβὴν ὁ νέος συνάδελφος κ. Ἰω. Μαρίνος, ἐπιλαμβάνεται ἐνὸς θέματος τὸ ὁποῖον παρουσιάζει μεγίστην σπουδαιότητα τόσοῦ ἀπὸ ἀπόψεως Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὅσον καὶ ἀπὸ τοιαύτης τῆς Δημοσίας Ὑγείας.

Πράγματι, παρὰ τὴν ἑλλειψὶν ἐσρακῶν στατιστικῶν στοιχείων, εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ ζῆμια αἱ προκαλοῦμεναι εἰς τὴν κτηνοτροφίαν τῆς χώρας μᾶς εἶναι σημαντικώταται καὶ ὅτι ἡ νόσος αὕτη ἔχει λάβει ἀνησυχητικὴν ἑκτασὶν ἀποτελοῦσα πραγματικὴν μάστιγα διὰ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν.

Ὁ συγγραφεὺς συνιστᾷ τὴν λήψιν τῶν κάτωθι μέτρων, τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ὁποίων ἐφηρμόσθησαν ἤδη ὑπὸ τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ κ. Μ. Μακκᾶ Ἐπιτραπὴν πρὸς καταπολέμησιν τῆς Ἐχίνοκοκκιάσεως, ἐνῶ ἄλλα προσκορῶσιν εἰς τὰς παρούσας δυσχερεῖς οἰκονομικὰς συνθήκας.

Τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Μαρίνου προτεινόμενα μέτρα εἶναι τὰ ἑξῆς:

1. Ἡ καλυτέρα ὀργάνωσις καὶ ἐπέκτασις τῆς κρεωσκοπίας.
2. Ἡ βιομηχανικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν προσβεβλημένων ὑπὸ τῆς νόσου σπλάγχων.
3. Ἡ ἐπιβολὴ φορολογίας ἐπὶ τῶν κυνῶν καὶ ἡ χορήγησις ἀνθελμινθικῶν φαρμάκων εἰς τοὺς κύνας ἰδίᾳ τῶν περιοχῶν εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐκτελεῖται κρεωσκοπία.
4. Ἡ διαφώτισις τοῦ κοινοῦ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς νόσου κινδύνων καὶ τοῦ τρόπου προφυλάξεως ἀπὸ ταύτης, καὶ
5. Ἡ κατάρτισις ἀκριβῶν στατιστικῶν αἰ ὁποῖαι θὰ ἐπιτρέψωσι πλὴν τῶν ἄλλων καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν λαμβανομένων μέτρων.

Κ. Β. Τ.

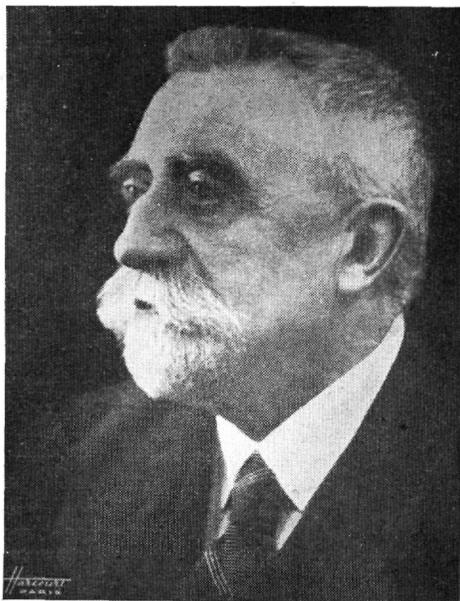
ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

E. LECLAINCHE

1861 - 1953

Πλήρης ημερῶν ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν εἰς Παρισίους ὁ διαπρεπὴς καὶ παγκοσμίου φήμης Ἴδρυτὴς καὶ Ἐπίτιμος Διευθυντὴς τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἐπιζωοτιῶν, ὁ καθηγητὴς E. Leclainche.

Διπλωματοῦχος τῆς Σχολῆς τοῦ Alfort, εὐθύς ἀπὸ τῶν πρώτων βημάτων τῆς ἐπιστημονικῆς του σταδιοδρομίας, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἔρευναν. Μαθητεύσας εἰς τὴν Σχολὴν Pasteur καὶ στενὸς συνεργάτης τῶν Roux

καὶ Nocard ὁ καθηγητὴς Leclainche ταχέως ἀνεδείχθη ἀντάξιος τῶν διδασκάλων του, πληθὺς δὲ ἐπιστημονικῶν του ἐργασιῶν καὶ ἀνακοινώσεων κοσμοῦσι τὴν Διεθνῆ Κτηνιατρικὴν Βιβλιογραφίαν. Αἱ ἔρευναί του ἐπὶ τῆς Ἐρυθρᾶς τῶν χοίρων, τῆς ἀεριοδούς γαγγραινῆς, τοῦ συμπτωματοῦ ἀνθρακός, τῆς μάλιος, τῆς φυματίσεως, τοῦ ἀφθώδους πυρετοῦ κλπ.

ἀποτελοῦσιν ἓν μικρὸν τμήμα τῆς πολυσχιδοῦς ἐπιστημονικῆς δράσεως τοῦ ἐκλιπόντος.

Μετὰ εἰκοσαετῆ καθηγεσίαν εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Τουλούζης ὁ Leclainche ἐκλήθη νὰ διευθύνῃ τὴν Πολιτικὴν Κτηνιατρικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς χώρας του, ἐκεῖ δὲ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ καταδειχθῶσιν αἱ ἀπαράμιλλοι διοικητικαὶ ἱκανότητες ἐνὸς στιβαροῦ ἡγήτορος. Ἀκάματος ἐπιδίδεται συγχρόνως εἰς τὴν Ἰδρυσιν καὶ Ὁργάνωσιν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐπιζωοτιῶν, τὸ ὁποῖον τόσον πολυτίμους ὑπηρεσίας προσφέρει εἰς τὴν Κτηνιατρικὴν Ἐπιστήμην καὶ τὴν Κτηνοτροφίαν τῆς ὑδρογείου ἀπὸ τοῦ 1924.

Προικισμένος μὲ τὸ χάρισμα τοῦ λίαν ἐτιδεξίου χειριστοῦ τοῦ λόγου, γλαφυρότατος εἰς τὰς ἐκφράσεις του, διακρινόμενος διὰ τὴν εὐστροφίαν τοῦ πνεύματός του καὶ τὴν εὐρυμάθειάν του, ὁ Ε. Leclainche κατελέγετο μεταξὺ τῶν προσωπικοτήτων ἐκείνων αἵτινες ἐκόσμησαν τὸ Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸν Πάνθηον, ὃ δὲ θάνατός του σιερεῖ ὄχι μόνον τὴν Χώραν του ἀλλὰ καὶ τὴν παγκόσμιον Κτηνιατρικὴν οἰκογένειαν ἐνὸς πολυτιμοτάτου καὶ ἐπιλέκτου μέλους.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κτηνιατρικὴ Ἑταιρεία θλίβεται εἰλικρινῶς ἐπὶ τῇ ἀπώλειᾳ ἐνὸς τῶν στυλοβατῶν τῆς Κτηνιατρικῆς Ἐπιστήμης καὶ ἀποτίει φόρον θαυμασμοῦ καὶ βαθυτάτης ἐκτιμήσεως εἰς τὴν ἱερὰν μνήμην τοῦ μεγάλου τέκνου τῆς Γαλλίας.

N. Δ. Τ.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Mollaret P. Salomon L et Salomon Mme L: Ἐπιζωοτική ψευδοαφθώδης στοματίτις τῶν βοοειδῶν	Σελ. 541—546
S. F. Scheidy et C.C.E. Bunn: Ἡ χρησιμοποίησις νέων τινῶν χημικοθεραπευτικῶν οὐσιῶν ἐν τῇ Κτηνιατρικῇ	» 547—550
Κ. Ταρλατζῆ Α. Πανέτσου Π. Δραγῶνα: Ἡ ἀσπεργίλλωσις τῶν ὄρνιθων ἐν Ἑλλάδι	» 551—561
Ε. Ματθαϊάκη καὶ Θ. Μανιά: Μία περίπτωσις φιλαριακῆς τενοντίτιδος ἵππου	» 562—564
Ι. Μενασσέ: Συμβολὴ εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν ὑπὸ τῶν βδελλῶν εἰς τὰ κτήνη προκαλουμένων παθολογικῶν συμπτωμάτων . .	» 565—571
Ἐπιτομὴς ξένων ἐργασιῶν	» 572—578
Ἐνακοίνωσις Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Δελτίου	» 579—580
Ἐπίσημος εἰδησεογραφία	» 581—587
Κτηνιατρικὴ κίνησις	» 587—587
Πρακτικὰ Ε.Κ.Ε.	» 589—591
Βιβλιογραφία	» 592
Νεκρολογία	» 543

TABLE DES MATIÈRES

Mollaret P., Salomon L. et Salomon Mme L.: La stomatite Pseudoaphteuse épzootique des Bovidés et une nouvelle ménigite humaine, dues au même ultra-virus	Pag. 541—546
S. F. Scheidy et C. C. E. Bunn: L'utilisation de quelques substances chimiotherapeutiques en Med. Vétérinaire . .	» 547—550
C. Tarlatzis, A. Panetsos et P. Dragonas: L'aspergillose aviaire en Grèce	» 551—561
E. Mattheakis et Th Manias: Un cas d'oncocercose du tendon chez un cheval	» 562—564
J. Menassé: Contribution à l'étude de la lutte contre les sangsues des animaux domestiques	» 565—571
Extraits et analyses	» 572—578
Communication du Comité de redaction du Bulletin	» 579—580
Nouvelles officielle	» 581—587
Mouvement Vétérinaire	» 587—889
Comptes Rendus des Séances de la Soc. Vét. Hellénique	» 589—591
Bibliographie	» 592
Necrologie	» 593

'AVLOTHANE'

ΣΗΜΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ

(ΠΑΡΑΓΩΓΟΝ ΕΞΑΧΛΩΡΕΘΑΝΗΣ)

Ἡ χορήγησις τοῦ Τετραχλωριούχου ἄνθρακος εἰς τὰ βοοειδῆ διὰ τὴν θεραπείαν τῆς Διστομιάσεως παρουσιάζει ἐνίοτε μειονεκτήματα τινὰ συνιστάμενα κυρίως εἰς τὸ ὄ,τι ἡ χημικὴ αὕτη οὐσία δύναται νὰ προκαλέσῃ τοξικὰ ἐπακόλουθα, ὅταν μάλιστα πρόκειται περὶ βοοειδῶν μὲ βαρεῖας ἥπατικὰς ἀλλοιώσεις. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπιβάλλεται ἡ κλινικὴ ἐξέτασις τοῦ ζώου πρὸ τῆς χορηγήσεως τοῦ σκευάσματος τούτου. Ὡσαύτως ἐπιβάλλεται ἡ τροποποίησις τοῦ χορηγουμένου σιτηρεσίου διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς λήψεως τοῦ φαρμάκου καὶ τέλος ἡ τήρησις ἐν σχετικῇ διαίτῃ τοῦ ζώου κατὰ τὴν προηγουμένην ὥς καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς χορηγήσεως τοῦ προϊόντος τούτου.

Ἄντιθέτως τὸ 'Avlothane' παράγωγον τῆς Ἐξαχλωρεθάνης εἶναι τελείως ἀκίνδυνον διὰ τὰ βοοειδῆ καὶ ἀπλουστέρας χορηγήσεως, ὑπὸ μορφήν ὑδατικοῦ προποτίσματος, χωρὶς συγχρόνως νὰ παρίσταται ἀνάγκη ειδικῆς πρόπαρασκευῆς τοῦ ζώου. Οὐδεὶς περιορισμὸς ἐπιβάλλεται ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν τοῦ σιτηρεσίου, τὰ δὲ ὑποβληθέντα εἰς θεραπείαν διὰ τοῦ σκευάσματος τούτου βοοειδῆ δύνανται ἀμέσως μετὰ τὴν χορήγησίν του νὰ ὀδηγηθῶσιν εἰς τὴν βοσκὴν καὶ νὰ λάβωσι τὸ κανονικὸν τῶν σιτηρέσιον.

Τὸ 'Avlothane' κόνις κυκλοφορεῖ εἰς κυτὰ τῆς 1 λίμπρας.

Εἶναι προϊόν τῆς

IMPERIAL CHEMICAL (PHARMACEUTICALS) LTD

(A subsidiary company of Imperial Chemical Industries Ltd)

WILMSLOW - MANCHESTER - ENGLAND

Διὰ πλείονας πληροφορίας καὶ πλήρη βιβλιογραφίαν ἀπευθύνεσθε εἰς τὸν
Γενικὸν Ἀντιπρόσωπον διὰ τὴν Ἑλλάδα: **Κ. ΚΑΝΑΡΟΓΛΟΥ**
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 12   ♦   ΤΗΛ. 612.421   ♦   ΑΘΗΝΑΙ